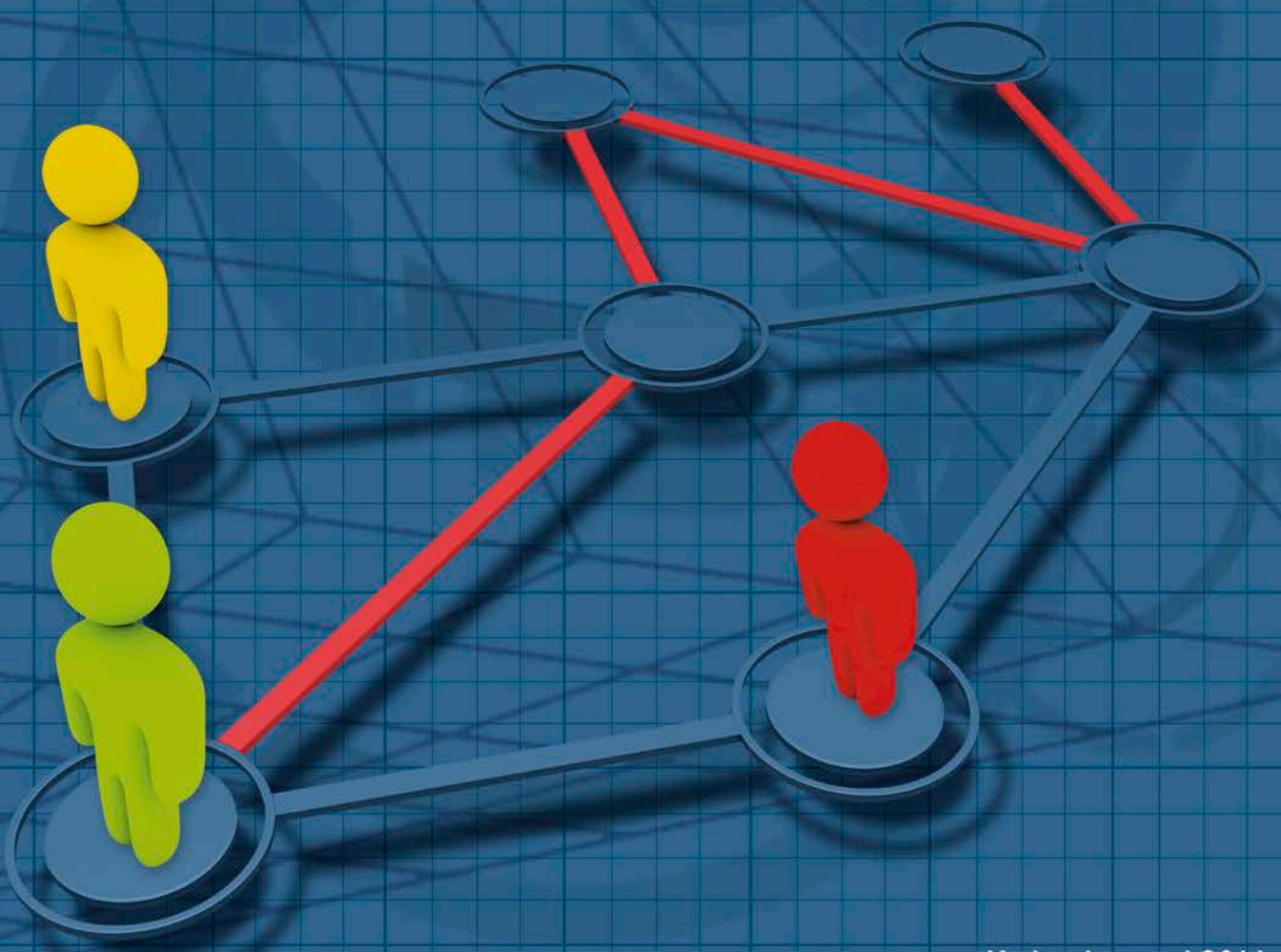

Urząd Statystyczny
w Kielcach

RYNEK PRACY w województwie świętokrzyskim w 2010 r.

Kielce, listopad 2011

Znaki umowne

Kreska	(-)	- oznacza, że zjawisko nie wystąpiło
Zero:	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka	(.)	- oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
„W tym”		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Znak	x	- oznacza, że wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak	#	- oznacza, że zjawisko podlega tajemnicy statystycznej
Znak	Δ	- oznacza, że nazwa została skrócona w stosunku do obowiązującej klasyfikacji

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości ogółem. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Wydawca

Urząd Statystyczny w Kielcach

Nadzór merytoryczny

LIDIA JAROSZ

***Opracowanie, grafika, skład komputerowy
i elektroniczna wersja publikacji:***

Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych

ISBN – 978-83-89612-35-9

PRZEDMOWA

Publikacja jest kolejną pozycją poświęconą problematyce rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Prezentuje ona wyniki oraz bieżące zmiany rejestrowanych w 2010 r. zjawisk w zakresie: liczby pracujących, przeciętnego zatrudnienia, bezrobocia, aktywności ekonomicznej ludności, poziomu wynagrodzeń, a także warunków pracy i wypadków przy pracy.

Opracowanie zawiera uwagi metodyczne definiujące podstawowe pojęcia oraz część analityczną omawiającą dane zgrupowane w tabelach statystycznych. Uzupełniają je ilustracje graficzne wybranych zagadnień.

W celu zobrazowania sytuacji na lokalnych rynkach pracy część danych przedstawiono w przekrojach podregionów, powiatów i gmin.

Mam nadzieję, że publikacja ta okaże się przydatna dla szerokiego grona odbiorców. Proszę również o wszelkie uwagi i sugestie służące wzbogaceniu następnych edycji tego wydawnictwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Lidia Jarosz

Kielce, listopad 2011 r.

PREFACE

This publication is the next edition of the elaboration characterizing the labour market in Świętokrzyskie Voivodship. It presents results and current changes of issues registered in 2010 i. a., information concerning: employment, average paid employment, unemployment, economic activity of the population, wages and salaries, also work condition and accidents at work.

The elaboration contains methodological notes characterizing basic issues and analytical part describing data presenting in tables. The publication is supplemented with graphs and maps showing selected statistical phenomena.

To analyse the situation on local labour markets the selected information were shown in subregions, powiats and gminas cross-sections.

Presenting you "Labour market in Świętokrzyskie Voivodship in 2010" publication I hope that the current edition will meet information needs of the large group of readers. I kindly ask everyone interested in the issue of labour market for comments and suggestions that may improve next editions.

Director
of the Statistical Office in Kielce
Lidia Jarosz

Kielce, November 2011

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa.....	3
Uwagi ogólne	10
Uwagi metodyczne	12
Uwagi analityczne.....	20
Pracujący.....	20
Popyt na pracę	26
Przeciętne zatrudnienie.....	29
Przeciętne wynagrodzenie	31
Bezrobocie	33
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	39
Warunki pracy	44
Wypadki przy pracy.....	47

SPIS TABLIC

Tabl.	Str.
1 Pracujący w gospodarce narodowej	50
2 Pracujący w gospodarce narodowej	51
3 Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji	52
4 Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji	53
5 Pracujący w gospodarce narodowej według powiatów i sekcji	54
6 Pracujący w gospodarce narodowej według gmin i wybranych sekcji w 2010 r.	56
7 Pracujący według powiatów i rodzajów działalności	60
8 Pracujący według powiatów i sektorów.....	61
9 Pracujący według statusu zatrudnienia i sekcji	62
10 Wybrane kategorie pracujących.....	63
11 Pracujący według klas wielkości jednostki w sekcjach i sektorach.....	64
12 Ruch pracowników.....	66
13 Popyt na pracę.....	67
14 Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane	68
15 Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według sekcji.....	69
16 Przeciętne zatrudnienie	70
17 Przeciętne zatrudnienie według sektorów i sekcji.....	71
18 Przeciętne zatrudnienie według powiatów i sekcji	72
19 Przeciętne zatrudnienie według powiatów i sektorów w 2010 r.....	74
20 Stan i struktura bezrobocia	74
21 Bezrobotni według 3-cyfrowych grup zawodów 2010 r.....	75

22	Bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w 2010 r.	78
23	Ludność oraz bezrobotni zarejestrowani według miast i gmin w 2010 r.	82
24	Bezrobotni zarejestrowani według powiatów.	86
25	Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i wieku.	87
26	Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i poziomu wykształcenia.	88
27	Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i stażu pracy.	89
28	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	90
29	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	91
30	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej.	92
31	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	93
32	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów i sekcji	94
33	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według powiatów i sektorów w 2010 r.	95
34	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według powiatów i sekcji.	96
35	Emeryci i renciści	98
36	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi.	99
37	Stanowiska pracy dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego.	100
38	Świadczenia i odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.	101
39	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według powiatów.	102
40	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według powiatów oraz grup i nasilenia zagrożeń.	103
41	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy (bez rolnictwa indywidualnego)	104
42	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według statusu zatrudnienia.	105
43	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według skutków wypadków i płci oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowana tymi wypadkami.	106
44	Wypadki przy pracy i traktowane na równi z wypadkami przy pracy oraz poszkodowani według wielkości zakładów w wybranych sekcjach.	107
45	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy w jednostkach zaliczonych do poszczególnych rodzajów działalności PKD według wieku, stażu pracy oraz wybranych grup zawodów w 2010 r.	108
46	Przyczyny wypadków przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według sekcji PKD.	110
47	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według umiejscowienia urazu, w wybranych sekcjach PKD.	112
48	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wydarzeń powodujących uraz.	113
49	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego, powodujących wypadki.	114
50	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według powiatów.	115

SPIS MAP I WYKRESÓW

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji i płci w 2010 r.....	52
Dynamika pracujących w gospodarce narodowej według sekcji w 2010 r.	52
Pracujący w gospodarce narodowej według powiatów w przeliczeniu na 1000 ludności.....	53
Pracujący w gospodarce narodowej według powiatów i rodzajów działalności w 2010 r.....	53
Bezrobocie według powiatów	86
Bezrobotni zarejestrowani w relacji do osób w wieku produkcyjnym według powiatów oraz płynność rynku pracy	86
Bezrobotni w 2010 r.....	87
według wieku.....	87
według poziomu wykształcenia	87
według grup zawodów.....	87
według stażu pracy	87
według czasu pozostawania bez pracy	87
Przeciętne zatrudnienie według powiatów.....	98
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów	98
Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy w 2010 r.	99
według wieku.....	99
według stażu na zajmowanym stanowisku pracy.....	99
według grup zawodów.....	99
według umiejscowienia urazu	99
według wielkości zakładów pracy.....	99

CONTENTS

	<i>Str.</i>
Preface	3
General notes	10
Methodological notes	12
Analytical notes.....	20
<i>Employment</i>	20
<i>Demand for labour</i>	26
<i>Average paid employment</i>	29
<i>Wages and salaries</i>	31
<i>Unemployment</i>	33
<i>Economic activity of the population aged 15 and more</i>	39
<i>Work conditions</i>	44
<i>Accidents at work</i>	47

LIST OF TABLES

<i>Tabl.</i>		<i>Str.</i>
1	<i>Employed persons in the national economy</i>	50
2	<i>Employed persons in the national economy</i>	51
3	<i>Employed persons in the national economy by ownership sectors and sections</i>	52
4	<i>Employed persons in the national economy by ownership sectors and sections</i>	53
5	<i>Employed persons in the national economy by powiats and sections</i>	54
6	<i>Employed persons in the national economy by gminas and selected sections in 2010</i>	56
7	<i>Employed persons by powiats and kind of activities</i>	60
8	<i>Employed persons by powiats and sectors</i>	61
9	<i>Employed persons by employment status and sections</i>	62
10	<i>Selected categories of employed persons</i>	63
11	<i>Employed persons by size class of units in sections and sectors</i>	64
12	<i>Labour turnover</i>	66
13	<i>Demand for labour</i>	67
14	<i>Vacancies, newly created and liquidated jobs</i>	68
15	<i>Full-time employment and part-time employment by sections</i>	69
16	<i>Average paid employment</i>	70
17	<i>Average paid employment by sectors and sections</i>	71
18	<i>Average paid employment by powiats and sections</i>	72
19	<i>Average paid employment by powiats and sectors in 2010</i>	74
20	<i>State and structure of unemployment</i>	74
21	<i>Unemployed persons by 3-figures groups of occupations in 2010</i>	75

22	<i>Unemployed persons registered at powiat employment offices in 2010.</i>	78
23	<i>Population and registered unemployed persons by cities and gminas in 2010.</i>	82
24	<i>Registered unemployed persons by powiats.</i>	86
25	<i>Registered unemployed persons by powiats and age.</i>	87
26	<i>Registered unemployed persons by powiats and educational level.</i>	88
27	<i>Registered unemployed persons by powiats and work seniority.</i>	89
28	<i>Economic activity of the population aged 15 and more.</i>	90
29	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010.</i>	91
30	<i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy.</i>	92
31	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections.</i>	93
32	<i>Average monthly gross wages and salaries by sectors and sections.</i>	94
33	<i>Average monthly gross wages and salaries by powiats and sectors in 2010.</i>	95
34	<i>Average monthly gross wages and salaries by powiats and sections.</i>	96
35	<i>Retirees and pensioners.</i>	98
36	<i>Persons working in hazardous conditions.</i>	99
37	<i>Positions for which evaluation of occupational risk was made.</i>	100
38	<i>Benefits due to accidents at work and occupational diseases.</i>	101
39	<i>Persons working in hazardous conditions by powiats.</i>	102
40	<i>Persons working in hazardous conditions by powiats also groups and severity of threat.</i>	103
41	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work (excluding private farms in agriculture).</i>	104
42	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by employment status.</i>	105
43	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by consequences, sex and the number of days incapacity to work.</i>	106
44	<i>Accidents at work and equivalent to accidents at work also persons injured in accidents at work by size category of firms in selected sections.</i>	107
45	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by sections of the national economy, age , work seniority and selected groups of occupations in 2010.</i>	108
46	<i>Causes of accidents at work and equivalent to accidents at work by the NACE sections.</i>	110
47	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by location of injury and the selected NACE sections.</i>	112
48	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by contact-mode of injury.</i>	113
49	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by incidents being deviation from the normal state causing accidents.</i>	114
50	<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by powiats.</i>	115

LIST OF MAPS AND CHARTS

<i>Employed persons in the national economy by sections and gender in 2010.....</i>	52
<i>Dynamics of number of employed persons in the national economy by sections in 2010 .....</i>	52
<i>Employed persons in the national economy by powiats per 1000 persons.....</i>	53
<i>Employed persons in the national economy by powiats and kind of activities in 2010.....</i>	53
<i>Unemployment by powiats.....</i>	86
<i>Relation of unemployed persons and population in working age by powiats also liquidity of labour market.....</i>	86
<i>Unemployed persons in 2010.....</i>	87
<i> by age .....</i>	87
<i> by educational level.....</i>	87
<i> by groups of occupations .....</i>	87
<i> by work seniority .....</i>	87
<i> by duration of unemployment.....</i>	87
<i>Average paid employment by powiats .....</i>	98
<i>Average monthly gross wages and salaries by powiats .....</i>	98
<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work in 2010.....</i>	99
<i> by age .....</i>	99
<i> by work seniority on position .....</i>	99
<i> by groups of occupations .....</i>	99
<i> by location of injury .....</i>	99
<i> by size class of firms .....</i>	99

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane są:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – **PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007 w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004 wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m. in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, który obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pozostałe usługi grupują sekcje PKD 2007: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”, tj. sekcje: M, N, O, P, Q, R, S.

Pod pojęciem „**Pozostałe sekcje związane z usługami**” ujęte są sekcje PKD 2007: „Pozostała działalność usługowa”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”, tj. sekcje: S, T, U.

2) według sektorów własności:

- **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

2. Prezentowane dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

3. Dane prezentowane dla podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 3, 4 i 5 NTS, opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1059/2003 z dnia 26.05.2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21.06.2003 r., z późniejszymi zmianami). Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich. NTS obowiązująca od 01.01.2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14.11.2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31.12.2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.07.2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685), z późniejszymi zmianami.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:
  - do 9 osób,
  - od 10 do 49 osób,
  - powyżej 49 osób.
5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
8. **Wskaźniki dynamiki** — w przypadku zmian metodycznych obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.
9. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku — według stanu w dniu 30 VI.
10. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
11. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.
12. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasifikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

*
* *

Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” oraz w publikacjach tematycznych, takich jak np.: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”, „Popłyty na pracę”, „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

UWAGI METODYCZNE

PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
  - 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
  - 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
    - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawcy gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009 r.; patrz ust. 4;
    - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie;
    - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
  - 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
  - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
  - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstały na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
  - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.
2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorcy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.
3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.
4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 XII - w latach 2002-2009 r. wyszczególniano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, natomiast w 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do **pracujących w gospodarstwach indywidualnych** zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie na własne potrzeby**;

- b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie lub głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie lub głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

5. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu** w dniu 31 XII osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
  - 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.
- Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).
- Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.
7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
8. Dane grupowane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
9. Dane w tablicach 9-12, 15 oraz 17-19 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
10. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlop wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

11. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

POPYT NA PRACĘ

1. Badanie popytu na pracę przeprowadzane jest metodą reprezentacyjną. Umożliwia ona uogólnianie wyników badania na populację generalną. Próba do badania losowana była oddzielnie dla jednostek dużych i średnich oraz dla jednostek małych.
2. Celem badania popytu na pracę było uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli pracujących i wolnych miejsc pracy oraz nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy.
3. Podstawowe definicje.

Rynek pracy charakteryzuje dwa wzajemnie nakładające się segmenty: **podaż siły roboczej i popyt na pracę**.

Siła robocza – jest to określona liczba ludności zainteresowana i gotowa wykonywać pracę.

Popyt na pracę – jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Na wzajemne relacje między podażą siły roboczej a popytem na pracę ogromny wpływ wywierają mechanizmy rynkowe. Strona popytowa jest bardziej dynamiczna, a przez to bardziej podatna na oddziaływanie tych mechanizmów. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna od wielu czynników, między innymi od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa, kosztów pracy. Najbardziej korzystny dla gospodarki jest układ równowagi obu tych elementów, ale praktycznie jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

Przez **popyt na pracę** rozumiemy:

- 1) zagospodarowane miejsca pracy, określone aktualną liczbą pracujących,
- 2) wolne miejsca pracy.

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu badania przy uwzględnieniu podmiotów klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących i obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób – jednostki małe,
- 10 do 49 osób – jednostki średnie,
- powyżej 49 osób – jednostki duże.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych – zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat;
  - 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
  - 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
  - 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
  - 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
  - 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
  - 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
  - 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
  - 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
  - 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
  - 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.
2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszczuwanych w latach 2002-2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, natomiast w 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

1. Dane zawarte w tabl. 28 i 29 opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badańiem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wyniesionych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikła z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
  - wykonywały pracę przez co najmniej 1 godzinę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej,
  - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła 3 miesiące, ale formalnie miały pracę;
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
  - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
  - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
  - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwali na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 27 i 28 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

WYNAGRODZENIA

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.

Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności, wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy wypłacane ze środków pracodawców, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur, klubów, kół poselskich i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, świadczenia o charakterze deputatowym lub ich ekwiwalenty pieniężne, a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek ich noszenia wynika z obowiązujących ustaw, świadczenia odszkodowawcze, dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno--Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolnicznych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenie m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

WARUNKI PRACY

1. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. zawodowe.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwalego uszczerbku na zdrowiu.

2. **Za ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
3. **Za śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.
4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** będących odchyleniem od stanu normalnego (niezgodne z właściwym procesem pracy, które wywołało wypadek) i wydarzeń powodujących uraz u poszkodowanego (fizyczny lub psychiczny) spowodowany przez czynnik materialny oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materiałnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.
5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
6. **Za chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

UWAGI ANALITYCZNE

PRACUJĄCY

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie świętokrzyskim (według faktycznego miejsca pracy, łącznie z wyszacowaną liczebnością osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego) według stanu na 31 XII 2010 r. wyniosła 458412 osób i wzrosła w relacji do 2009 r. o 1,5%. Pod względem liczby pracujących województwo świętokrzyskie w 2010 r. zajmowało 12 lokatę w kraju, skupiając 3,3% ogółu pracujących. Mniejsze odsetki grupowały województwa: warmińsko-mazurskie (3,1%), podlaskie (2,9%) oraz lubuskie i opolskie (po 2,3%).

Sektor prywatny skupiał 78,6% ogółu pracujących, a jego udział w ciągu roku zwiększył się o 0,8 pkt procentowego. Liczba pracujących w tym sektorze na przestrzeni roku wzrosła o 2,5%, podczas gdy w sektorze publicznym zmniejszyła się o 2,1%. Większość pracujących stanowili mężczyźni (53,0%), ale ich udział w ciągu roku zmniejszył się o 1,1 pkt procentowego, a liczebność zmalała o 0,6%. W omawianym okresie obserwowano wzrost aktywności kobiet na rynku pracy. Populacja pracujących pań zwiększyła się o 3,9%.

Pracujący^{ab} w gospodarce narodowej (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2009 r. = 100
Ogółem.....	451713	458412	101,5
Sektor publiczny.....	100083	97985	97,9
Sektor prywatny	351630	360427	102,5
Mężczyźni	244356	242896	99,4
Kobiety	207357	215516	103,9
<i>w odsetkach</i>			
Ogółem	100,0	100,0	x
Sektor publiczny.....	22,2	21,4	x
Sektor prywatny	77,8	78,6	x
Mężczyźni	54,1	53,0	x
Kobiety	45,9	47,0	x

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

Największy odsetek pracujących skupiało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (uwzględniające szacunkowe dane dotyczące liczebności osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych), które w 2010 r. stanowiło 32,7% badanej populacji wobec 31,7% przed rokiem. Na drugiej lokacie uplasował się przemysł, w którym pracowało w omawianym roku 17,8% analizowanej grupy (w 2009 r. – 17,7%). Spośród sekcji przemysłowych, podobnie jak w 2009 r., dominowało przetwórstwo przemysłowe z odsetkiem 15,2% pracujących w województwie. Z kolei trzecią lokatę zajęła sekcja handel; naprawa pojazdów samochodowych z udziałem 12,9% wobec 13,1% w 2009 r. Czwarte i piąte miejsce zajęły sekcje: edukacja z odsetkiem 7,1% (7,3%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (grupująca tak jak w 2009 r. 5,9%). W wymienionych sekcjach w 2010 r. znalazło pracę 76,4% populacji objętej badaniem, tj. o 0,6 pkt procentowego więcej niż w 2009 r.

Na przestrzeni roku największy wzrost liczebności osób pracujących w danej sekcji odnotowano w: dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,7%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,4%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 4,6%). Z kolei najbardziej znaczący spadek miał miejsce w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,4%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,2%).

Pracujący według powiatów i rodzaju działalności

Analizie poddano informacje o pracujących według faktycznego miejsca pracy, w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób, łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, natomiast z wyłączeniem pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o pracujących obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów oraz członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Według stanu na 31 XII 2010 r. odnotowano 381572 pracujących, tj. o 11788 osób (o 3,2%) więcej niż przed rokiem. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców przypadało średnio 301,4 osób pracujących wobec 291,1 w 2009 r. Najwięcej pracujących koncentrowało się w sektorze rolniczym obejmującym rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (39,1%, tj. o 0,5 pkt procentowego więcej niż w 2009 r.), w pozostałych usługach grupujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz pozostała działalność usługowa (23,9%; o 0,5 pkt proc. mniej niż w 2009 r.) oraz w przemyśle i budownictwie (23,0%, tj. o 0,1 pkt proc. więcej). Cztery sekcje, tj.: handel; naprawę pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja grupowały 12,2% pracujących (o 0,1 pkt proc. więcej niż w 2009 r.). Najmniejszy odsetek przypadał na działalność finansową i ubezpieczeniową oraz obsługę rynku nieruchomości (1,9% wobec 2,0% w 2009 r.).

W strukturze pracujących w Świętokrzyskim zdecydowanie przeważa sektor rolniczy. W 2010 r. w 7 powiatach skupiał ponad połowę pracujących, przy czym dominującą rolę odgrywał w powiatach: kazimierskim, gdzie dawał zatrudnienie 77,8% mieszkańców powiatu, a także w opatowskim (63,5%), buskim (63,2%) i pińczowskim (59,3%). Sektor obejmujący tzw. pozostałe usługi zajmował drugą lokatę, przy czym w 6 powiatach zatrudniał ponad 1/5 pracujących. Wyraźnie usługowy charakter miały powiaty: m. Kielce (39,8% pracujących w powiecie), skarżyski (28,3%), ostrowiecki (25,6%) i konecki (24,5%). Sektor przemysłowo-budowlany zajął trzecią lokatę. W 4 powiatach zatrudniał ponad 30% pracujących. Najbardziej produkcyjny charakter w województwie miały powiaty: starachowicki (41,2% pracujących w przemyśle i budownictwie), skarżyski (36,3%), konecki (32,4%) i ostrowiecki (30,3%). Należy podkreślić, że w sektorze produkcyjnym jako pracodawcy dominują firmy przemysłowe. Sektor obejmujący: handel; naprawę pojazdów samochodowych, transport i gospodarkę magazynową, zakwaterowanie i gastronomię oraz informację i komunikację był znaczącym pracodawcą w 3 powiatach, tj. w: m. Kielce dla 25,1% pracujących, skarżyskim - dla 20,8% oraz w ostrowieckim – dla 16,2%. Sekcje: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości największy udział w rynku pracy miały w m. Kielce (4,1%) oraz powiatach: ostrowieckim (2,8%) i buskim (2,7%) oraz skarżyskim (2,1%).

Analiza rozmieszczenia terytorialnego pracujących wskazuje, że w 2010 r. większość grupowała podregion kielecki (55,5% wobec 54,7% w 2009 r.).

Największy odsetek pracujących skupiały powiaty: m. Kielce (20,0% ogółu pracujących w województwie wobec 19,8% w 2009 r.), kielecki (12,1% wobec 11,6%), buski (7,7%; 7,2%), sandomierski (7,4%; 7,4%), jędrzejowski (7,0%; 7,2%), ostrowiecki (7,0%; 7,1%) oraz starachowicki (7,0%; 6,5%). Biorąc pod uwagę liczbę pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności, zdecydowanie przodowały powiaty: buski (402,1 osób wobec 365,0 w 2009 r.), kazimierski (384,3; 382,2), m. Kielce (374,4; 357,4), sandomierski (353,5; 339,7) oraz pińczowski (347,6; 361,1). Najniższe wartości wskaźnik ten osiągnął w powiatach: skarżyskim (207,3 wobec 197,9 przed rokiem), kieleckim (227,8; 212,9), ostrowieckim (234,7; 230,4) i koneckim (239,3; 244,2).

W porównaniu z 2009 r. najwięcej osób pracujących przybyło w powiatach: starachowickim (o 11,0%), buskim (o 9,9%) i kieleckim (o 7,6%). Z kolei największy spadek odnotowano w powiatach: pińczowskim (o 4,5%) oraz opatowskim (o 3,2%).

Bardziej zróżnicowany obraz powiatów wyłania się w sektorowym ujęciu pracujących. Liczba pracujących w sektorze rolniczym na przestrzeni roku zwiększyła się o 4,5% do 149108 osób. Cztery powiaty grupowały na poziomie województwa ponad 50% ogółu pracujących w rolnictwie, tj.: kielecki (17,7%), buski (12,4%), sandomierski (10,6%) oraz jędrzejowski (10,2%). W 2010 r. na 1000 mieszkańców Świętokrzyskiego przypadało 117,8 osób pracujących w sektorze rolniczym (w 2009 r. – 112,3). W sześciu powiatach odnotowano w analizowanym roku wskaźniki przekraczające średnią w województwie, przy czym w czołówce uplasowała się: kazimierski (299,2), pińczowski (206,1), opatowski (200,2). Najniższą wartość odnotowano w: m. Kielce (6,8) oraz w powiecie skarżyskim (25,9).

W 2010 r. w sektorze obejmującym usługi pozostała liczba pracujących na przestrzeni roku wzrosła o 0,8% do 91020 osób. W tego typu przedsiębiorstwach najwięcej osób pracowało w m. Kielce, tj. 33,3% łącznej liczby w województwie (przed rokiem 33,1%). W następnej kolejności plasowały się powiaty: kielecki z udziałem 9,5% (w 2009 r. – 9,3%), ostrowiecki – 7,5% (8,0%), starachowicki – podobnie jak przed rokiem 6,1% oraz buski – 5,9% (5,8% w 2009 r.) i sandomierski – 5,9% (5,9%). Najniższy odsetek pracujących w usługach pozostałych grupował powiat kazimierski – 1,8% (przed rokiem 2,1%). Biorąc pod uwagę liczbę osób pracujących w usługach pozostałych przypadającą na 1000 ludności, w skali województwa nastąpił wzrost z 71,1 osób do 71,9. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w m. Kielce, gdzie na 1000 mieszkańców przypadało 148,9 pracujących. W pozostałych powiatach wskaźnik osiągał wartości z przedziału <42,7;73,9>. Najniższą odnotowano w powiecie kieleckim.

W sektorze produkcyjnym obejmującym przemysł i budownictwo liczba pracujących na przestrzeni roku wzrosła o 3,5% do 87713 osób. Znaczący udział pracujących w tym sektorze w stosunku do pracujących ogółem w Świętokrzyskim odnotowano w m. Kielce (25,4% wobec 25,3% w 2009 r.) oraz w powiatach: starachowickim (12,5% wobec 12,0% przed rokiem), ostrowieckim (9,2% wobec 9,6%), kieleckim (8,9% wobec 8,7%) oraz koneckim (7,3% wobec 7,0%) i staszowskim (7,3% wobec 7,5%). Najniższy odsetek odnotowano natomiast w powiatach: kazimierskim (0,6% wobec 0,9% w 2009 r.) oraz pińczowskim (2,2% wobec 2,1%). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w sektorze produkcyjnym w województwie pracowało 69,3 osób wobec 66,7 w 2009 r. W omawianym roku 2010 wartości wyraźnie ponadprzeciętne wskaźnik osiągnął w powiecie starachowickim (118,2 osób) i w m. Kielce (109,5). Z kolei najniższy odnotowano w powiatach: kazimierskim (15,0 osób) i kieleckim (38,4).

Liczba pracujących w czterech połączonych sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja wzrosła w stosunku do 2009 r. o 3,7% osiągając na koniec 2010 r. 46378 osób. Liderem pozostaje w tej grupie m. Kielce, gdzie w wymienionych sekcjach w 2010 r. pracowało 41,3% ogółu w województwie (przed rokiem 40,6%). Na przeciwnie biegunie upłasowała się powiaty: kazimierski grupujący 1,5% (1,4% w 2009 r.) oraz opatowski skupiający podobnie jak przed rokiem 1,8% pracujących. W przeliczeniu na 1000 ludności we wskazanych sekcjach pracowało 36,6 osób, tj. o 1,4 pkt procentowego więcej niż w 2009 r. W omawianym roku najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w m. Kielce (94,1 osób), a najniższą w powiecie opatowskim (14,8) i kieleckim (14,9).

W dwóch połączonych sekcjach: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości liczba pracujących osiągnęła na koniec 2010 r. 7353 osoby, co oznacza spadek w relacji do 2009 r. o 0,9%. Podobnie, jak w przypadku wyżej omawianych sekcji usługowych, w tym przypadku również dominuje m. Kielce. Na koniec 2010 r. w Kielcach w omawianych dwóch sekcjach pracowało 42,1% pracujących w tej grupie w województwie (w 2009 r. 43,7%). Najmniej mieszkańców województwa, w sumie poniżej 3,0% było zaangażowanych w tego typu działalność w powiatach: kazimierskim i pińczowskim. W przeliczeniu na 1000 ludności w omawianych sekcjach pracowało podobnie, jak w 2009 r. 5,8 osób. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w analizowanym roku w Kielcach 15,2 osób, a najniższą w powiecie kieleckim - 1,1.

Pracujący w głównym miejscu pracy według siedziby zarządu

W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, w głównym miejscu pracy według siedziby zarządu jednostki (z wyłączeniem fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych, rolników indywidualnych oraz jednostek budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego) objętych pełną roczną sprawozdawczością w końcu 2010 r. pracowało 206808 osób, z tego najliczniejsza grupa - 204313 osób - zatrudniona była na podstawie stosunku pracy (98,8%), 2090 osób stanowili właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin (1,0%), ponadto odnotowano 223 agentów, 158 członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i 24 osoby wykonujące pracę nakładczą. Większość zatrudnionych stanowili mężczyźni (51,3%). Największa przewaga mężczyzn nad kobietami wystąpiła w przypadku członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. W tej grupie mężczyźni stanowili 81,0%, oni również częściej niż kobiety pracowali na własny rachunek – 66,5%. Kobiety częściej niż mężczyźni pracowały na podstawie umów agencyjnych (84,8%), a także wykonywały pracę nakładczą (66,7%).

Pracujący według statusu zatrudnienia (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	właściciele współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin	osoby wykonujące pracę nakładczą	agenci	członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych
Ogółem	204534	202111	1977	31	266	149
2009 w tym kobiety	100016	99101	646	18	222	29
2010	206808	204313	2090	24	223	158
	100722	99787	700	16	189	30
<i>2009 = 100</i>						
Ogółem 2010	101,1	101,1	105,7	77,4	83,8	106,0
w tym kobiety	100,7	100,7	108,4	88,9	85,1	103,4
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem 2009	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym kobiety	48,9	49,0	32,7	58,1	83,5	19,5
2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym kobiety	48,7	48,8	33,5	66,7	84,8	19,0

Spośród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy 190296 osób (93,1%) pracowało w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast 14017 (6,9%) było niepełnozatrudnionych. Liczebność omawianej populacji ogółem wzrosła o 1,1%. Liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze zwiększyła się na przestrzeni lat 2009-2010 o 0,3%, natomiast liczebność pełnozatrudnionych wzrosła o 1,1%.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej w głównym miejscu pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni	
		kobiety	kobiety	kobiety	kobiety
2009.....	202111	99101	188141	90262	13970
2010.....	204313	99787	190296	91089	14017
<i>2009 = 100</i>					
2010.....	101,1	100,7	101,1	100,9	100,3
<i>w odsetkach</i>					
2009.....	100,0	100,0	93,1	91,1	6,9
2010.....	100,0	100,0	93,1	91,3	6,9

Z ogólnej liczby pracujących w 2010 r. najliczniejszą grupę pod względem formy organizacyjno-prawnej podmiotów stanowili pracujący w spółkach kapitałowych – 36,3%, z czego 23,2% przypadało na spółki z o. o. i 13,0% na spółki akcyjne.

Pracujący według form organizacyjno-prawnych podmiotów (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.
Ogółem.....	204534	206808
Organy władzy i administracji rządowej	4922	4953
Organy kontroli państwej i ochrony prawa	625	636
Wspólnoty samorządowe	178	40
Wymiar sprawiedliwości	1499	1492
Spółki partnerskie.....	71	66
Spółki akcyjne	28070	26975
Spółki z o.o.	47947	48041
Spółki jawne.....	11946	12446
Spółki cywilne	4211	4322
Spółki komandytowe	526	952
Spółki komandytowo-akcyjne.....	79	89
Spółki inne	20	23
Państwowe jednostki organizacyjne.....	5130	4177
Gminne samorządowe jednostki organizacyjne	35853	35700
Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne	14191	11129
Wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne.....	6608	2155
Spółdzielnie.....	7415	7175
Uczelnie	3027	3169
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	5002	14233
Fundusze	50	19
Kościół katolicki.....	799	868
Inne kościoły i związki wyznaniowe.....	2	2
Wspólnoty mieszkaniowe.....	66	67
Bez szczególnej formy prawnej	26297	28079

W ciągu roku w największym stopniu wzrosła liczba pracujących w porze nocnej o 16,2% do 25795 osób, z czego 42,3% osób pracowało w przemyśle, a 27,5% w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. Liczebność pracujących cudzoziemców zwiększyła się o 10,4% do 329 osób, z czego 45,0% pracowało w sekcji transport i gospodarka magazynowa. Populacja pracujących osób niepełnosprawnych wzrosła o 10,0% do 8746 osób, przy czym najwięcej z badanej grupy znalazło miejsce pracy w: przemyśle (39,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (16,9%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (14,2%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (12,1%). W najmniejszym stopniu zmieniała się liczebność emerytów i rencistów, która wzrosła o 2,5% do 5584 osób. Podobnie jak w przypadku osób niepełnosprawnych, emeryci i renciści najczęściej pracowali w: przemyśle (26,1%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (14,2%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (13,4%).

Biorąc pod uwagę klasę wielkości jednostek objętych badaniem, w 2010 r. większość osób pracowała w przedsiębiorstwach średnich i dużych, przy czym w jednostkach o liczbie pracujących: od 50 do 249 osób - 34,7%, od 10 do 49 osób - 33,0% oraz 250 i więcej osób - 30,0%. W jednostkach małych pracowało jedynie 2,3% badanej populacji. W porównaniu ze stanem odnotowanym w 2009 r. proporcje te nie uległy większym zmianom.

Liczba osób przyjętych do pracy w 2010 r. wyniosła 42143 osoby i na przestrzeni roku zwiększyła się o 15,9%. Panie stanowiły jedynie 36,5% przyjętych do pracy (15363 osób). Z ogólnej liczby przyjętych osób – 31665 (tj. 75,1%) dotyczyło sektora prywatnego. Najwięcej osób przyjęto do pracy w zakładach przemysłowych – 13235, w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 12184, a także stosunkowo dużo w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 8464. Wśród osób przyjętych do pracy w 2010 r. ponad połowę (23072 osoby, tj. 54,7%) stanowiły osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. Osób podejmujących pracę po raz pierwszy było 5061, z czego podobnie jak w 2009 r. 81,1% stanowili absolwenci (4106 osób).

Udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy ogółem w województwie w 2010 r. wyniósł 9,7%. Spośród absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy najwięcej osób ukończyło szkołę wyższą – 37,4% oraz policealną i średnią zawodową – 27,5%.

Najwyższy odsetek absolwentów z wykształceniem wyższym przyjęto do pracy w przemyśle (18,0%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (17,9%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (17,1%). Z kolei absolwenci z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym najczęściej byli przyjmowani do pracy w przemyśle (35,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (26,4%).

Absolwenci podejmujący pierwszą pracę

Wyszczególnienie		Ogółem		Z liczby ogółem - absolwenci szkół:			
		kobiety	wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych (zawodowych)	
Ogółem.....	2009	4209	2134	1665	1085	652	807
	2010	4106	1817	1535	1130	556	885
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		33	10	18	4	7	4
Przemysł ..... przetwórstwo przemysłowe		1179	314	276	396	135	372
Budownictwo		1092	289	241	379	127	345
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		456	56	111	123	28	194
Transport i gospodarka magazynowa		757	379	219	298	127	113
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		117	23	28	28	19	42
Informacja i komunikacja.....		116	53	18	33	59	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		24	10	13	7	3	1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		34	21	27	4	3	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		32	18	14	7	7	4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		101	63	62	18	13	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		35	15	20	8	3	4
Edukacja		588	385	263	120	95	110
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		178	136	143	15	13	7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		388	291	274	62	33	19
		64	42	48	5	10	1

Liczba zwolnień z pracy w 2010 r. wyniosła 38257 i w skali roku zmniejszyła się o 2,0%. Z ogólnej liczby zwolnień 13522 dotyczyło kobiet. Więcej zwolnień przypadło na sektor prywatny niż publiczny (28518 wobec 9739). Najwięcej zwolnień z pracy dokonano w zakładach przemysłowych (12446), a zwłaszcza w należących do sekcji przetwórstwo przemysłowe (11494, tj. 30,0% ogółu), a także w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (7340, tj. 19,2%) oraz budownictwo (13,5%). Zwolnienia w drodze wypowiedzenia umowy o pracę przez samego pracownika stanowiły 6,6% ogółu wobec 13,9% dotyczących rozwiązania umowy o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy. W województwie świętokrzyskim w 2010 r. 1365 osób (3,6% zwolnionych) przeszło na emeryturę lub rentę (przed rokiem – 4,7%).

Współczynnik przyjęć w 2010 r. wyniósł 22,3%, w tym kobiet – 16,6%. Wyższy współczynnik odnotowano w sektorze prywatnym niż publicznym (29,4% wobec 12,9%). Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności najwyższy współczynnik przyjęć do pracy zanotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 42,9%.

Współczynnik zwolnień wyniósł 20,2%, w tym kobiet – 14,5%. Wyższy współczynnik zwolnień wystąpił w sektorze prywatnym niż w publicznym (26,4% wobec 11,9%). W 2010 r. najniższy współczynnik zwolnień odnotowano w sekcji edukacja – 6,4%.

POPYT NA PRACĘ

Z pojęciem rynku pracy ściśle związane jest pojęcie podaży pracy oraz popytu na pracę. Podaż pracy określa zasób siły roboczej czyli liczbę osób, które pracują bądź chcą pracować w danym okresie za określoną stawkę. Z kolei popyt na pracę rozumiany jest jako realne zapotrzebowanie gospodarki na potencjał ludzki, na warunkach możliwych do zaakceptowania przez poszukujących pracy. Popyt na pracę tworzą zagospodarowane miejsca pracy równe liczbie pracujących oraz miejsca jeszcze nieobsadzone.

W województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2010 r. badaniem popytu na pracę objętych zostało 15462 podmiotów, z czego 81,9% to jednostki sektora prywatnego, a 18,1% sektora publicznego. W badanej zbiorowości przeważały jednostki małe, tj o liczbie pracujących 9 osób i mniej, które stanowiły 68,6%. Podmioty średnie (o liczbie pracujących w przedziale 10 – 49 osób) stanowiły 22,4% ogółu, natomiast duże (powyżej 49 osób) - 8,9%.

Pracujący

Według stanu w dniu 31 grudnia 2010 r. liczba pracujących w jednostkach objętych badaniem wyniosła 254783 osoby (rok wcześniej 256123 osoby). W sektorze prywatnym zatrudnionych było 157618 osób, tj. 61,9% ogółu pracujących, natomiast w sektorze publicznym 97165 - 38,1%. Biorąc pod uwagę wielkość podmiotów, ponad połowę wszystkich pracujących skupiały jednostki duże - 53,6%, 26,2% - jednostki średnie a 20,2% - jednostki małe.

Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego (24,3% wszystkich pracujących; 32,6% w jednostkach dużych), z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (15,4%; 33,5% w jednostkach małych) oraz edukacji (13,8%; 29,5% w jednostkach średnich).

Struktura pracujących według sekcji w IV kwartale 2010 r. Stan w dniu 31 XII

W sektorze prywatnym najwyższy odsetek osób pracujących skupiały jednostki działające w zakresie przetwórstwa przemysłowego - 37,0%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 24,7% oraz budownictwa 13,9%. W przedsiębiorstwach publicznych z kolei przeważali pracujący z sekcji: edukacja - 34,3%, opieka zdrowotna i pomoc społeczna - 23,3%, oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - 17,0%.

Pod względem struktury zawodowej najliczniejszą grupę stanowili specjalisci – 52154 osoby (20,5%), którzy najczęściej pracowali w sektorze publicznym (77,5%) oraz w jednostkach dużych (55,3%). Specjalistów najczęściej zatrudniano w edukacji - 24083 osoby (46,2%) a także w sekcji ochrony zdrowia i pomocy społecznej – 12235 osób (23,5%). Liczną grupę wśród pracujących tworzyli również pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy – 45140 osób, z czego najwięcej (54,8%) pracowało w zakładach przetwórstwa przemysłowego. Najmniej pracujących obejmowała grupa zawodowa rolników, ogrodników, leśników i rybaków - zaledwie 0,2% ogółu.

Pracujący według zawodów na koniec IV kwartału 2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
Ogółem	254783	97165	157618	136686	66718	51379
w tym:						
Specjalisci	52154	40426	11728	28850	18939	4365
Technicy i inny średni personel	32675	15394	17281	17573	9031	6071
Pracownicy biurowi	27230	11385	15845	14011	7535	5684
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy ...	18376	2486	15890	8081	4295	6000
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	577	167	410	143	111	323
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	45140	4911	40229	25530	9557	10053
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	29215	5955	23260	20275	4781	4159
Pracownicy przy pracach prostych	32247	11894	20353	15312	8889	8046

W jednostkach objętych badaniem popytu na pracę w województwie świętokrzyskim w końcu 2010 r. kobiety (w liczbie 117471) stanowiły 46,1% wszystkich pracujących. Najwięcej pań znalazło zatrudnienie w jednostkach dużych (52,3%), głównie w sektorze publicznym (53,8%). Miejsce pracy kobiet najczęściej stanowiły podmioty należące do sekcji: edukacja (26864 osoby, tj. 22,9% ogółu kobiet), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (21240 - 18,1%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (18323 -15,6%).

Najwięcej, bo 31,8% pań uczestniczących w badaniu wykonywało zawody zaliczane do grupy specjalistów. Drugą co do wielkości grupą zawodową, w której kobiety stanowiły istotny odsetek była grupa pracowników biurowych - 16,9% ogółu pracujących kobiet, a trzecia to technicy i inny średni personel - 14,6%.

W podmiotach gospodarczych biorących udział w badaniu w końcu grudnia 2010 r. zatrudnionych było 9887 osób niepełnosprawnych (w 2009 r. o 314 osób mniej, tj. o 3,3%) z czego 1113 pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. W 72,7% osoby niepełnosprawne były zatrudnione w jednostkach sektora prywatnego. Większość pracowała w podmiotach dużych - 74,8%. W przekroju sekcji najwięcej niepełnosprawnych znalazło pracę w zakładach działających w zakresie przetwórstwa przemysłowego - 28,9%, usług administrowania i działalności wspierającej - 18,9% oraz w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej - 16,1%.

Wolne miejsca pracy

W województwie świętokrzyskim pod koniec IV kwartału 2010 r. jedynie 609 zakładów, tj. 3,9% spośród 15462 zadeklarowało wolne miejsca pracy, z czego 83,9% to jednostki sektora prywatnego. Pod względem wielkości podmiotów najliczniejszą grupę stanowiły zakłady małe - 67,3% ogółu, w tym szczególnie działające w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych - 27,8% oraz budownictwo - 27,6% ogółu podmiotów małych. Jednostki średnie stanowiły 20,0% ogółu wolnych miejsc, a duże - 12,6%.

Podmioty gospodarcze biorące udział w badaniu zadeklarowały 1121 wolnych miejsc pracy, tj. o 78,2% więcej niż przed rokiem. Przeważająca liczba wakatów, bo 76,6% należała do sektora prywatnego. Jednostki małe miały do dyspozycji 54,4% wszystkich wolnych miejsc, średnie - 21,4% natomiast duże - 24,2%. Największą liczbą nieobsadzonych stanowisk pracy dysponowały jednostki realizujące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 294 (26,2% ogółu) oraz budownictwa - 254 (22,7%).

Wolne miejsca pracy według zawodów na koniec IV kwartału 2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
Ogółem.....	1121	262	859	271	240	610
w tym:						
Specjaliści	180	117	63	102	32	46
Technicy i inny średni personel	131	64	67	48	56	27
Pracownicy biurowi	158	48	110	21	86	51
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy ...	49	2	47	15	9	25
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	1	-	1	-	-
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	116	1	115	37	1	78
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	161	5	156	21	37	103
Pracownicy przy pracach prostych	298	6	292	15	6	277

Z punktu widzenia kwalifikacji zawodowych, w końcu grudnia 2010 r. najwięcej ofert kierowanych było do pracowników prac prostych - 298 wolnych miejsc, tj. 26,6%. Zapotrzebowanie na pracowników tej grupy zawodowej zgłaszały przede wszystkim jednostki działające w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (78,2%). Znaczna liczba ofert skierowana była również do specjalistów - 180 (16,1%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 161 (14,4%) a także pracowników biurowych - 158 (14,1%).

Nowo utworzone miejsca pracy

W całym roku 2010 w województwie świętokrzyskim zostało utworzonych 14679 miejsc pracy (o 42,0% więcej niż w 2009 r.), z tego zdecydowana większość, bo 84,1% w sektorze prywatnym. Najwięcej nowych miejsc pracy wykroawały jednostki małe - 7262, tj. 49,5%. Podmioty duże i średnie miały mniejszy udział, odpowiednio 26,6% i 23,9%. Ponad 69% nowo powstałych miejsc pracy utworzono w trzech sekcjach: budownictwo - 3795 (25,9% ogółu), handel; naprawa pojazdów samochodowych - 3362 (22,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe - 3035 (20,7%).

W ogólnej liczbie nowo powstałych miejsc pracy cześć była niezagospodarowana. Według stanu w dniu 31 grudnia do obsadzenia pozostało jeszcze 424, tj. 2,9% wszystkich nowo utworzonych stanowisk pracy (w końcu roku poprzedniego nieobsadzonych było 117 miejsc stanowiących 1,1% wszystkich nowo powstałych w 2009 r.). Ponad połowa niezagospodarowanych miejsc pracy koncentrowała się w jednostkach prowadzących działalność z zakresu handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 59,9%. Nowe, nieobsadzone stanowiska przeznaczone były przede wszystkim dla pracowników prac prostych - 229, tj. 54 ,0% ogółu.

Zlikwidowane miejsca pracy

W roku 2010 w województwie świętokrzyskim zostało zlikwidowanych 12257 miejsc pracy, o 37,6% więcej niż w roku poprzednim. Redukcji dokonano przede wszystkim w sektorze prywatnym - 85,0%. Najwięcej stanowisk ubyło w przedsiębiorstwach realizujących działalność z zakresu budownictwa - 4054 (33,1%) oraz przetwórstwa przemysłowego - 3178 (25,9%).

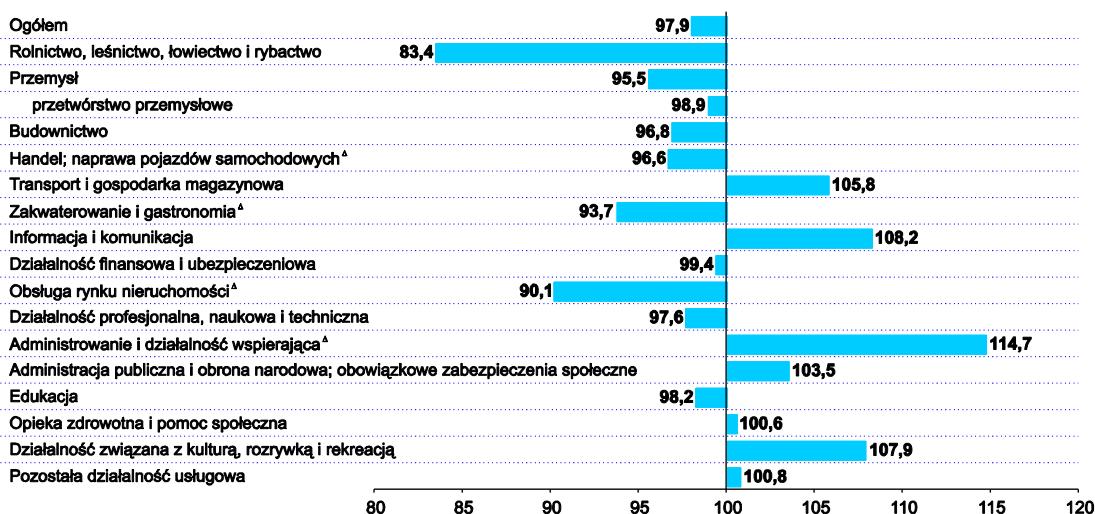
Bilans miejsc pracy w województwie świętokrzyskim w 2010 r. kształtował się pozytywnie. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy przewyższała liczbę zlikwidowanych o 2422 etatów (w 2009 r. o 1425). Dodatni bilans zaobserwowano w 11 sekcjach, z czego najkorzystniej wypadły przedsiębiorstwa realizujące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 2014. Niekorzystny bilans odnotowano w 8 sekcjach, przy czym największą różnicę między liczbą nowo utworzonych miejsc pracy a zlikwidowanych zaobserwowano w sekcji transport i gospodarka magazynowa - 468.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W województwie świętokrzyskim przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w 2010 r. obniżyło się w relacji do poprzedniego roku o 2,1% do 236279 osób. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego). Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Na przestrzeni analizowanego roku nieznacznie, bo o 0,1 pkt procentowego zmniejszył się udział województwa świętokrzyskiego w przeciętnym zatrudnieniu w kraju (do 2,4%). Niższe odsetki odnotowano jedynie w trzech województwach, tj. w: lubuskim (2,3%), podlaskim (2,1%) oraz opolskim (2,0%).

W ciągu roku przeciętne zatrudnienie w największym stopniu ograniczono w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 16,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 9,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,3%). Z kolei wyraźnie więcej osób zostało zatrudnionych w takich sekcjach jak: administrowanie i działalność wspierająca (14,7%), informacja i komunikacja (o 8,2%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,9%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2010 R.
(2009 R. = 100)

Analiza danych dotyczących podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, a także z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego pozwala na dokonanie omówienia terytorialnego zróżnicowania przeciętnego zatrudnienia w województwie.

Przeciętne zatrudnienie^a w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2009 r. = 100
Ogółem	198754	198192	99,7
Sektor publiczny	89550	86705	96,8
Sektor prywatny	109204	111487	102,1
Podregiony:			
kielecki.....	139475	138099	99,0
sektor publiczny	62123	59314	95,5
sektor prywatny	77354	78786	101,9
sandomiersko-jędrzejowski	59279	60093	101,4
sektor publiczny	27428	27392	99,9
sektor prywatny	31851	32701	102,7

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób, przy dalszych założeniach jak na wstępie.

Przeciętne zatrudnienie w podmiotach spełniających wyżej wskazane warunki osiągnęło w 2010 r. 198192 osoby i było o 0,3% niższe niż przed rokiem, przy czym zatrudnienie zmniejszyły podmioty z sektora publicznego (o 3,2%) podczas gdy jednostki prywatne zwiększyły liczebność kadry pracowniczej (o 2,1%).

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne można zauważać, że jako pracodawcy dominują podmioty gospodarcze zlokalizowane w podregionie kieleckim, których udział w przeciętnym zatrudnieniu w województwie w 2010 r. wyniósł 69,7% wobec 70,2% przed rokiem. Cztery powiaty z podregionu kieleckiego grupowały ponad 58% zatrudnionych w województwie, przy czym m. Kielce (33,8%) było w tej kwestii liderem, a dalsze lokaty zajęły powiaty: kielecki (9,0%), ostrowiecki (8,5%) oraz starachowicki (7,0%). Na przestrzeni ostatniego roku udział poszczególnych powiatów w przeciętnym zatrudnieniu nie podlegał większym zmianom.

Struktura przeciętnego zatrudnienia w 2010 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^A , informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^A	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S)
WOJEWÓDZTWO.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion kielecki	69,7	64,2	70,4	71,9	74,2	67,9
Powiaty:						
kielecki.....	9,0	21,9	9,8	7,0	2,6	9,4
konecki	6,0	13,3	7,9	3,0	4,6	5,6
ostrowiecki.....	8,5	6,3	10,1	8,3	12,9	7,0
skarżyski.....	5,3	13,2	6,4	3,7	4,3	4,9
starachowicki	7,0	4,7	10,3	3,8	3,0	5,6
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	33,8	4,8	26,0	46,1	46,7	35,4
Podregion sandomiersko-jędrzejowski ..	30,3	35,8	29,6	28,1	25,8	32,1
Powiaty:						
buski	4,6	6,5	2,5	6,2	4,7	5,8
jędrzejowski	5,0	6,4	5,6	4,5	3,6	4,6
kazimierski.....	1,2	0,7	0,5	1,4	0,2	1,7
opatowski.....	2,2	2,2	1,4	1,6	2,2	3,3
pińczowski	2,2	8,1	1,6	2,4	2,7	2,6
sandomierski.....	5,9	0,0	5,7	7,4	3,9	5,7
staszowski	5,9	7,9	7,7	3,5	4,8	5,4
włoszczowski	3,3	3,9	4,6	1,2	3,7	3,1

W relacji do 2009 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się w 6 powiatach. W największym stopniu zostało ono ograniczone w powiecie skarżyskim (o 20,8%). W pozostałych powiatach skala spadku wahała się pomiędzy 0,1% w m. Kielce, a 2,2% w powiecie staszowskim. Z kolei największy wzrost liczebności kadry pracowniczej odnotowano w powiatach: starachowickim (o 6,8%), sandomierskim (o 6,4%) oraz kieleckim i pińczowskim (po 4,2%).

W 2010 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przeciętne zatrudnienie w województwie utrzymało się na poziomie ubiegłorocznym - 156,3 osób, przy czym w podregionie kieleckim zmniejszyło się o 1,5 osoby do 178,2 osób, a w sandomiersko-jędrzejowskim wzrosło o 2,2 osoby do 121,9 osób. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie omawianego wskaźnika w powiatach, najwyższy odnotowano w m. Kielce (327,6 osób w 2010 r. wobec 327,3 w 2009 r.). Drugą lokatę zajął powiat staszowski, w którym wskaźniki osiągnęły o połowę niższe wartości (160,8; 163,9). W dalszej kolejności uplasowały się powiaty, w których na 1000 mieszkańców przypadało ponad 140 osób zatrudnionych. Do grupy tej należały: starachowicki (148,7 osób wobec 138,9 przed rokiem), ostrowiecki (148,1; 148,7), sandomierski (145,4; 136,1), konecki (143,9; 143,0) oraz włoszczowski (141,9; 139,5). W czterech powiatach wskaźniki osiągnęły w omawianym roku wartości z przedziału <106,3; 134,3>, tj. w: pińczowskim (106,3 osób w 2010 r. i 101,2 w 2009 r.), jędrzejowskim (110,8; 110,0), buskim (124,2; 121,8) oraz skarżyskim (134,3; 168,8). Najniższe wartości odnotowano w powiatach: kazimierskim (66,4 wobec 67,1 w 2009 r.), opatowskim (80,5; 80,8) oraz kieleckim (88,6; 85,5).

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE

W województwie świętokrzyskim przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2010 r. ukształtowało się na poziomie 2793,23 zł i było o 4,2% wyższe niż przed rokiem, przy czym wzrost odnotowano zarówno w sektorze publicznym (o 4,5%), jak i w prywatnym (o 4,2%).

Pomimo wzrostu płac, przeciętne wynagrodzenie w województwie świętokrzyskim było o 13,4% niższe od średniej krajowej (3224,13 zł). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zajęło 12 lokatę w kraju. Niższe wynagrodzenia odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (2759,68 zł), lubuskim (2755,38 zł), podkarpackim (2753,12 zł) i warmińsko-mazurskim (2722,00 zł).

W 2010 r. w województwie świętokrzyskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze publicznym ukształtowało się na poziomie 3358,19 zł i było o 36,6% wyższe od przeciętnej płacy w sektorze prywatnym (2458,46 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a w gospodarce narodowej

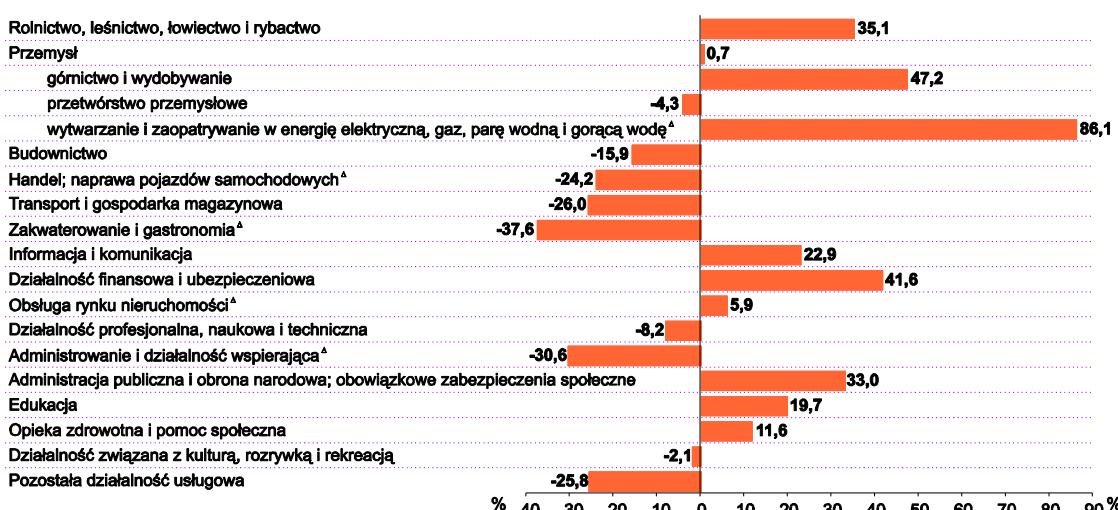
Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2009 r. = 100
Ogółem	2681,61	2793,23	104,2
Sektor publiczny	3212,75	3358,19	104,5
Sektor prywatny	2359,45	2458,46	104,2

a Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Na przestrzeni omawianego roku nieznaczna obniżka płac odnotowano jedynie w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 1,4%). W pozostałych sekcjach wynagrodzenia wzrosły przy czym najbardziej w: rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 15,4%), edukacji (o 9,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,5%) oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką rekreacją (o 5,9%).

Rozpatrując wysokość płac według sekcji można stwierdzić, że w 2010 r. najwyższy poziom odnotowano w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 5197,90 zł, górnictwie i wydobywaniu - 4112,59 zł oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – 3954,09 zł. Wynagrodzenia te były wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie odpowiednio o: 86,1%, 47,2% i 41,6%. Płace znacznie poniżej średniej wojewódzkiej otrzymywali pracujący w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 37,6%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 30,6%).

ODCHYLENIA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD PRZECIĘTNEGO W WOJEWÓDZTWIE W 2010 R.

Analiza zbiorowości podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, a także bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, a także z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego pozwala na dokonanie omówienia zróżnicowania przestrzennego płac w województwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2009 r. = 100
Ogółem.....	2868,09	2971,58	103,6
Sektor publiczny.....	3212,74	3358,19	104,5
Sektor prywatny	2585,47	2670,91	103,3
Podregiony:			
kielecki.....	2877,34	2966,95	103,1
sektor publiczny.....	3322,18	3452,98	103,9
sektor prywatny	2520,01	2601,00	103,2
sandomiersko-jędrzejowski.....	2846,33	2982,23	104,8
sektor publiczny.....	2964,74	3152,83	106,3
sektor prywatny	2744,36	2839,33	103,5

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób, przy dalszych założeniach jak na wstępie.

Dla analizowanej zbiorowości przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło na przestrzeni 2010 r. o 3,6% osiągając poziom 2971,58 zł. Płaca ta stanowiła, podobnie jak przed rokiem 86,5% przeciętnej krajowej. Podwyżki objęły zarówno sektor publiczny (o 4,5% do 3358,19 zł), jak i prywatny (o 3,3% do 2670,91 zł).

Na przestrzeni roku najwyższe podwyżki odnotowano w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 18,8%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 13,8%) oraz edukacja (o 9,7%). Obniżki objęły jedynie podmioty z sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 1,5%). Rozpiętość kwotowa płac wała się pomiędzy 5321,52 zł w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę a 1825,04 zł w zakwaterowaniu i gastronomii.

W 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto osiągnęły wartości zbliżone w obydwu podregionach. W podregionie kieleckim odnotowano ich wzrost o 3,1% do 2966,95 zł, podczas gdy w sandomiersko-jędrzejowskim zwiększyły się o 4,8% do 2982,23 zł.

Analizując poziom płac w poszczególnych powiatach wyłania się obraz znacznie bardziej zróżnicowany. Na przestrzeni 2010 r. obniżkę płac odnotowano jedynie w powiecie skarżyskim (o 8,3% do 2783,02 zł). W pozostałych powiatach płace wzrosły, przy czym najsiłniej we włoszczowskim (o 8,9% do 2913,74 zł), opatowskim (o 8,1% do 2749,31 zł), kazimierskim (o 7,0% do 2638,63 zł) i kieleckim (o 6,2% do 2709,04 zł).

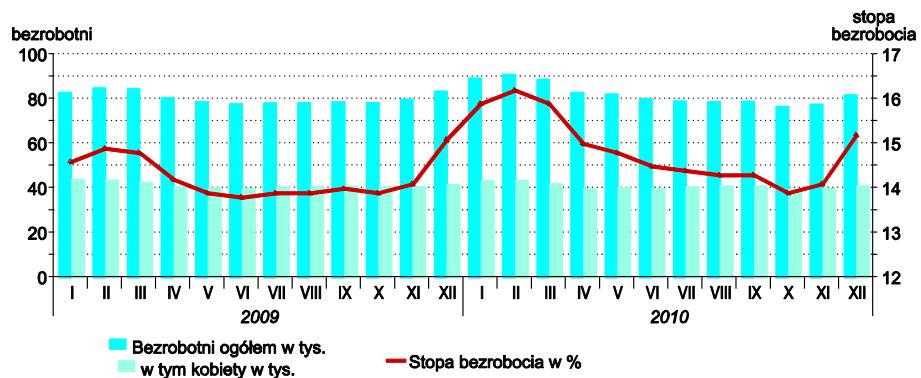
W analizowanym roku w 10 powiatach odnotowano płace nie przekraczające przeciętnej uzyskanej w województwie, przy czym najniższe wypłacono w powiatach: kazimierskim (o 11,2% poniżej średniej), starachowickim (o 10,1%), buskim (o 9,1%), kieleckim (o 8,8%) i koneckim (o 7,7%). Pensje o wartości ponadprzeciętnej otrzymali pracownicy w powiatach: sandomierskim (o 8,4%), m. Kielce (o 7,7%), staszowskim (o 5,6%) oraz jędrzejowskim (o 2,3%). Różnica między najwyższym wynagrodzeniem odnotowanym w powiecie sandomierskim (3221,56 zł), a najniższym wypłaconym w kazimierskim (2638,63 zł) wyniosła 582,93 zł. W 2009 r. rozpiętość między maksymalnym i minimalnym wynagrodzeniem była nieco większa – 611,72 zł.

BEZROBOCIE

Jednym z podstawowych elementów opisujących sytuację na rynku pracy jest bezrobocie rejestrowane. Oznacza ono stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę a podażą pracy. W gospodarkach rynkowych, opartych m. in. na zasadzie wolności wyboru i zmiany miejsca pracy jest zjawiskiem naturalnym i nieuniknionym, pod warunkiem, że nie przekracza 3–5% zasobów siły roboczej. W przypadku, gdy stopa bezrobocia przekroczy ten poziom, niemożność znalezienia miejsca pracy staje się problemem ekonomicznym oraz dotkliwym problemem społecznym.

Od lat sytuacja na rynku pracy województwa świętokrzyskiego pozostaje trudna. W dalszym ciągu wiele osób poszukuje miejsca zatrudnienia, a stopa bezrobocia rejestrowanego, podobnie jak w województwach: warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim i podkarpackim należy do najwyższych w kraju. Pozytywne tendencje, które obserwowano w ostatnich latach uległy zahamowaniu w 2009 r. Załamanie trendu zmniejszania liczby osób bezrobotnych nastąpiło już w listopadzie 2008 r. Z kolei od lutego 2009 r. notowano co miesiąc wzrost w skali roku liczebności populacji osób pozostających bez pracy. Dynamika byłaby wyższa od zanotowanej, gdyby nie ujemne saldo migracji – województwo świętokrzyskie nadal więcej osób opuszcza niż się w nim osiedla. Rok 2010 przyniósł pewne wyhamowanie negatywnych tendencji. Od czerwca 2010 r. liczba bezrobotnych zaczęła sukcesywnie się zmniejszać, a w okresie wrzesień-grudzień ukształtowała się ponizej poziomu z poprzedniego roku.

BEZROBOCIE W LATACH 2009 - 2010

W urzędach pracy województwa świętokrzyskiego na koniec 2010 r. było zarejestrowanych 82141 osób bezrobotnych, co stanowiło 4,2% ogółu bezrobotnych w kraju. Liczebność populacji bezrobotnych zmniejszyła się o 2,0% w relacji do stanu z 31 XII 2009 r. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 15,2% wobec 12,4% w kraju (w 2009 r. odpowiednio: 15,1% oraz 12,1%).

Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100
Ogółem	83819	82141	98,0
mężczyźni	41931	40942	97,6
kobiety.....	41888	41199	98,4
z liczby bezrobotnych ogółem.....			
dotychczas pracujący	62739	61691	98,3
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2195	1608	73,3
nieposiadający prawa do zasiłku	68436	68448	100,0

W końcu grudnia 2010 r., podobnie jak przed rokiem, większość zarejestrowanych bezrobotnych skupiona była w podregionie kieleckim (66,4%) i ich liczba wyniosła 54534 osoby (w 2009 r. – 55666), natomiast w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim – 27607 osób (przed rokiem – 28153). Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na 31 XII 2010 r. było w powiecie kieleckim (13261), m. Kielce (11438), powiecie ostrowieckim (8708) oraz powiecie skarżyskim (7316). Powiaty te skupiały niemal połowę (49,6%) zarejestrowanych bezrobotnych w województwie świętokrzyskim. W większości powiatów w porównaniu z 2009 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych. Najwyższy procentowo wystąpił w powiecie opatowskim (o 13,0%), ostrowieckim (o 7,9%) i staszowskim (o 3,8%). W pięciu powiatach odnotowano z kolei wzrost liczebności osób pozostających bez pracy, przy czym najwyższy był on w powiatach jędrzejowskim (o 5,0%), buskim (o 2,9%) oraz pińczowskim (o 2,2%).

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom bezrobocia, ale również jego struktura, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na podjęcie zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy czy od miejsca zamieszkania.

W omawianym okresie lat 2009-2010 spadek liczby osób bezrobotnych w większym stopniu dotyczył populacji mężczyzn (o 2,4% do 40942 osób) niż kobiet (o 1,6% do 41199 osób). Co więcej panie według stanu odnotowanego 31 XII 2010 r. stanowiły większość osób pozostających bez pracy (50,2%), podczas gdy przed rokiem udziałły według płci były równe. Szczególnie wysoki odsetek populacji bezrobotnych, kobiety stanowiły w powiatach: jędrzejowskim (56,9%), włoszczowskim (56,1%) oraz pińczowskim (53,4%). Z kolei stosunkowo łatwiej paniom było znaleźć miejsce pracy w powiatach: buskim (stanowiły tam 46,4% osób bez pracy) oraz w opatowskim (46,8%). Ponadto na przestrzeni roku w powiecie opatowskim odnotowano największy procentowo spadek liczebności bezrobotnych kobiet (o 18,0%).

Sytuację na lokalnym rynku pracy adekwatnie opisuje wskaźnik określający udział osób bezrobotnych w populacji w wieku produkcyjnym. Biorąc pod uwagę niniejszy wskaźnik można stwierdzić, że sytuacja w województwie świętokrzyskim uległa niewielkiej poprawie. Na koniec 2010 r. odsetek ten osiągnął 10,2%, podczas gdy przed rokiem 10,4%. W podregionie sandomiersko-jędrzejowskim sytuacja kształtała się korzystniej – omawiany udział osiągnął tu 9,0% wobec 9,1% przed rokiem, podczas gdy w podregionie kieleckim – 11,0% wobec 11,2%. Udział ten szczególnie wysoki był w powiatach: skarżyskim (14,7%), opatowskim (13,7%), koneckim (13,6%), ostrowieckim (11,9%) i starachowickim (11,6%). W okresie 2009-2010 w największym stopniu omawiany odsetek zmniejszył się w powiecie opatowskim (z 15,8% do 13,7% osób), a zwiększył - w jędrzejowskim – z 8,3% do 8,8%.

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy stopa bezrobocia, mierzona udziałem liczbę bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim na koniec 2010 r. osiągnęła poziom 15,2% wobec 15,1% przed rokiem (w kraju było to odpowiednio: 12,4% oraz 12,1%). Terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia od lat nie ulega większym zamianom. W gorszej sytuacji znajduje się podregion kielecki ze stopą bezrobocia na koniec 2010 r. - 17,0% (w 2009 r. – 17,2%), podczas gdy w sandomiersko-jędrzejowskim stopa bezrobocia ukształtała się na poziomie 12,5% wobec 12,2% w 2009 r. Podobnie, jak w roku poprzednim w dalszym ciągu w województwie świętokrzyskim utrzymywało się duże terytorialne zróżnicowanie wskaźnika. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: skarżyskim (25,6%) oraz koneckim (22,1%), a najniższą - w pińczowskim (9,4%) oraz buskim (9,0%).

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m. in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. Napływ przedstawia liczbę osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały zarejestrowane jako bezrobotne. Natomiast odpływ oznacza liczbę osób wyłączonych z ewidencji powiatowych urzędów pracy w danym czasie.

W 2010 r. odnotowano odwrotnie niż w 2009 r. korzystną przewagę osób wyrejestrowujących się z ewidencji urzędów pracy w relacji do nowo zarejestrowanych.

W 2010 r. w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 125030 bezrobotnych, co stanowiło o 3,2% osób więcej niż w 2009 r. Nadal większość nowo rejestrujących się stanowili mężczyźni, ale ich udział w napływie ogółem na przestrzeni roku zmniejszył się o 1,2 pkt procentowego do

51,8%. W omawianym okresie wyraźnie wzrosła liczebność rejestrujących się kobiet - o 5,9%, podczas gdy mężczyzn jedynie o 0,8%. Wśród nowo zarejestrowanych odnotowano także wzrost odsetka osób powracających do rejestracji po raz kolejny (z 80,3% przed rokiem do 82,1%). Znacząco zmniejszył się również w omawianej populacji udział osób zamieszkałych na wsi – w 2009 r. Stanowili oni 51,6% napływu (62484 osób), natomiast w 2010 r. już 54,0% (67519 osób).

Bezrobotni nowo zarejestrowani (stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100
Bezrobotni nowo zarejestrowani – „napływ” ogółem.....	121195	125030	103,2
mężczyźni.....	64289	64792	100,8
kobiety.....	56906	60238	105,9
Z ogółem:			
zarejestrowani po raz pierwszy	23851	22348	93,7
zarejestrowani po raz kolejny	97344	102682	105,5
po pracach interwencyjnych.....	1198	1245	103,9
po robotach publicznych	1047	1688	161,2
po stażu	14558	21978	151,0
po szkoleniu.....	6191	5505	88,9
po pracach społecznie użytecznych.....	1156	1058	91,5
<i>w odsetkach</i>			
Bezrobotni nowo zarejestrowani – „napływ” ogółem.....	100,0	100,0	x
mężczyźni.....	53,0	51,8	x
kobiety	47,0	48,2	x
bezrobotni zarejestrowani po raz pierwszy	19,7	17,9	x
bezrobotni zarejestrowani po raz kolejny	80,3	82,1	x

Drugim czynnikiem obok napływu, powodującym zmiany w poziomie bezrobocia jest odpływ bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2010 r. z ewidencji wyrejestrowano 126708 osób, tj. o 10,1% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Ponad połowę wyrejestrowanych stanowili mężczyźni (51,9%), a ich udział na przestrzeni roku wzrósł o 2,0 pkt procentowe. Z kolei liczebność wyrejestrowujących się panów wzrosła o 14,6%. Paniom było trudniej w 2010 r. znaleźć pracę. W związku z powyższym ich udział odpowiednio zmalał w „odpływie” z urzędów pracy, a dynamika osiągnęła jedynie 105,6.

Głównym powodem wykreślenia z ewidencji pozostaje podjęcie pracy. Odsetek osób wykreślonych z tego właśnie tytułu wzrósł w omawianym okresie z 34,6% do 39,1%, w tym z powodu podjęcia pracy niesubsydowanej z 25,7% do 28,7%. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji 19,4% nie potwierdziło gotowości do pracy (przed rokiem – 23,5%). Udział osób wykreślonych z powodu rozpoczęcia szkolenia lub stażu z ewidencji osiągnął 19,5% (w ub. roku – 21,3%). Pozostałymi przyczynami odpływu z bezrobocia były m. in.:

- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – w 5,6% przypadków,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 1,1%,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 0,7%.

O zmianach na rynku pracy świadczy również wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2010 r. wskaźnik ten kształtał się na korzystniejszym poziomie niż w 2009 r. i wynosił 39,7%, czyli więcej o 6,9 pkt niż przed rokiem. Analizując omawiany wskaźnik można stwierdzić, że lepsze efekty odnotowano w podregionie kieleckim, w któ-

rym wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 40,1% (przed rokiem – 32,8%) wobec 38,8% w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim (w 2009 r. 33,0%). Najwyższa wartość wskaźnika płynności ukształtowała się w powiatach: starachowickim (51,8%) oraz staszowskim (51,4%). Natomiast najniższy poziom wskaźnika wystąpił w powiatach: kazimierskim (25,2%) oraz opatowskim (27,7%). W porównaniu z 2009 r. we wszystkich powiatach poziom wskaźnika uległ poprawie, a największy wzrost odnotowano w powiatach: staszowskim (o 14,3 pkt), ostrowieckim (o 12,0 pkt) oraz starachowickim (o 10,7 pkt).

Bezrobotni wyrejestrowani (stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100
Bezrobotni wyrejestrowani – „odpływ” ogółem	115092	126708	110,1
mężczyźni	57411	65781	114,6
kobiety	57681	60927	105,6
w tym z ogółem z powodu:			
podjęcie pracy	39796	49598	124,6
niesubsydowanej	29601	36393	122,9
sezonowej	800	674	84,3
subsydiowanej	10195	13205	129,5
prace interwencyjne	2779	2768	99,6
roboty publiczne	2327	3674	157,9
podjęcie działalności gospodarczej	2928	3637	124,2
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2043	3035	148,6
inne	118	91	77,1
rozpoczęcia szkolenia	5147	5510	107,1
rozpoczęcia stażu	19410	19139	98,6
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1288	1331	103,3
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	3954	7074	178,9
niepotwierdzenia gotowości do pracy	27034	24604	91,0
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5989	7056	117,8
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	611	890	145,7

w odsetkach

Bezrobotni wyrejestrowani – „odpływ” ogółem	100,0	100,0	100,0
mężczyźni	49,9	51,9	x
kobiety	50,1	48,1	x
w tym z ogółem z powodu:			
podjęcie pracy	34,6	39,1	x
niesubsydowanej	25,7	28,7	x
subsydiowanej	8,9	10,4	x
rozpoczęcia szkolenia	4,5	4,3	x
rozpoczęcia stażu	16,9	15,1	x
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	3,4	5,6	
niepotwierdzenia gotowości do pracy	23,5	19,4	x
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5,2	5,6	x

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyróżniono kategorie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w stosunku do których mogą być dodatkowo stosowane takie działania, jak m.in.: przedstawienie propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub w ramach prac interwencyjnych lub robót publicz-

nych. Są to następujące grupy bezrobotnych zarejestrowanych: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni długotrwałe lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą (do 27 r. życia), bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia oraz bezrobotni niepełnosprawni. Struktura tej grupy na przestrzeni lat 2009-2010 nie podlegała większym zmianom.

Struktura bezrobotnych w sytuacji szczególnej na rynku pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2009	2010
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	100,0	100,0
Osoby, które nie ukończyły 25 roku życia	21,9	22,3
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r. życia.....	1,8	2,0
Długotrwałe bezrobotni	49,0	50,5
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.....	10,3	10,4
Osoby powyżej 50 r. życia	19,5	19,7
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	22,1	20,4
Osoby bez doświadczenia zawodowego	31,3	31,6
Osoby bez wykształcenia średniego.....	52,3	50,6
Osoby samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 r. życia	5,6	5,9
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,5	1,8
Niepełnosprawni	4,3	4,8
Osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego.....	-	0,1

Prawa do zasiłku nie posiadała większość bezrobotnych. Udział tych osób, wysoki już przed rokiem jeszcze się zwiększył – z 81,6% w 2009 r. do 83,3% w 2010 r.

Pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. W badanym roku 2010 udział tej grupy nieco się zwiększył w populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych. Na koniec 2010 r. stanowili oni 75,1% ogółu bezrobotnych, przy czym 2,0% to zwolnieni przez zakład (rok wcześniej – 74,9% i 2,6%).

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, których wiek nie przekroczył 35 lat. W 2010 r. takich osób było 43903 i pomimo niewielkiego spadku liczebności nadal stanowiły większość – 53,4% (przed rokiem – 52,5%). Spośród pozostałych przedziałów wiekowych liczną grupą byli również bezrobotni w wieku 45-54 lata – 19,1% (w 2009 r. – 20,7%).

Bezrobotni według wieku (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni w wieku				
		do 24 lat	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej
Ogółem	2009	83819	18384	25615	15483	17345
	2010	82141	18280	25623	14888	15722
mężczyźni.....		40942	8877	11265	7027	8331
kobiety		41199	9403	14358	7861	7391
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem	2009	100,0	21,9	30,6	18,5	20,7
	2010	100,0	22,3	31,2	18,1	19,1
mężczyźni.....		100,0	21,7	27,5	17,2	20,3
kobiety		100,0	22,8	34,9	19,1	17,9

Wśród bezrobotnych dominowały osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Najliczniejszą grupą byli bezrobotni z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (28,8%) oraz średnim zawodowym łącznie z policealnym (24,9%). Najmniej liczną zbiorowością bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,2%) oraz wyższym (13,3%). Nie mniej jednak osobom posiadającym dyplom wyższej uczelni było trudniej niż przed rokiem znaleźć miejsce zatrudnienia – świadczy o tym wzrost udziału o 1,6 pkt procentowego.

Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni z wykształceniem				
		wyższym	średnim zawodowym ^a	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
Ogółem.....	2009	83819	9795	20730	9448	24708
	2010	82141	10906	20434	9235	23662
mężczyźni.....		40942	3404	9515	2993	14387
kobiety		41199	7502	10919	6242	9275
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem.....	2009	100,0	11,7	24,7	11,3	29,5
	2010	100,0	13,3	24,9	11,2	28,8
mężczyźni.....		100,0	8,3	23,2	7,3	35,1
kobiety		100,0	18,2	26,5	15,2	22,5
<i>w odsetkach</i>						

a Łącznie ze szkołami policealnymi.

Analizując dane dotyczące osób bezrobotnych pod kątem ich doświadczenia zawodowego, można stwierdzić, że w najtrudniejszej sytuacji pozostają osoby bez stażu pracy lub z niewielkim dobrokiem zawodowym. Na koniec 2010 r. osoby bez doświadczenia zawodowego stanowiły blisko ¼ ogółu zarejestrowanych, ze stażem od 1 roku do 5 lat – 21,9% oraz do 1 roku – 15,1%.

Bezrobotni według stażu pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni według stażu pracy w latach						
		bez stażu pracy	1 rok i mniej	1 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	powyżej 30 lat
Ogółem.....	2009	83819	21080	11850	18070	10826	11796	8137
	2010	82141	20450	12435	17965	10565	11137	7526
mężczyźni.....		40942	8889	5503	9305	5339	5676	4711
kobiety		41199	11561	6932	8660	5226	5461	2815
<i>w odsetkach</i>								
Ogółem.....	2009	100,0	25,1	14,1	21,6	12,9	14,1	9,7
	2010	100,0	24,9	15,1	21,9	12,9	13,6	9,2
mężczyźni.....		100,0	21,7	13,4	22,7	13,0	13,9	11,5
kobiety		100,0	28,1	16,8	21,0	12,7	13,3	6,8
<i>w odsetkach</i>								

Na koniec 2010 r. liczba osób pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy wyniosła 25227 i była niższa w porównaniu z danymi sprzed roku o 5,0%. Ich odsetek zmniejszył się na przestrzeni roku o 1,0 pkt procentowy osiągnął 30,7% zarejestrowanych. Nie mniej jednak długi okres poszukiwania pracy oraz długa przerwa w pracy wyraźnie zmniejszają szanse na jej znalezienie i ponowne zatrudnienie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby poszukujące pracy stosunkowo krótko (do 3 miesięcy) – w sumie 30,8% zarejestrowanych. Osoby pozostające bez pracy od 3-6 miesięcy stanowiły – 18,8%, zaś od 6-12 miesięcy – 19,7% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy^a (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach						
		do 1	1 – 3	3 – 6	6 – 12	12 – 24	powyżej 24	
Ogółem	2009	83819	8086	17477	15348	16356	11580	14972
2010	82141	8957	16372	15426	16159	13861	11366	
mężczyźni.....	40942	5694	8605	7373	7835	6680	4755	
kobiety.....	41199	3263	7767	8053	8324	7181	6611	
<i>w odsetkach</i>								
Ogółem	2009	100,0	9,6	20,9	18,3	19,5	13,8	17,9
2010	100,0	10,9	19,9	18,8	19,7	16,9	13,8	
mężczyźni.....	100,0	13,9	21,0	18,0	19,1	16,3	11,6	
kobiety.....	100,0	7,9	18,9	19,5	20,2	17,4	16,0	

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronne.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W IV KWARTALE 2010 R.

Analizę oparto na uogólnionych wynikach reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych, przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy. Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Eurostat. Podstawę prawną badania stanowi coroczne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej. Podstawowym aktem prawnym wprowadzającym Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w krajach Unii Europejskiej jest Rozporządzenie Rady Europy Nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
<i>w tysiącach osób</i>								
Ogółem .... IV kw. 2009	1201	686	613	73	515	57,1	51,0	10,6
IV kw. 2010	1236	710	627	83	527	57,4	50,7	11,7
mężczyźni.....	608	397	350	48	211	65,3	57,6	12,1
kobiety.....	628	312	277	35	316	49,7	44,1	11,2
Miasta	547	301	257	44	245	55,0	47,0	14,6
Wieś.....	690	408	369	39	281	59,1	53,5	9,6

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca potencjał zasobów pracy stanowiła 75,0% badanej populacji. W IV kwartale 2010 r. w województwie świętokrzyskim było 710 tys. osób aktywnych zawodowo oraz 527 tys. osób biernych zawodowo. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano wzrost liczebności obu omawianych grup odpowiednio o: 3,5% oraz 2,3%. Nie mniej jednak na przestrzeni roku zmniejszył się udział osób pracujących a wzrosł bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo. W IV kwartale 2010 r. osoby pracujące stanowiły 88,3% ogółu aktywnych zawodowo (przed rokiem 89,4%), a bezrobotni – 11,7% wobec 10,6% w ub. roku. Udział osób biernych zawodowo w badanej populacji osób w wieku 15 lat i więcej nieznacznie zmniejszył się w relacji do stanu odnotowanego w IV kwartale 2009 r., tj. o 0,3 pkt proc do 42,6%.

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2010 r. współczynnik aktywności zawodowej wynosił 57,4%. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności, która ukończyła 15 lat zwiększył się o 0,3 pkt. Wzrost liczebności populacji aktywnej zawodowo odnotowano zarówno wśród mężczyzn (o 4,2%), jak i kobiet (o 2,3%).

Podobnie jak przed rokiem mężczyźni charakteryzowali się wyższym poziomem aktywności zawodowej niż kobiety. Ich udział w populacji aktywnej zawodowo osiągnął w IV kwartale 2010 r. 55,9%, tj. o 0,4 pkt proc więcej niż przed rokiem. Ponadto współczynnik aktywności ekonomicznej wśród mężczyzn osiągnął 65,3% wobec 49,7% dla kobiet (przed rokiem odpowiednio: 65,4% oraz 49,4%).

Wzrost aktywności zawodowej odnotowano na wsi – o 6,5% na przestrzeni roku. Z kolei liczba aktywnych mieszkańców miast zmalała o 0,7%. Udział mieszkańców wsi w populacji aktywnych zawodowo osiągnął 57,5%. Współczynnik aktywności zawodowej na wsiach ukształtował się na poziomie 59,1% podczas, gdy w mieście osiągnął 55,0%.

Najliczniejszą grupą wśród ogółu aktywnych zawodowo były osoby w wieku 25–34 lata, które stanowiły 28,7%. W porównaniu z IV kwartałem 2009 r. udział tej grupy wzrósł o 1,7 pkt. Współczynnik aktywności zawodowej osiągnął 86,8% wobec 87,3% w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Zmiany aktywności ekonomicznej ludności na przestrzeni roku w poszczególnych grupach wiekowych były zróżnicowane. Największą różnicę odnotowano w grupie wiekowej osób 15–24 lata. Współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się tu o 6,2 pkt procentowego i wyniósł 31,7%. W grupie wiekowej 35–44 lata spadek ten osiągnął 2,4 pkt – do 87,8%. Na przeciwnym biegunie znalazła się zbiorowość 55 lat i więcej, w której współczynnik aktywności zawodowej był większy o 4,6 pkt i wyniósł 24,9%. W grupy wiekowej 45–54 lata zwiększył się on o 2,2 pkt – do 84,4%.

Stopień aktywności ekonomicznej silnie różnięce poziom wykształcenia badanych. Nadal najaktywniejsze pozostały osoby posiadające wykształcenie wyższe. Współczynnik aktywności ekonomicznej osiągnął w tej grupie 82,6% (w ub. r. 83,6%). Wysoki wskaźnik odnotowano również wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 68,7% (w 2009 r. – 69,7%) oraz zasadniczym zawodowym – 71,0% wobec 68,5% przed rokiem. Najmniej aktywne ekonomicznie były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 22,3% wobec 20,4% w 2009 r. Nie mniej jednak wśród osób naj słabiej wykształconych odnotowano wzrost poziomu aktywności ekonomicznej na przestrzeni roku.

Pracujący

Liczliwość osób pracujących w IV kwartale 2010 r. osiągnęła 627 tys., co oznacza wzrost w skali roku o 2,3%, przy czym zwiększyła się jedynie populacja mężczyzn (o 4,2%), podczas gdy kobiet pozostała na poziomie z poprzedniego roku.

Na przestrzeni roku wzrosło obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2010 r. na 1000 pracujących przypadało 973 bezrobotnych i biernych zawodowo, podczas gdy przed rokiem – 959.

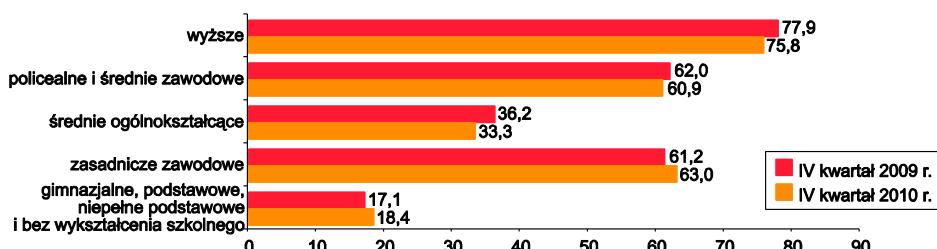
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na nieco mniejszym (o 0,3 pkt proc.) poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,7%. Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,6%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 44,1% pań to osoby pracujące (w IV kw. 2009 r. – 44,8%). W skali roku wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn nie zmienił się.

Wskaźnik zatrudnienia na przestrzeni roku wśród ludności miast zmniejszył się o 1,4 pkt osiągając wartość 47,0%, natomiast na wsi wyniósł 53,5% (był większy o 0,3 pkt).

Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia osiągnął wśród osób w wieku 35-44 lata - 79,4% wobec 84,2% przed rokiem. Największy wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej, w której był on wyższy niż rok wcześniej o 4,7 pkt i osiągnął 22,9%. Na przeciwnym biegunie znalazła się grupa wiekowa 15–24 lata, w której zmniejszył się on o 6,8 pkt procentowego do 21,8%.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 75,8%. W stosunku do roku ubiegłego uległ on jednak zmniejszeniu o 2,1 pkt procentowego. Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 18,4%. W tej grupie zwiększył się on w skali roku o 1,3 pkt.

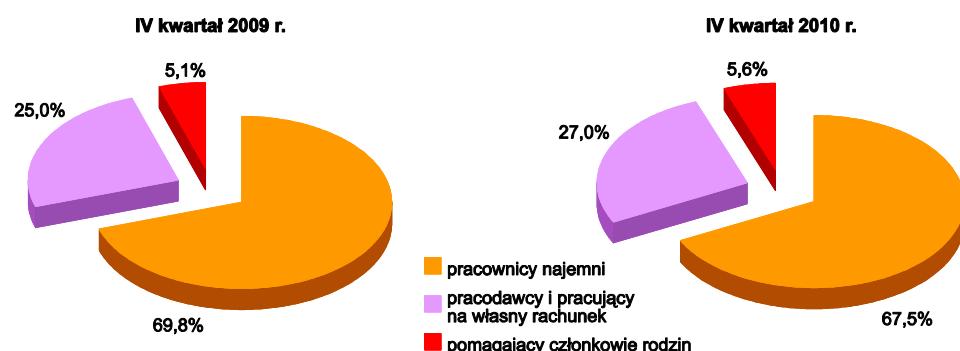
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

W IV kwartale 2010 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 486 tys. osób, tj. 77,5% ogółu pracujących. Spośród nich większość (61,7%) stanowili mężczyźni. Z kolei w sektorze publicznym, w którym wśród 141 tys. pracujących przeważały kobiety (65,2%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego o 6,6%. Liczba pracowników sektora publicznego była mniejsza niż przed rokiem o 10,2%.

Pracownicy najemni stanowili 67,5% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 27,0%, a pomagający członkowie rodzin – 5,6%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się o 10,5%. Liczba pomagających członków rodziny wzrosła o 12,9%. Mniej było natomiast pracowników najemnych – o 1,2%.

PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 8,9%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 1,3%. Liczba kobiet pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się na przestrzeni roku o 10,9%, natomiast w roli pracowników najemnych zmniejszyła się o 4,5%. W rezultacie udział pań w grupie pracodawców lub zarabiających na własny rachunek na przestrzeni roku zwiększył się o 0,2 pkt i wynosił 42,0%.

W ogólnej liczbie pracowników najemnych 68,6% stanowiły osoby zatrudnione na czas nieokreślony. Ich wyższy odsetek występował przy tym w sektorze publicznym, w którym udział ten wynosił 86,5%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 59,6%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 23,1% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zwiększała się o 13,3%. Specjalisi stanowili 14,5% ogółu, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 13,9%, a pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 11,6%. Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 94,7% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,8% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 67,4%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród specjalistów – 69,2%, pracowników usług osobistych i sprzedawców – 69,9% i pracowników biurowych – 61,3%.

Wśród ogółu pracujących 64,1% stanowili pracujący, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących 40 i więcej godz. tygodniowo wynosił 70,9%, a kobiet – 55,6%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2010 r. ukształtowała się na poziomie 83 tys. i była większa niż rok wcześniej o 13,7%. Wśród osób bezrobotnych przeważali mężczyźni – 57,8% ogółu. W przypadku mężczyzn skala wzrostu bezrobotnych na przestrzeni roku wynosiła 9,1%, podczas gdy wśród kobiet osiągnęła ona 20,7%.

Większe niż przed rokiem bezrobocie odnotowano niezależnie od miejsca zamieszkania, jednak szybciej osób poszukujących pracy przybywało w mieście. Liczba bezrobotnych zwiększała się tam o 15,8%, natomiast na wsi wzrost wynosił 11,4%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2010 r. ukształtowała się ona na poziomie 11,7% i w skali roku zwiększała się o 1,1 pkt procentowego. W kraju wzrost liczby bezrobotnych był mniejszy niż w Świętokrzyskim i wynosił 12,1%. Wyraźnie niższa była stopa bezrobocia, która osiągnęła 9,3% tj. 0,8 pkt więcej niż rok wcześniej.

Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 14,6%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 9,6% aktywnych zawodowo. W lepszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się kobiety. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wynosiła 11,2%, podczas gdy wśród mężczyzn – 12,1%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy miały szczególnie osoby młode. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zwiększała się do 29,7% aktywnych zawodowo – (o 5,3 pkt). Najlepiej na rynku pracy radziły sobie osoby w grupie 55 lat i więcej, dla których stopa bezrobocia wynosiła 8,0%.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 19,6%. W tej zbiorowości odnotowano wzrost o 2,0 pkt. Najniższa stopa bezrobocia charakteryzowała posiadających wykształcenie wyższe – 7,7%, jednak również tu uległa ona zwiększeniu – o 1,0 pkt. Niższy niż przed rokiem poziom stopy bezrobocia odnotowano jedynie wśród posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – o 0,6 pkt.

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 83,1%, biuro pracy – 77,1% oraz krewnych i znajomych – 75,9%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 69,9%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł ok. 12,5 miesiąca. Okres ten był zbliżony dla mężczyzn i kobiet i wynosił odpowiednio: 12,4 i 12,6 miesiąca. Mieszkańcy miast na poszukiwanie pracy przeznaczali średnio 12,7 miesiąca, a wsi – 12,3 miesiąca.

Bierni Zawodowo

W IV kwartale 2010 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 527 tys., tj. 42,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 44,2%). W omawianej grupie dominowały kobiety, które stanowiły – 60,0% ogółu, a także mieszkańców wsi – 53,3%.

W skali roku liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 2,3%. Zbiorowość biernych zawodowo wzrosła zarówno w miastach (o 0,4%), jak i na wsi (o 3,7%). W podziale według płci w przypadku mężczyzn skala wzrostu wynosiła 3,9%, natomiast w grupie kobiet – 1,0 %.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmniejszyła się o 0,3% i stanowiła 57,1% ogółu. Mniej biernych zawodowo na przestrzeni roku odnotowano jeszcze w grupie wiekowej 45–54 lata – o 12,8%. Wśród osób młodszych nastąpił wzrost ich liczby.

Prawie połowa biernych zawodowo (45,5%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 0,4%. Mniej było nieaktywnych zawodowo z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 1,1%. Wzrosła natomiast liczba osób biernych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 9,2%, wyższym – o 8,6%, policealnym i średnim zawodowym – o 2,3%.

Analiza wyników z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2010 r. pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

- wzrosła aktywność zawodowa badanej populacji,
- zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek, nieco mniej było natomiast pracowników najemnych,
- odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia, co było rezultatem jego zmniejszenia w miastach,
- wyraźnie więcej było bezrobotnych, większa niż przed rokiem była także stopa bezrobocia, przy czym na obszarach wiejskich była ona nadal zdecydowanie mniejsza niż w miastach,
- wzrost stopy bezrobocia odnotowano w większości grup wiekowych, ale szczególnie duże kłopoty ze znalezieniem pracy miały osoby młode (do 24 lat),
- wzrosło obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- znacznie zwiększyła się liczba biernych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

WARUNKI PRACY

Zapewnienie odpowiednich warunków pracy należy do podstawowych obowiązków pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawcy i osoby kierujące zakładem pracy są zobligowani posiadać odpowiednią wiedzę na temat ciążących na nich powinności i przepisów w zakresie ochrony pracy oraz zapewnienia odpowiednich warunków pracy, zgodnych z obowiązującymi normami. W przeciwnym razie mogą narazić się na koszty finansowe związane z wypłatą od-szkodowań dla pracowników z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jak i ponosić konsekwencje karne. Ocena stanu warunków pracy i analiza zmian pozwalały z jednej strony ustalić stopień zagrożeń na stanowiskach pracy, a z drugiej – zaangażowanie pracodawców w dążeniu do ich eliminacji.

Za zagrażające zdrowiu uważa się te stanowiska pracy, na których występuje działanie czynników szkodliwych w stężeniu przekraczającym najwyższe dopuszczalne wartości, określone w obowiązujących normach higienicznych. Ocena stanu oraz zmian w zakresie zagrożeń na stanowiskach pracy daje podstawę do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia polityki w dziedzinie poprawy warunków pracy.

W województwie świętokrzyskim w jednostkach objętych badaniem warunków pracy na koniec 2010 r. zatrudnione były 137144 osoby, tj. o 2,5% więcej niż w roku poprzednim.

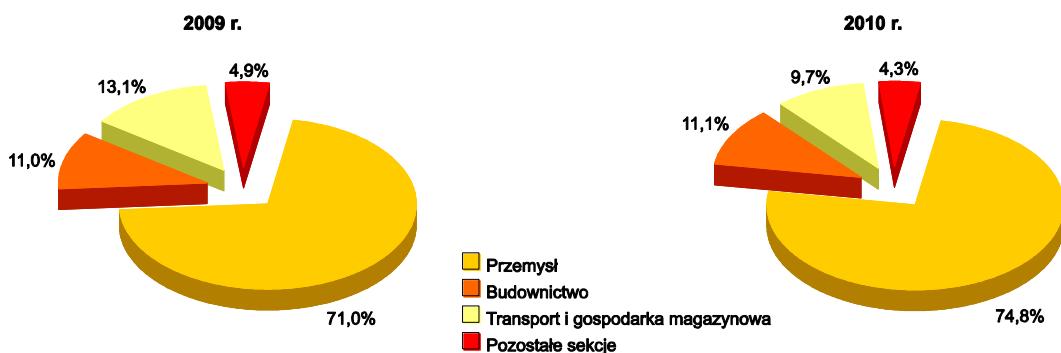
Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	Liczba osób w zakładach			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	objętych badaniem	w których zagrożenia		ogółem	w tym kobiety
		nie wystąpiły	wystąpiły		
Ogółem.....	2009	133755	75813	57942	14308
	2010	137144	76109	61035	15077
sektor publiczny		35158	20216	14942	2856
sektor prywatny.....		101986	55893	46093	12221
					810

W 2010 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (licząc jeden raz w grupie czynnika przeważającego) zwiększyła się w stosunku do 2009 r. o 5,4%. Na koniec 2010 r. w warunkach zagrażających zdrowiu zatrudnionych było 15077 osób, co stanowiło 11,0% zatrudnionych w przebadanych zakładach. Spośród ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia 9,1% stanowiły kobiety i było ich o 9,3% więcej w porównaniu z 2009 r.

W sektorze publicznym na koniec 2010 r. zatrudnionych było 2856 osób w warunkach zagrożenia. Ich liczba zmniejszyła się o 22,5% w porównaniu z 2009 r. Natomiast w sektorze prywatnym w warunkach zagrożenia pracowało 12221 osób, tj. o 15,1% więcej niż w 2009 r. Ponadto sektor prywatny skupiał 81,1% zatrudnionych w warunkach zagrażających zdrowiu w 2010 r. wobec 74,2% przed rokiem.

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w sekcjach związanych z przemysłem. Zatrudnieni w tych sekcjach stanowili w 2010 r. 74,8% ogółu, tj. o 3,8 pkt procentowego więcej niż przed rokiem. W dalszej kolejności upłasowało się budownictwo oraz transport i gospodarka magazynowa. Na wymienione sekcje przypadało w 2010 r. 95,7% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrażających zdrowiu.

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI

Analizując zagrożenie dla zdrowia mierzone wskaźnikiem „liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem” można stwierdzić, że największe zagrożenie dla zdrowia w pracy na koniec 2010 r. wystąpiło m. in. w przemyśle – 166,1 (w 2009 r. – 153,8), w tym w przetwórstwie przemysłowym 176,6 (w ub. r. – 162,9), a także w transporcie i gospodarce magazynowej 151,0 (184,0) oraz w budownictwie 134,3 (128,9).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	Ogółem		Zagrożenia związane						
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi		
	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	
w osobach									
Ogółem	2009	14308	11514	9443	7209	3382	3136	1483	1169
	2010	15077	11899	10104	7592	3120	2907	1853	1400
w tym kobiety		1377	1217	836	698	433	432	108	87
sektor publiczny		2856	2588	975	841	1519	1447	362	300
sektor prywatny		12221	9311	9129	6751	1601	1460	1491	1100

Na koniec 2010 r. w województwie świętokrzyskim w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy zatrudnione były 10104 osoby, tj. większość (67,0%) zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Liczba ich zwiększyła się o 7,0% w stosunku do 2009 r., a udział wzrósł o 1,0 pkt procentowy. Co więcej, o 1,2 pkt proc do 24,9% zwiększył się udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych związanych ze środowiskiem pracy.

Ponad 90% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy pracowało w sektorze prywatnym. Analogicznie jak w latach poprzednich, w analizowanej grupie zagrożeń dominował przemysł (85,8%), a następnie budownictwo (8,9%). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł 73,7 wobec 70,6 rok wcześniej.

Wśród wszystkich czynników szkodliwych związanych ze środowiskiem pracy najczęściej występowały:

- hałas – 59,7% osobozagrożeń (w 2009 r. – 65,9%),
- pyły przemysłowe – 16,3% osobozagrożeń (w 2009 r. – 16,9%),
- wibracje – 5,3% (w 2009 r. – 5,5%),
- mikroklimat gorący – 5,3% osobozagrożeń (w 2009 r. – 4,7%).

W warunkach zagrożenia związanych z uciążliwością pracy pracowało 3120 osób, tj. o 7,7% mniej niż w 2009 r. Stanowiły one 20,7% ogółu zatrudnionych, tj. o 2,9 pkt procentowe mniej niż przed rokiem. Mniejszy był także udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych – 7,3% w 2009 r. wobec 6,8% w roku badanym. Większość, tj. 51,3% zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z uciążliwością pracy stanowiły osoby pracujące w sektorze prywatnym (w 2009 r. – 48,2%). W analizowanej grupie zagrożeń dominował transport i gospodarka magazynowa (42,4% ogółu zatrudnionych). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł 22,7 wobec 25,3 rok wcześniej.

Najmniej osób wykonywało pracę w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi. Na stanowiskach pracy, na których występowały zagrożenia związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na koniec 2010 r. zatrudnionych było 1853 osoby, tj. 12,3% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Liczba tych osób wzrosła o 24,9% w porównaniu z 2009 r. Większy był także udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych – 21,2% w 2009 r. wobec 24,4% w roku badanym. Z ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi 80,5% pracowało w sektorze prywatnym. Również w tej grupie zagrożeń dominował przemysł (88,9% ogółu zatrudnionych). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł 13,5 wobec 11,1 rok wcześniej.

Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100
	w osobach		
Ogółem zagrożenia	14308	15077	105,4
związane:			
ze środowiskiem pracy.....	9443	10104	107,0
działanie: jednej grupy czynników	7209	7592	105,3
dwóch i więcej grup czynników	2234	2512	112,4
z uciążliwością pracy.....	3382	3120	92,3
działanie: jednej grupy czynników	3136	2907	92,7
dwóch i więcej grup czynników	246	213	86,6
z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	1483	1853	124,9
działanie: jednej grupy czynników	1169	1400	119,8
dwóch i więcej grup czynników	314	453	144,3
<i>Na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości</i>			
Ogółem zagrożenia	107,0	109,9	x
związane:			
ze środowiskiem pracy.....	70,6	73,7	x
działanie: jednej grupy czynników	53,9	55,4	x
dwóch i więcej grup czynników	16,7	18,3	x
z uciążliwością pracy.....	25,3	22,7	x
działanie: jednej grupy czynników	23,4	21,2	x
dwóch i więcej grup czynników	1,8	1,6	x
z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	11,1	13,5	x
działanie: jednej grupy czynników	8,7	10,2	x
dwóch i więcej grup czynników	2,3	3,3	x

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiąże się z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności. W podregionie kieleckim na koniec 2010 r. liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 11888 i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,9%. Natomiast w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 3189, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem. Na koniec 2010 r. największy odsetek osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w m. Kielce (27,1%) oraz w powiatach: ostrowieckim (14,8%), skarżyskim (13,0%) oraz starachowickim (11,0%).

Podczas badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2010 r. taką ocenę przeprowadzono dla 29549 stanowisk pracy na których pracowały 53664 osoby (w 2009 r. odpowiednio dla: 26250 stanowisk i 52286 osób). Wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 12423 stanowiskach pracy, co stanowiło mniej o 4,5% w stosunku do roku ubiegłego. Pracowało na nich 23926 osób. Najczęściej stosowaną profilaktyką była ochrona indywidualna, którą odnotowano na 8704 stanowiskach dla 16336 osób pracujących.

Z uprawnień pracowniczych wynikających z określonych warunków pracy korzystało odpowiednio – według stanu w końcu lipca 2010 r. i 2009 r.:

- z posiłków profilaktycznych – 11682 i 10743 osoby,
- z napojów – 61546 i 60830 osób,
- z innych środków odżywczych – 3141 i 3615 osób,
- z dodatków pieniężnych – 13213 i 12619 osób,
- ze skróconego czasu pracy – 1129 i 1066 osób,
- z dodatkowych urlopów – 4283 i 3814 osób,
- z uprawnień wynikających z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – 546 i 261 osób.

Badanie warunków pracy dostarcza także informacji o świadczeniach wypłaconych z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia oraz z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w badanej zbiorowości.

W 2010 r. w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się zarówno liczba, jak i kwota wypłaconych odszkodowań. Wypłacono 632 świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych na łączną kwotę 2055,5 tys. zł, tj. mniej niż w 2009 r.: o 8,3% w świadczeniach oraz o 3,5% w kwocie. Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy stanowiły 96,0% ich ogółu, a przeznaczono na nie 95,4% wypłaconej kwoty. Średni koszt na jedno świadczenie wyniósł 3252 zł, w tym z tytułu wypadków – 3232 zł i (w roku ubiegłym odpowiednio: 3090 i 2950). Najwięcej świadczeń wypłacono w jednostkach przetwórstwa przemysłowego – 323, średnio w wysokości 2802 zł. Najwyższe odszkodowania wypłacono w budownictwie – 4890 zł i w transporcie i gospodarce magazynowej – 3922 zł. Najniższe odszkodowania pobrali pracownicy z sekcji informacja i komunikacja – 1800 zł.

WYPADKI PRZY PRACY

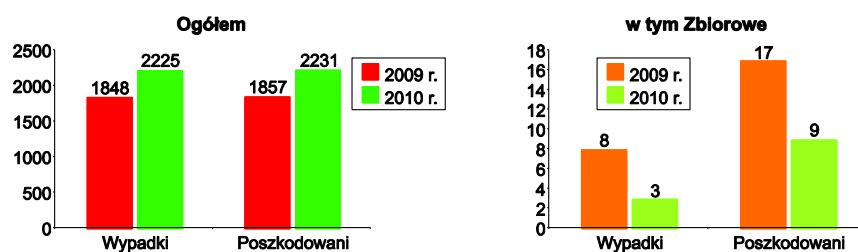
Badanie wypadków przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, pozwala na zgromadzenie danych o zaistniałych wypadkach przy pracy oraz o osobach poszkodowanych w tych wypadkach. Informacje te są niezbędne przede wszystkim dla profilaktyki i podejmowania działań zapewniających ochronę pracy.

Informacje zawarte w statystycznej karcie wypadku pozwalają na scharakteryzowanie populacji osób, które uległy wypadkowi przy pracy (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) według cech demograficznych i społeczno-zawodowych.

W 2010 r. odnotowano 2225 wypadków przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, w tym 3 wypadki zbiorowe. Przed rokiem wypadków ogółem było co prawda o 377 mniej, ale w tym o 5 wypadków zbiorowych więcej.

Liczba osób poszkodowanych w omawianych wypadkach wyniosła 2231 (w tym w wypadkach zbiorowych 9) i zwiększyła się o 20,1% w relacji do 2009 r. Wśród wszystkich poszkodowanych śmierć poniosło 15 osób, ciężkim uszkodzeniom ciała uległo 11 osób, a 2205 odniósło lżejsze obrażenia (przed rokiem odpowiednio: 10, 39, 1808). Większość poszkodowanych zatrudniona była w sektorze prywatnym (70,3% w 2010 r. wobec 67,0% w 2009 r.).

WYPADKI I POSZKODOWANI PRZY PRACY

Najwięcej poszkodowanych osób odnotowano w jednostkach zakwalifikowanych do sekcji:

- przetwórstwo przemysłowe – 919 osób,
- handel; naprawa pojazdów samochodowych – 286 osób,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 249 osób,
- budownictwo – 201 osób.

Kobiety stanowiły 29,9% ogółu poszkodowanych (667 osób), tj. o 0,1 pkt procentowy mniej niż przed rokiem (557 osób).

Większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wykonywała pracę w zakładach (jednostkach lokalnych) o liczbie pracujących do 249 osób – 56,3%, w tym o liczbie od 50 do 249 osób – 36,0% ogółu poszkodowanych. W 2010 r. ponad połowę osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, tj. 59,7% stanowili pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony wobec 62,3% w 2009 r., w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 57,0% (w ub. roku 60,3%). Odsetek poszkodowanych zatrudnionych na czas określony wyniósł 38,5% wobec 36,0% przed rokiem, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 37,3% wobec 35,1%.

Przestrzenny rozkład poszkodowanych w województwie zdeterminowany jest warunkami pracy w poszczególnych jednostkach terytorialnych. Zdecydowaną większość (76,0%) poszkodowanych grupował podregion kielecki, w którym zatrudnionych jest 78,8% pracowników województwa w warunkach zagrożenia. Najwyższe wskaźniki poszkodowanych utrzymały się w powiatach:

- grodzkim (m. Kielce) – 41,1% ogółu poszkodowanych (w 2009 r. – 45,9%),
- starachowickim – 8,9% (w 2009 r. – 5,5%),
- kieleckim – 7,9% (rok wcześniej – 7,1%),
- ostrowieckim – 7,6% (w ub. roku – 8,1%).

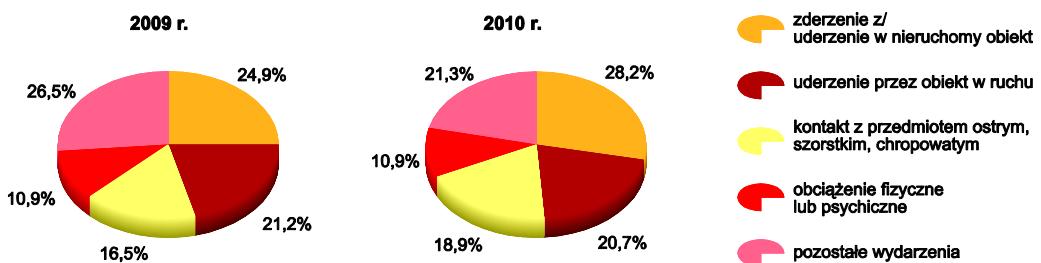
Podobnie, jak przed rokiem najwięcej poszkodowanych to pracownicy w wieku 25-34 lata, którzy stanowili 28,6% ogółu (w 2009 r. – 27,6%) oraz w przedziale wiekowym 45-54 lata – 27,7% (w 2009 r. – 28,1%).

Najczęściej ulegały wypadkom osoby o krótkim stażu pracy – do 1 roku włącznie (26,3%) oraz pracownicy o stażu pracy 2-3 lata (22,4%). W 2009 r. odsetki wyniosły odpowiednio: 31,4% oraz 19,9%.

Z wybranych grup zawodów najwięcej ofiar wypadków stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, których odsetek sięgał 37,2% ogółu poszkodowanych.

Głównymi wydarzeniami powodującymi uraz poszkodowanego były zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (28,2% poszkodowanych w 2010 r. wobec 24,9% przed rokiem).

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ

Wśród wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego głównie odnotowywano: poślimgnięcie, potknięcie się i upadek poszkodowanego, którym uległo 27,4% ogółu poszkodowanych (w 2009 r. – 27,9%).

Podobnie, jak przed rokiem przyczynami największej liczby wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika (52,9% przyczyn w omawianym roku i 54,6% w 2009 r.) oraz niewłaściwa organizacja pracy i stanowiska (odpowiednio: 11,7% oraz 11,5%).

Liczba dni niezdolności do pracy wynosiła 95632 i była o 5425 wyższa niż w 2009 r. Na 1 poszkodowanego przypadało ok. 43 dni niezdolności do pracy wobec niemal 49 w 2009 r. Na zwolnieniu lekarskim trwającym od 4 do 20 dni przebywało 635 poszkodowanych. Natomiast zwolnienia lekarskie trwające 21 dni i dłużej otrzymało 1419 osób.

Wypadki przy pracy w 2010 r. spowodowały stratę czasu (szacunkowo) 2133 roboczogodzinny osób nie poszkodowanych w wypadkach (w tym najwięcej – w przetwórstwie przemysłowym – 1443). Straty te były wyższe o 668 roboczogodzin niż w 2009 r.

Straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy (szacunkowo – bez strat związanych z czasem pracy) wyniosły 880,0 tys. zł (najwięcej w sekcjach: edukacja – 300,0 tys. zł, transport i gospodarka magazynowa – 266,5 tys. zł oraz przetwórstwo przemysłowe – 225,5 tys. zł) i były o 193,9 tys. wyższe w porównaniu z 2009 r.

TABL. 1 PRACUJĄCY^{a,b} W GOSPODARCE NARODOWEJ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	451713	458412
sektor publiczny.....	100083	97985
sektor prywatny	351630	360427
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	143348	149704
Przemysł.....	80100	81539
w tym przetwórstwo przemysłowe	68545	69839
Budownictwo	27121	26596
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59313	59099
Transport i gospodarka magazynowa	19559	19376
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5264	4715
Informacja i komunikacja	2847	2792
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6155	6173
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3542	3402
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	8640	8376
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8475	7779
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19146	20031
Edukacja.....	32959	32698
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	26494	27238
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3753	3955
Pozostała działalność usługowa.....	4997	4939

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

TABL. 2 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	227880	233771
sektor publiczny	100083	97985
sektor prywatny	127797	135786
 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1643	2221
Przemysł	69824	72069
w tym przetwórstwo przemysłowe	58725	60891
Budownictwo	14914	15644
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	27139	28675
Transport i gospodarka magazynowa	13450	13480
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2430	2668
Informacja i komunikacja	1711	1555
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4713	4846
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2709	2507
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3404	3563
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7376	6565
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19142	20027
Edukacja	32111	31820
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23658	24218
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3123	3373
Pozostałe sekcje związane z usługami (sekcje: S, T, U)	533	540

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 3 PRACUJĄCY^{a,b} W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Sektor			
			publiczny		prywatny	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ogółem	2009	451713	207357	100083	63345	351630
	2010	458412	215516	97985	63045	360427
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	149704	74547	927	216	148777	74331
Przemysł.....	81539	22103	9657	2310	71882	19793
w tym przetwórstwo przemysłowe	69839	19891	3880	1174	65959	18717
Budownictwo	26596	2513	324	94	26272	2419
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59099	30556	202	111	58897	30445
Transport i gospodarka magazynowa	19376	4057	8325	2678	11051	1379
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4715	3202	237	169	4478	3033
Informacja i komunikacja.....	2792	940	158	54	2634	886
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6173	4545	994	763	5179	3782
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3402	1531	622	266	2780	1265
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	8376	4188	1219	808	7157	3380
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7779	2953	290	117	7489	2836
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20031	12395	x	x	x	x
Edukacja.....	32698	25495	30748	24284	1950	1211
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna....	27238	21644	20888	16716	6350	4928
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	3955	2330	3201	1988	754	342
Pozostała działalność usługowa.....	4939	2517	x	x	x	x

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

TABL. 4 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Sektor			
			publiczny		prywatny	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ogółem	2009	227880	109122	100083	63345	127797
	2010	233771	111945	97985	63045	135786
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	2221	512	927	216	1294	296
Przemysł.....	72069	19578	9657	2310	62412	17268
w tym przetwórstwo przemysłowe	60891	17442	3880	1174	57011	16268
Budownictwo.....	15644	1709	324	94	15320	1615
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	28675	15526	202	111	28473	15415
Transport i gospodarka magazynowa	13480	3392	8325	2678	5155	714
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2668	1913	237	169	2431	1744
Informacja i komunikacja	1555	638	158	54	1397	584
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4846	3841	994	763	3852	3078
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2507	1123	622	266	1885	857
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	3563	1927	1219	808	2344	1119
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6565	2422	290	117	6275	2305
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	20027	12392	20027	12392	-	-
Edukacja.....	31820	25043	30748	24284	1072	759
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24218	19574	20888	16716	3330	2858
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3373	2085	3201	1988	172	97
Pozostałe sekcje związane z usługami (sekcje: S, T, U)	540	270	166	79	374	191

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 5 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG POWIATÓW I SEKCJI

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym:						
			rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybaci- two	górnictwo i wydoby- wanie	przetwór- stwo przemy- słowe	budownic- two	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa	zakwa- terowa- nie i gastro- nomia ^Δ
1	WOJEWÓDZTWO.... 2009	227880	1643	2530	58725	14914	27139	13450	2430
2	2010	233771	2221	2524	60891	15644	28675	13480	2668
3	PODREGION KIELECKI....	161219	1110	1591	42859	11622	21524	8608	2027
	Powiaty:								
4	kielecki	20130	425	1193	4669	1409	1703	975	333
5	konecki	13451	274	29	5351	581	1202	342	89
6	ostrowiecki	20062	95	4	6349	1006	2790	1190	253
7	skarżyski	14217	115	145	3851	728	1253	1844	210
8	starachowicki	18953	162	21	9237	1206	1174	648	117
	Miasto na prawach powiatu								
9	Kielce	74406	39	199	13402	6692	13402	3609	1025
	PODREGION SANDOMIERSKO-								
10	JĘDRZEJOWSKI	72552	1111	933	18032	4022	7151	4872	641
	Powiaty:								
11	buski	10943	172	-	1314	415	1512	702	229
12	jędrzejowski	11960	218	42	3668	620	1073	1287	20
13	kazimierski	3019	53	23	313	127	585	90	15
14	opatowski	6537	245	233	1500	263	420	382	15
15	pińczowski	5943	153	60	1610	184	517	664	61
16	sandomierski	12551	52	94	2514	1010	1527	757	91
17	staszowski	13555	110	471	3432	1341	1116	467	149
18	włoszczowski	8044	108	10	3681	62	401	523	61

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw nie obejmującą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych

informa- cja i komuni- kacja	działal- ność finanso- wa i ubezpie- czenio- wa	obsługa rynkus nierucho- mości ^A	działal- ność profesjo- nalna, naukowa i techniczn	admini- strowa- nie i działal- ność wspiera- jąca ^B	admini- stracja publicz- na i obrona narodo- wa; obo- wiązko- we zabez- piecze- nia społecz- ne	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	działal- ność związa- na z kulturą, rozrywką i rekre- acją	pozostałe sekcje związane z usługa- mi (sek- cje: S, T, U)	Lp.
1711	4713	2709	3404	7376	19142	32111	23658	3123	533	1
1555	4846	2507	3563	6565	20027	31820	24218	3373	540	2
1367	3009	2022	2291	5187	13469	20601	15797	2306	440	3
15	180	51	230	298	1255	4038	2498	320	16	4
32	135	138	202	201	926	1659	1741	107	-	5
92	302	436	271	823	1281	2336	1771	240	71	6
53	197	146	147	208	857	1802	1394	135	4	7
35	167	185	183	444	1161	1958	1564	163	-	8
1140	2028	1066	1258	3213	7989	8808	6829	1341	349	9
188	1837	485	1272	1378	6558	11219	8421	1067	100	10
9	743	53	74	184	964	1616	2389	154	-	11
13	187	110	122	99	1109	1966	879	129	10	12
-	70	21	66	96	397	653	381	70	-	13
-	151	35	62	93	841	1133	847	128	20	14
-	81	48	113	63	695	879	617	107	-	15
109	260	118	140	326	1004	2051	1474	244	41	16
54	224	74	376	405	998	1854	1126	142	18	17
3	121	26	319	112	550	1067	708	93	11	18

wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane w rolnictwie.

TABL. 6 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybaci- two	Przemysł	Budow- nictwo	Handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ	Trans- port i gospo- darka magazy- nowa	Edukacja	Opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na
	razem	w tym kobiety							
WOJEWÓDZTWO.....	233771	111945	2221	72069	15644	28675	13480	31820	24218
PODREGION KIELECKI.....	161219	76935	1110	49839	11622	21524	8608	20601	15797
POWIAT KIELECKI	20130	9846	425	6384	1409	1703	975	4038	2498
Gminy miejsko – wiejskie:									
Bodzentyn.....	607	352	8	46	23	39	38	262	39
Chęciny.....	1897	1021	46	340	160	166	103	284	618
Chmielnik.....	1516	877	73	469	20	161	22	275	317
Daleszyce	1078	531	37	524	8	47	44	188	35
Gminy wiejskie:									
Bieliny	372	252	7	9	24	6	32	176	30
Górno.....	745	415	19	88	30	72	45	257	38
Łagów	487	215	34	93	-	117	9	108	22
Łopuszno	925	503	29	402	29	88	62	202	17
Masłów	718	374	11	159	58	110	17	144	26
Miedziana Góra	819	307	11	399	3	56	61	161	35
Mniów	347	236	#	22	18	33	7	162	34
Morawica	2388	1220	69	618	276	126	47	237	808
Nowa Słupia	852	437	6	294	10	71	9	226	34
Piekoszów	1829	962	#	610	148	185	197	341	100
Pierzchnica	319	200	12	82	-	16	7	90	70
Raków.....	329	223	6	59	-	12	8	144	62
Sitkówka–Nowiny	2658	879	#	1128	380	315	222	227	149
Strawczyn	878	284	12	500	60	20	8	184	29
Zagnańsk.....	1366	558	40	542	162	63	37	370	35
POWIAT KONECKI.....	13451	6086	274	5822	581	1202	342	1659	1741
Gminy miejsko – wiejskie:									
Końskie.....	9460	4098	45	4586	325	715	252	885	1262
Stąporków.....	1965	986	78	684	54	349	55	315	287
Gminy wiejskie:									
Fałków	383	164	93	136	-	15	6	52	15
Gowarczów	216	114	#	76	-	13	5	48	17
Radoszyce	526	267	12	94	71	48	8	177	36
Ruda Maleniecka.....	327	143	30	153	-	24	5	60	14
Słupia (Konecka)	242	171	#	38	-	17	5	69	84
Smyków	332	143	7	55	131	21	6	53	26
POWIAT OSTROWIECKI	20062	9309	95	7105	1006	2790	1190	2336	1771
Gminy miejskie:									
Ostrowiec Świętokrzyski....	17042	7594	45	5739	957	2605	1125	1600	1650
Gminy miejsko – wiejskie:									
Ćmielów	734	499	14	444	#	34	11	122	31
Kunów.....	927	377	#	532	25	36	18	166	37
Gminy wiejskie:									
Bałtów	261	167	11	11	-	9	6	122	13
Bodzechów	880	503	16	379	20	95	22	223	15
Waśniów	218	169	#	-	#	11	8	103	25

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 6 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2010 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i ryba- two	Prze- mysł	Budow- nictwo	Handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ	Trans- port i gospo- darka magazy- nowa	Eduka- cja	Opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na
	razem	w tym kobiety							
PODREGION KIELECKI (dok.)									
POWIAT SKARŻYSKI.....	14217	6856	115	5124	728	1253	1844	1802	1394
Gminy miejskie:									
Skarżysko-Kamienna	11585	5588	45	4120	445	1068	1782	1267	1301
Gminy miejsko – wiejskie:									
Suchedniów	1464	618	54	580	225	129	32	187	34
Gminy wiejskie:									
Bliżyn	390	227	9	98	19	56	9	124	34
Łączna	441	211	4	224	-	-	6	107	8
Skarżysko Kościelne.....	337	212	3	102	39	-	15	117	17
POWIAT STARACHOWICKI.....	18953	8378	162	9786	1206	1174	648	1958	1564
Gminy miejskie:									
Starachowice	15844	6896	104	8715	773	1082	571	1263	1266
Gminy miejsko – wiejskie:									
Wąchock	809	286	7	216	285	14	36	118	28
Gminy wiejskie:									
Brody.....	1123	441	39	662	39	52	10	152	93
Mirzec	328	249	7	25	4	12	19	168	35
Pawłów.....	849	506	5	168	105	14	12	257	142
MIASTO NA PRAWACH POWIATU									
Kielce	74406	36460	39	15618	6692	13402	3609	8808	6829
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	72552	35010	1111	22230	4022	7151	4872	11219	8421
POWIAT BUSKI	10943	6296	172	1727	415	1512	702	1616	2389
Gminy miejsko – wiejskie:									
Busko-Zdrój.....	7700	4483	41	962	251	1088	579	943	1958
Gminy wiejskie:									
Gnojno	312	221	4	49	-	19	13	99	94
Nowy Korczyn	457	291	7	12	31	212	7	89	47
Pacanów	638	401	66	149	#	74	51	133	97
Solec-Zdrój.....	544	355	-	70	-	33	7	74	144
Stopnica.....	320	209	22	34	#	31	7	112	20
Tuczępy	668	161	3	400	111	-	31	67	14
Wiślica.....	304	175	29	51	-	55	7	99	15

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 6 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2010 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybacy- two	Prze- mysł	Budow- nictwo	Handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ	Trans- port i gospo- darka magazy- nowa	Eduka- cja	Opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na
	razem	w tym kobiety							
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI (cd.)									
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	11960	5434	218	4118	620	1073	1287	1966	879
Gminy miejsko – wiejskie:									
Jędrzejów	5815	2943	86	1712	248	689	626	802	634
Małogoszcz.....	1402	518	7	450	203	61	174	270	41
Sędziszów	2753	794	8	1644	23	143	444	280	51
Gminy wiejskie:									
Imielno	241	115	3	20	27	29	5	65	18
Nagłowice	287	168	5	18	57	23	7	60	50
Oksa	199	148	11	27	-	-	6	78	16
Słupia (Jędrzejowska)	209	138	10	41	-	16	7	74	7
Sobków	552	303	34	77	49	77	8	189	30
Wodzisław	502	307	54	129	13	35	10	148	32
POWIAT KAZIMIERSKI.....	3019	1665	53	395	127	585	90	653	381
Gminy miejsko – wiejskie:									
Kazimierza Wielka	2176	1165	7	280	109	489	67	388	280
Skalbmierz	275	165	18	#	8	29	8	122	21
Gminy wiejskie:									
Bejsce	248	161	3	49	-	44	5	51	64
Czarnocin	166	86	14	#	10	19	5	43	4
Opatowiec.....	154	88	11	44	-	4	5	49	12
POWIAT OPATOWSKI.....	6537	3246	245	1902	263	420	382	1133	847
Gminy miejsko – wiejskie:									
Opatów	2556	1398	99	442	121	143	115	376	500
Ożarów	2232	883	54	923	125	202	189	259	195
Gminy wiejskie:									
Baćkowice	256	113	21	112	-	-	5	43	31
Iwaniska.....	381	213	11	93	-	20	9	132	20
Lipnik	245	135	14	70	-	31	6	70	7
Sadowie	285	144	17	135	-	#	5	55	45
Tartłów	283	191	17	26	8	#	7	133	43
Wojciechowice	299	169	12	101	9	20	46	65	6
POWIAT PIŃCZOWSKI.....	5943	2612	153	1761	184	517	664	879	617
Gminy miejsko – wiejskie:									
Działoszyce	219	118	#	39	#	-	33	76	20
Pińczów	4901	2083	91	1590	72	460	583	567	563
Gminy wiejskie:									
Kije	278	84	9	69	75	5	22	20	6
Michałów	307	176	45	53	#	18	21	105	15
Złota	238	151	#	10	22	34	5	111	13

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 6 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2010 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i ryba- two	Prze- mysł	Budow- nictwo	Handel; naprawa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ	Trans- port i gospo- darka magazy- nowa	Eduka- cja	Opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na
	razem	w tym kobiety							
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (dok.)									
POWIAT SANDOMIERSKI	12551	5998	52	3347	1010	1527	757	2051	1474
Gminy miejskie:									
Sandomierz.....	9344	4058	#	2764	846	1094	667	993	1201
Gminy miejsko – wiejskie:									
Koprzywnica.....	459	283	16	25	21	121	13	145	46
Zawichost.....	419	195	#	147	24	23	9	95	80
Gminy wiejskie:									
Dwikozy.....	653	354	-	281	34	58	7	163	16
Klimontów	429	277	11	37	-	72	10	181	20
Łoniów.....	534	337	9	15	85	71	8	163	49
Obrazów.....	250	166	-	31	-	49	29	86	18
Samborzec.....	339	243	#	43	-	39	8	153	37
Wilczyce.....	124	85	11	4	-	-	6	72	7
POWIAT STASZOWSKI	13555	6165	110	5101	1341	1116	467	1854	1126
Gminy miejsko – wiejskie:									
Osieki.....	983	376	-	412	-	24	48	246	39
Połaniec	3950	1191	12	1924	539	148	95	321	102
Staszów	6451	3646	76	1859	644	795	285	797	902
Gminy wiejskie:									
Bogoria.....	520	253	12	163	17	34	9	151	24
Łubnice	112	91	#	-	-	-	5	67	5
Oleśnica.....	290	135	-	66	82	34	5	65	14
Rytwiany	493	227	#	166	59	14	12	156	17
Szydłów.....	756	246	#	511	-	67	8	51	23
POWIAT WŁOSZCZOWSKI.....	8044	3594	108	3879	62	401	523	1067	708
Gminy miejsko – wiejskie:									
Włoszczowa.....	6324	2651	38	3381	32	294	371	577	609
Gminy wiejskie:									
Kluczewsko.....	205	139	7	31	-	18	7	88	14
Krasocin.....	959	454	35	377	23	77	127	201	35
Moskorzew.....	204	130	13	16	-	9	5	63	21
Radków.....	102	56	9	17	7	-	5	32	6
Secemin.....	250	164	6	57	-	3	8	106	23

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 7 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownic- two	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ , infor- macja i komunika- cja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa, obsługa rynków nieruchomości ^Δ	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)
WOJEWÓDZTWO	2009	369784	142633	84738	44730	7422	90261
	2010	381572	149108	87713	46378	7353	91020
PODREGION							
KIELECKI.....		211829	51000	61461	33526	5031	60811
Powiaty:							
kielecki.....		46177	26465	7793	3026	231	8662
konecki		19782	6585	6403	1665	273	4856
ostrowiecki.....		26763	6727	8111	4325	738	6862
skarżyski.....		16143	2019	5852	3360	343	4569
starachowicki.....		26652	7827	10992	1974	352	5507
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....		76312	1377	22310	19176	3094	30355
PODREGION							
SANDOMIERSKO-							
JĘDRZEJOWSKI.....		169743	98108	26252	12852	2322	30209
Powiaty:							
buski		29317	18540	2142	2452	796	5387
jędrzejowski.....		26894	15139	4738	2393	297	4327
kazimierski.....		13385	10419	522	690	91	1663
opatowski		17376	11032	2165	817	186	3176
pińczowski		14234	8439	1945	1242	129	2479
sandomierski		28332	15766	4357	2484	378	5347
staszowski.....		24678	11186	6442	1786	298	4966
włoszczowski.....		15527	7587	3941	988	147	2864

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

TABL. 8 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I SEKTORÓW
Stan w dniu 31 XII

	Ogółem	Sektory			Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochoДowych ^A , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^A , informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^A	Pozostałe usługi oraz sekcje związane z usługami (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
		kobiety	publiczny	prywatny				
WYSZCZEGÓLNIENIE								
WOJEWÓDZTWO... 2009	227880	109122	100083	127797	84738	44730	7422	89347
2010	233771	111945	97985	135786	87713	46378	7353	90106
PODREGION								
KIELECKI.....	161219	76935	65787	95432	61461	33526	5031	60091
Powiaty:								
kielecki.....	20130	9846	9376	10754	7793	3026	231	8655
konecki.....	13451	6086	5578	7873	6403	1665	273	4836
ostrowiecki.....	20062	9309	7210	12852	8111	4325	738	6793
skarżyski.....	14217	6856	8217	6000	5852	3360	343	4547
starachowicki.....	18953	8378	5859	13094	10992	1974	352	5473
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	74406	36460	29547	44859	22310	19176	3094	29787
PODREGION								
SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	72552	35010	32198	40354	26252	12852	2322	30015
Powiaty:								
buski	10943	6296	5568	5375	2142	2452	796	5381
jędrzejowski	11960	5434	5075	6885	4738	2393	297	4314
kazimierski	3019	1665	1687	1332	522	690	91	1663
opatowski	6537	3246	3313	3224	2165	817	186	3124
pińczowski	5943	2612	2756	3187	1945	1242	129	2474
sandomierski.....	12551	5998	5447	7104	4357	2484	378	5280
staszowski	13555	6165	5361	8194	6442	1786	298	4919
włoszczowski	8044	3594	2991	5053	3941	988	147	2860

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 9 PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	właściciele współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin	osoby wykonujące pracę nakładczą	agenci	członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych
Ogółem	2009	204534	202111	1977	31	266
	2010	206808	204313	2090	24	223
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1873	1691	28	-	-	154
Przemysł.....	64175	63450	709	7	5	4
w tym przetwórstwo przemysłowe	55777	55067	694	7	5	4
Budownictwo	14816	14483	330	3	-	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25599	24955	614	14	16	-
Transport i gospodarka magazynowa	6648	6545	103	-	-	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2536	2460	76	-	-	-
Informacja i komunikacja	952	948	4	-	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2828	2612	14	-	202	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2545	2539	6	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2971	2928	43	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3476	3442	34	-	-	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19239	19239	-	-	-	-
Edukacja.....	31405	31390	15	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	24178	24088	90	-	-	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3240	3238	2	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....	305	283	22	-	-	-

a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 10 WYBRANE KATEGORIE PRACUJĄCYCH
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^a	Osoby pracujące w porze nocnej	Niepełnosprawni	Cudzoziemcy	Emeryci i renciści
Ogółem 2009	204534	22193	7950	298	5446
   2010	206808	25795	8746	329	5584
w tym:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1873	8	10	-	24
Przemysł.....	64175	10924	3424	72	1460
w tym przetwórstwo przemysłowe	55777	9044	3264	72	1312
Budownictwo.....	14816	187	198	3	283
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25599	2591	1058	12	571
Transport i gospodarka magazynowa	6648	1415	118	148	99
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2536	195	107	32	66
Informacja i komunikacja	952	27	8	2	10
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	2828	25	43	-	79
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2545	137	75	-	78
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2971	134	116	2	120
Administrowanie i działalność wsparająca ^Δ	3476	1227	1481	3	746
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19239	889	604	1	416
Edukacja.....	31405	736	178	50	699
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24178	7102	1239	1	794
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3240	194	69	3	126
Pozostała działalność usługowa.....	305	4	18	-	13

a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 11 PRACUJĄCY^a WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI JEDNOSTKI W SEKCJACH I SEKTORACH
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego w jednostkach według liczby pracujących					250 i powyżej			
		do 49			50 - 249					
		razem	z tego							
OGÓŁEM										
Ogółem	2009	204534	71588	4202	67386	69207	63739			
	2010	206808	73031	4727	68304	71741	62036			
w tym:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1873	1572	604	968	301	-				
Przemysł.....	64175	14033	309	13724	22911	27231				
w tym przetwórstwo przemysłowe	55777	12154	195	11959	19133	24490				
Budownictwo	14816	6455	249	6206	6324	2037				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25599	11044	252	10792	6647	7908				
Transport i gospodarka magazynowa	6648	2020	58	1962	2991	1637				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2536	1736	73	1663	407	393				
Informacja i komunikacja	952	276	25	251	676	-				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2828	1255	94	1161	1271	302				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2545	1299	67	1232	980	266				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2971	1871	307	1564	1100	-				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3476	969	14	955	1562	945				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe保障spoleczeństwa społeczne ^Δ	19239	3880	153	3727	10369	4990				
Edukacja.....	31405	19094	1327	17767	9476	2835				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	24178	5217	671	4546	5469	13492				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3240	1983	500	1483	1257	-				
Pozostała działalność usługowa.....	305	305	14	291	-	-				

^a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 11 PRACUJĄCY^a WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI JEDNOSTKI W SEKCJACH I SEKTORACH (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego w jednostkach według liczby pracujących				
		do 49		50 - 249	250 i powyżej	
		razem	z tego			
W tym SEKTOR PRYWATNY						
Razem	2009	113560	39219	886	38333	39176
	2010	118390	41559	1784	39775	40824
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		1056	1056	604	452	-
Przemysł.....		55579	12924	201	12723	19817
w tym przetwórstwo przemysłowe		52071	12138	195	11943	18072
Budownictwo.....		14691	6408	249	6159	6246
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		25446	10955	252	10703	6583
Transport i gospodarka magazynowa		4946	2003	51	1952	1625
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		2295	1495	47	1448	407
Informacja i komunikacja		846	258	25	233	588
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa		2469	1157	94	1063	1010
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1868	946	46	900	656
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		1984	1166	34	1132	818
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3139	954	14	940	1240
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne ^Δ		-	-	-	-	-
Edukacja		1028	552	81	471	476
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2684	1326	53	1273	1358
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją		64	64	9	55	-
Pozostała działalność usługowa		273	273	14	259	-

^a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samo-rządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 12 RUCH PRACOWNIKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracownicy przyjęci do pracy				Pracownicy zwolnieni z pracy				współ- czynnik zwol- nień w %	
	razem	w tym		współ- czynnik przyjęć w %	razem	w tym w drodze wypowiedzenia przez				
		osoby podej- mujące pracę po raz pierwszy	osoby, które po- przednio praco- wały			zakład pracy	pracow- nika			
Ogółem	2009	36366	5189	17558	18,6	39023	6951	2851	19,8	
	2010	42143	5061	23072	22,3	38257	5326	2515	20,2	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		140	36	70	11,7	147	18	1	12,2	
Przemysł		13235	1571	7478	21,5	12446	2135	909	20,1	
w tym przetwórstwo przemysłowe		12184	1455	6961	22,8	11494	1956	852	21,4	
Budownictwo		5263	569	3066	37,6	5173	611	284	36,8	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		8464	877	3847	37,1	7340	1215	697	32,2	
Transport i gospodarka magazynowa		2297	122	1609	39,8	1697	337	167	29,4	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		676	166	277	33,9	578	78	87	28,9	
Informacja i komunikacja		162	34	81	19,1	199	21	17	23,8	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		250	41	136	9,3	314	81	27	11,7	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		477	43	384	19,5	579	13	8	23,6	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		547	116	285	20,4	464	76	44	17,0	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1152	72	613	42,9	1048	155	111	38,8	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5311	689	2988	29,1	4763	77	40	26,0	
Edukacja		1890	214	1020	7,2	1683	170	42	6,4	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1854	423	1054	7,9	1552	311	62	6,5	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		388	78	144	14,5	229	24	17	8,8	
Pozostała działalność usługowa		37	10	20	15,9	45	4	2	19,3	

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 13 POPYT NA PRACĘ
Stan na koniec okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zagospodarowane miejsca pracy		Wolne miejsca pracy
		przez kobiety	
Ogółem 2009	256123	117137	629
I kwartał 2010	257989	118424	2150
II kwartał 2010	264716	118523	1273
III kwartał 2010	262434	119128	1586
IV kwartał 2010	254783	117471	1121
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1809	348	-
Przemysł.....	71851	18421	124
w tym przetwórstwo przemysłowe	61982	16520	114
Budownictwo.....	22333	2114	254
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	39227	18323	294
Transport i gospodarka magazynowa	12581	2294	43
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5169	3956	39
Informacja i komunikacja	1591	706	22
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa	3600	2706	3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3206	1554	4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	5495	3024	65
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4471	1762	26
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne.....	16502	10851	125
Edukacja.....	35130	26864	44
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26276	21240	63
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją	3567	2193	13
Pozostała działalność usługowa.....	1975	1115	2

TABL. 14 MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidowane

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca pracy							
	wolne (stan w dniu 31 XII)			nowo utworzone ^a		zlikwidowane ^a		
	ogółem	w tym nowo utworzone	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	ogółem	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	ogółem	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	
Ogółem	2009	629	117	468	10335	6083	8910	6508
	2010	1121	424	511	14679	7417	12257	7551
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	-	126	43	110	43	
Przemysł.....	124	13	123	3371	2418	3463	2945	
w tym przetwórstwo przemysłowe	114	10	114	3035	2170	3178	2726	
Budownictwo	254	70	65	3795	1816	4054	1946	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	294	254	66	3362	1031	1348	766	
Transport i gospodarka magazynowa	43	-	15	445	103	913	502	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	39	31	11	840	223	585	170	
Informacja i komunikacja	22	-	2	65	35	169	69	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	2	3	81	66	74	41	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4	-	4	62	33	86	31	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	65	23	5	370	74	156	50	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	26	13	14	352	86	86	62	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	125	15	123	598	595	359	357	
Edukacja.....	44	1	13	498	426	519	343	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	63	-	55	320	239	197	129	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	13	2	10	281	162	54	38	
Pozostała działalność usługowa.....	2	-	2	113	67	84	59	

^a W ciągu roku.

TABL. 15 PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a WEDŁUG SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b			Niepełnozatrudnieni		
	ogółem					
	2009	2010	2009=100	2009	2010	2009=100
Ogółem	188141	190296	101,1	13970	14017	100,3
w tym:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1147	1177	102,6	37	514	13,9-krotnie
Przemysł.....	61698	61491	99,7	2227	1959	88,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	51167	53304	104,2	2054	1763	85,8
Budownictwo.....	13128	14030	106,9	483	453	93,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24093	23556	97,8	1550	1399	90,3
Transport i gospodarka magazynowa	5671	6352	112,0	150	193	128,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1885	2058	109,2	347	402	115,9
Informacja i komunikacja	783	776	99,1	151	172	113,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2627	2506	95,4	112	106	94,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2717	2323	85,5	236	216	91,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2540	2723	107,2	213	205	96,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2341	2783	118,9	583	659	113,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	17996	18593	103,3	757	646	85,3
Edukacja	26157	26193	100,1	5249	5197	99,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22742	22795	100,2	1336	1293	96,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2460	2709	110,1	495	529	106,9
Pozostała działalność usługowa.....	156	231	148,1	38	52	136,8

a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

TABL. 16 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	241226	236279
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4065	3391
Przemysł.....	70467	67313
w tym przetwórstwo przemysłowe	59451	58803
Budownictwo	20480	19832
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	39606	38274
Transport i gospodarka magazynowa	8647	9146
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3599	3373
Informacja i komunikacja	1204	1303
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3081	3061
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3265	2943
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	4773	4659
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3106	3563
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za-		
bezpieczeństwa społeczne	18684	19340
Edukacja.....	30966	30405
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	24496	24634
Działalność związana z kulturą, rozryw-		
ką i rekreacją	3079	3321
Pozostała działalność usługowa.....	1708	1721

a Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

TABL. 17 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^{a,b} WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor	
		publiczny	prywatny
Ogółem			
2009	198754	89550	109204
2010	198192	86705	111487
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1209	814	395
Przemysł.....	61136	8625	52514
w tym przetwórstwo przemysłowe	52912	3791	49121
Budownictwo.....	14114	129	13985
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24604	158	24446
Transport i gospodarka magazynowa	6387	1768	4619
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2324	245	2079
Informacja i komunikacja	855	105	750
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2617	359	2258
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2507	721	1787
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2814	954	1860
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3076	332	2744
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	19338	19338	-
Edukacja.....	30169	28940	1229
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23777	21250	2527
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2988	2937	51
Pozostała działalność usługowa.....	277	33	244

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Poszczególne kategorie mogą się nie sumować ze względu na zaokrąglenia wartości ułamkowych.

TABL. 18 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^{a,b} WEDŁUG POWIATÓW I SEKCJI

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego:						
			rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybaci- two	przemysł przetwór- stwo przemy- słowe	budownic- two	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa	zakwa- terowa- nie i gastro- nomia ^Δ	
1	WOJEWÓDZTWO.... 2009	198754	1213	63262	52508	13585	24772	5865	2211
2	2010	198192	1209	61136	52912	14114	24604	6387	2324
3	PODREGION KIELECKI....	138099	776	42255	37433	10715	18559	3447	1754
	Powiaty:								
4	kielecki	17912	265	6009	5244	1340	1601	630	158
5	konecki	11922	161	5377	5101	532	725	223	80
6	ostrowiecki	16933	76	6538	5895	1037	1813	736	217
7	skarżyski	10499	159	4333	3811	517	860	163	219
8	starachowicki	13854	57	6514	6126	1220	728	441	116
	Miasto na prawach powiatu								
9	Kielce	66979	58	13484	11256	6069	12832	1254	964
	PODREGION SANDOMIERSKO-								
10	JĘDRZEJOWSKI	60093	433	18883	15479	3400	6045	2940	571
	Powiaty:								
11	buski	9071	79	1261	1010	603	1208	679	225
12	jędrzejowski	9814	77	3658	3434	557	809	703	14
13	kazimierski	2323	8	332	286	75	441	-	22
14	opatowski	4449	27	918	795	158	355	181	-
15	pińczowski	4367	98	996	924	180	199	592	45
16	sandomierski	11700	-	3724	2778	584	1943	489	94
17	staszowski	11766	96	4620	2989	1188	827	193	133
18	włoszczowski	6603	47	3374	3263	55	263	103	38

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Poszczególne kategorie mogą się

informa- cja i komuni- kacja	działal- ność finanso- wa i ubezpie- czenio- wa	obsługa rynku nierucho- mości ^A	działal- ność profesjo- nalna, naukowa i techniczną	admini- strowa- nie i działal- ność wspiera- jąca ^B	admini- stracja publicz- na i obrona narodo- wa; obo- wiązko- we zabez- piecze- nia społecz- ne	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	działal- ność związa- na z kulturą, rozrywką i rekre- acją	pozostała działal- ność usługowa	Lp.
818	2735	2833	2758	2644	18683	30731	23716	2740	190	1
855	2617	2507	2814	3076	19338	30169	23777	2988	277	2
811	1755	2045	1938	2478	13618	19633	15946	2151	219	3
-	90	45	203	66	1175	3664	2388	264	16	4
-	62	172	308	38	926	1597	1634	89	-	5
66	150	509	189	221	1118	2317	1653	237	55	6
16	89	132	43	-	936	1643	1267	121	-	7
22	82	74	151	127	926	1868	1376	153	-	8
707	1282	1113	1044	2026	8537	8544	7628	1287	148	9
43	862	463	877	599	5719	10537	7833	838	59	10
-	193	49	54	61	762	1490	2299	111	-	11
-	85	100	73	13	989	1834	786	112	6	12
-	#	#	55	-	347	629	346	56	-	13
-	68	46	25	-	657	1074	828	114	-	14
-	#	#	46	-	610	819	559	85	-	15
-	121	80	90	166	908	1914	1367	184	36	16
43	177	67	228	301	957	1747	1065	108	17	17
-	167	22	306	58	489	1030	583	68	-	18

niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych nie sumować ze wzgledu na zaokraglenia wartości ułamkowych.

TABL. 19 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^{a b} WEDŁUG POWIATÓW I SEKTORÓW W 2010 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybaci- two	Przemysł i budow- nictwo	Handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^A , transport i gospodarka magazy- nowa, zakwatero- wanie i gastro- nomia ^A , informa- cja i komuni- kacja	Działal- ność finanso- wa i ubez- piecze- niowa, obsługa ryaktu nieru- chomo- ści ^A	Pozosta- łe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)
		publiczny	prywatny					
WOJEWÓDZTWO	198192	86705	111487	1209	75252	34169	5124	82439
PODREGION KIELECKI.....	138099	59314	78786	776	52970	24570	3801	55982
Powiaty:								
kielecki.....	17912	8102	9810	265	7349	2389	135	7776
konecki	11922	5452	6470	161	5909	1028	234	4592
ostrowiecki.....	16933	6450	10484	76	7575	2832	659	5790
skarżyski.....	10499	6408	4091	159	4850	1258	221	4010
starachowicki.....	13854	5248	8606	57	7734	1307	156	4601
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	66979	27653	39325	58	19553	15757	2395	29214
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI.....	60093	27392	32701	433	22281	9599	1323	26457
Powiaty:								
buski.....	9071	4782	4289	79	1864	2112	242	4777
jędrzejowski.....	9814	4037	5777	77	4215	1526	185	3813
kazimierski.....	2323	1431	892	8	407	463	11	1433
opatowski	4449	2788	1661	27	1076	536	114	2698
pińczowski	4367	2343	2024	98	1176	836	139	2119
sandomierski	11700	4603	7097	-	4308	2526	201	4665
staszowski	11766	5063	6704	96	5808	1196	244	4423
włoszczowski.....	6603	2345	4258	47	3429	404	189	2534

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Poszczególne kategorie mogą się nie sumować ze względu na zaokrąglenia wartości ułamkowych.

TABL. 20 STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	83819	82141
z liczby ogółem:		
kobiety	41888	41199
poprzednio pracujący	62739	61691
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	2195	1608
zamieszki na wsi	45298	44948
w tym kobiety	22729	22604
nieposiadający prawa do zasiłku	68436	68448
w wieku do 24 lat	18384	18280
długotrwałe bezrobotni	41082	41464
niepełnosprawni.....	3564	3977
stopa bezrobocia w %	15,1	15,2

TABL. 21 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani	
		ogółem	kobiety
	Ogółem	82141	41199
	z tego:		
	Bezrobotni posiadający zawody.....	63025	31187
	Bezrobotni bez zawodu.....	19116	10012
0	Siły zbrojne.....	3	-
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	145	57
	w tym:		
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy.....	21	4
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania.....	26	14
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	31	14
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji.....	34	9
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych.....	7	1
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	3	3
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	20	11
2	Specjaliści	8201	5762
	w tym:		
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	154	113
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	22	16
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	264	184
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii).....	725	276
215	Inżynierowie elektrotechnologii.....	120	13
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni.....	71	43
221	Lekarze	8	7
222	Pielęgniarki	183	177
223	Położne.....	35	35
225	Lekarze weterynarii.....	12	6
226	Lekarze dentysti.....	4	2
227	Diagności laboratoryjni	7	7
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	288	242
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	30	16
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	711	507
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka.....	318	290
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania.....	970	840
241	Specjaliści do spraw finansowych	315	248
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	890	612
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	413	279
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości.....	9	5
251	Analitycy systemowi i programiści	94	15
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	82	19
261	Specjaliści z dziedziny prawa	193	103
262	Bibliotekoznawcy, archiwści i muzealnicy.....	70	61
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	1959	1452
264	Literaci, dziennikarze i filologzy	214	168
265	Twórcy i artyści	36	23

TABL. 21 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2010 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani	
		ogółem	kobiety
3	Technicy i inny średni personel	13561	7235
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych.....	5549	1313
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie.....	4	2
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych.....	58	10
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności.....	1663	1094
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	10	1
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	178	161
322	Dietetycy i żywieniowcy	733	559
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii.....	8	6
324	Technicy weterynarii	11	5
325	Inny średni personel do spraw zdrowia.....	529	410
331	Średni personel do spraw finansowych	3239	2775
332	Agenci i pośrednicy handlowi.....	218	97
333	Pośrednicy usług biznesowych	79	45
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani.....	387	317
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru.....	20	8
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii.....	176	155
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	6	5
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	258	146
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	360	118
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych.....	75	8
4	Pracownicy biurowi	1981	1486
411	Pracownicy obsługi biurowej.....	793	693
412	Sekretarki (ogólne).....	58	58
413	Operatorzy urządzeń biurowych	18	17
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	50	42
422	Pracownicy do spraw informowania klientów.....	396	332
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	132	123
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	463	186
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	71	35
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	10088	8164
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	41	17
512	Kucharze	1857	1448
513	Kelnerzy i barmani	499	426
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni.....	1263	1234
515	Gospodarze obiektów	1013	427
516	Pozostali pracownicy usług osobistych.....	19	5
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	5	4
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	4527	4054
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	113	102
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni.....	308	252
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	11	10
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	157	138
541	Pracownicy usług ochrony	275	47
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	958	583
611	Rolnicy produkcji roślinnej	564	389
612	Hodowcy zwierząt	33	21

TABL. 21 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2010 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani	
		ogółem	kobiety
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	186	112
621	Robotnicy leśni i pokrewni.....	121	26
622	Rybacy	7	-
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby.....	47	35
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21902	5595
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2775	34
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni.....	1421	37
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	754	90
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	961	51
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3735	489
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3909	184
731	Rzemieślnicy	654	482
732	Robotnicy poligraficzni	131	46
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy	1543	100
742	Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych....	188	8
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	1839	897
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni.....	809	121
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	3178	3053
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	5	3
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2266	471
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	204	10
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu.....	152	24
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	37	15
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych.....	76	33
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	40	32
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	229	198
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru.....	42	14
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych.....	142	23
821	Monterzy.....	235	51
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	89	23
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	193	3
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	384	1
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	440	44
835	Marynarze i pokrewni	3	-
9	Pracownicy przy pracach prostych	3920	1834
	w tym:		
911	Pomoce i sprzętaczki domowe, biurowe, hotelowe	947	847
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzętaczki	76	73
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	17	8
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1155	77
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	878	507
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych.....	196	43
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	110	104
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	299	84
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych.....	239	91

TABL. 22 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
WOJEWÓDZTWO.....	82141	41199	13693	58791	25227
PODREGION KIELECKI.....	54534	27151	11005	37617	16126
POWIAT KIELECKI	13261	6584	2759	10048	3073
Gminy miejsko – wiejskie:					
Bodzentyn.....	925	444	155	728	292
Chęciny.....	927	467	219	681	193
Chmielnik.....	1053	506	251	723	454
Daleszyce	1032	511	209	816	185
Gminy wiejskie:					
Bieliny	596	309	145	503	90
Górno	832	416	179	648	184
Łagów	375	179	59	305	32
Łopuszno	627	320	110	479	145
Masłów	513	242	114	392	75
Miedziana Góra	680	347	148	507	145
Mniów	866	459	167	639	269
Morawica	642	322	137	502	112
Nowa Słupia	666	336	107	499	90
Piekoszów	1001	493	228	762	187
Pierzchnica	374	178	54	282	188
Raków.....	423	197	64	316	91
Sitkówka-Nowiny	433	227	98	306	79
Strawczyn	539	269	123	426	111
Zagnańsk.....	757	362	192	534	151
POWIAT KONECKI.....	7070	3589	1836	4853	2252
Gminy miejsko – wiejskie:					
Końskie.....	2913	1471	740	2014	980
Stąporków.....	1795	931	426	1158	527
Gminy wiejskie:					
Fałków	339	160	80	239	96
Gowarczów.....	462	244	139	303	146
Radoszyce	785	409	203	569	280
Ruda Maleniecka.....	305	150	108	203	81
Słupia (Konecka)	154	67	40	125	42
Smyków	317	157	100	242	100
POWIAT OSTROWIECKI	8708	4594	1767	6021	2879
Gminy miejskie:					
Ostrowiec Świętokrzyski.....	5378	2919	1137	3588	1735
Gminy miejsko – wiejskie:					
Ćmielów	654	315	112	469	223
Kunów.....	917	477	182	640	297
Gminy wiejskie:					
Bałtów	268	132	50	203	74
Bodzechów	1080	551	233	777	433
Waśniów	411	200	53	344	117

TABL. 22 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2010 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
PODREGION KIELECKI (dok.)					
POWIAT SKARŻYSKI.....	7316	3567	1587	4754	2149
Gminy miejskie:					
Skarżysko-Kamienna	4031	1962	898	2576	1125
Gminy miejsko – wiejskie:					
Suchedniów	947	451	213	622	275
Gminy wiejskie:					
Bliżyn	1149	599	214	761	400
Łączna	485	228	117	342	158
Skarżysko Kościelne.....	704	327	145	453	191
POWIAT STARACHOWICKI	6741	3227	1698	4477	2192
Gminy miejskie:					
Starachowice	3689	1780	905	2285	1202
Gminy miejsko – wiejskie:					
Wąchock	576	268	144	389	210
Gminy wiejskie:					
Brody.....	934	454	244	618	323
Mirzec	583	270	146	424	187
Pawłów.....	959	455	259	761	270
MIASTO NA PRAWACH POWIATU					
Kielce	11438	5590	1358	7464	3581
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI					
POWIAT BUSKI	27607	14048	2688	21174	9101
POWIAT BUSKI	3305	1533	414	2622	699
Gminy miejsko – wiejskie:					
Busko-Zdrój.....	1698	751	228	1284	381
Gminy wiejskie:					
Gnojno	174	86	14	148	48
Nowy Korczyn	216	111	17	183	30
Pacanów	273	137	24	228	60
Solec-Zdrój.....	214	108	21	170	46
Stopnica.....	327	139	63	271	62
Tuczępy	163	79	30	142	26
Wiślica.....	240	122	17	196	46

TABL. 22 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2010 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (cd.)					
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	4871	2772	468	3668	1937
Gminy miejsko – wiejskie:					
Jędrzejów	1714	885	176	1238	642
Małogoszcz.....	713	455	79	514	299
Sędziszów	740	486	65	559	296
Gminy wiejskie:					
Imielno	241	135	23	195	103
Nagłowice	289	154	18	225	124
Oksa	234	127	21	183	95
Słupia (Jędrzejowska)	166	107	7	145	57
Sobków	400	222	49	305	142
Wodzisław	374	201	30	304	179
POWIAT KAZIMIERSKI.....	1911	925	125	1538	714
Gminy miejsko – wiejskie:					
Kazimierza Wielka	1062	519	79	820	408
Skalbmierz.....	328	166	18	265	153
Gminy wiejskie:					
Bejsce	186	96	7	159	63
Czarnocin	191	82	15	168	54
Opatowiec.....	144	62	6	126	36
POWIAT OPATOWSKI.....	4746	2220	265	3563	2101
Gminy miejsko – wiejskie:					
Opatów	999	438	75	730	433
Ożarów	988	530	41	751	462
Gminy wiejskie:					
Baćkowice	348	153	16	293	136
Iwaniska.....	788	338	52	597	333
Lipnik	595	260	19	429	304
Sadowie	271	138	19	212	125
Tarłów	431	202	23	302	163
Wojciechowice	326	161	20	249	145
POWIAT PIŃCZOWSKI.....	1657	885	187	1259	542
Gminy miejsko – wiejskie:					
Działoszyce	236	102	19	175	126
Pińczów	928	472	127	672	181
Gminy wiejskie:					
Kije.....	176	126	21	131	92
Michałów.....	184	115	11	138	86
Złota.....	133	70	9	143	57

TABL. 22 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2010 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
		kobiety	Z prawem do zasiłku		
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (dok.)					
POWIAT SANDOMIERSKI	4295	2120	301	3373	1426
Gminy miejskie:					
Sandomierz.....	1193	581	128	842	356
Gminy miejsko – wiejskie:					
Koprzywnica.....	391	205	14	332	142
Zawichost.....	258	124	13	181	100
Gminy wiejskie:					
Dwikozy.....	529	274	36	424	163
Klimontów	644	316	31	527	242
Łoniów.....	369	186	35	301	122
Obrazów.....	290	144	9	238	113
Samborzec.....	421	198	23	359	128
Wilczyce.....	200	92	12	169	60
POWIAT STASZOWSKI	3773	1884	624	2954	636
Gminy miejsko – wiejskie:					
Osiek.....	436	192	88	330	58
Połaniec	624	369	86	500	93
Staszów	1315	678	215	1012	245
Gminy wiejskie:					
Bogoria.....	431	203	43	343	89
Łubnice	180	94	9	162	30
Oleśnica.....	246	79	98	197	26
Rytwiany	351	183	57	245	65
Szydłów.....	190	86	28	165	30
POWIAT WŁOSZCZOWSKI	3049	1709	304	2197	1046
Gminy miejsko – wiejskie:					
Włoszczowa.....	1179	645	134	821	318
Gminy wiejskie:					
Kluczewsko.....	397	232	37	294	150
Krasocin.....	771	465	72	570	312
Moskorzew.....	222	105	13	168	87
Radków.....	136	79	14	104	42
Secemin.....	344	183	34	240	137

TABL. 23 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
WOJEWÓDZTWO.....	1266014	804676	82141	10,2
PODREGION KIELECKI.....	774119	497493	54534	11,0
POWIAT KIELECKI	202753	130637	13261	10,2
Gminy miejsko – wiejskie:				
Bodzentyn.....	11656	7374	925	12,5
Chęciny.....	14853	9706	927	9,6
Chmielnik.....	11483	7177	1053	14,7
Daleszyce	15343	10006	1032	10,3
Gminy wiejskie:				
Bieliny	9991	6376	596	9,3
Górno.....	13419	8800	832	9,5
Łagów	6768	4155	375	9,0
Łopuszno	8987	5638	627	11,1
Masłów	10002	6675	513	7,7
Miedziana Góra	10511	7013	680	9,7
Mniów	9327	5935	866	14,6
Morawica	14347	9516	642	6,7
Nowa Słupia	9640	5989	666	11,1
Piekoszów	15840	10283	1001	9,7
Pierzchnica	4823	2928	374	12,8
Raków.....	5639	3425	423	12,4
Sitkówka–Nowiny	7172	4722	433	9,2
Strawczyn	10109	6540	539	8,2
Zagnańsk	12843	8379	757	9,0
POWIAT KONECKI.....	82679	52060	7070	13,6
Gminy miejsko – wiejskie:				
Końskie.....	36097	23075	2913	12,6
Stąporków.....	17883	11318	1795	15,9
Gminy wiejskie:				
Fałków	4606	2817	339	12,0
Gowarczów.....	4723	2983	462	15,5
Radoszyce	8981	5551	785	14,1
Ruda Maleniecka.....	3193	1893	305	16,1
Słupia (Konecka)	3481	2098	154	7,3
Smyków	3715	2325	317	13,6
POWIAT OSTROWIECKI	114025	73082	8708	11,9
Gminy miejskie:				
Ostrowiec Świętokrzyski.....	71959	46968	5378	11,5
Gminy miejsko – wiejskie:				
Ćmielów.....	7669	4713	654	13,9
Kunów.....	9913	6244	917	14,7
Gminy wiejskie:				
Bałtów	3881	2346	268	11,4
Bodzechów	13580	8501	1080	12,7
Waśniów	7023	4310	411	9,5

TABL. 23 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2010 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION KIELECKI (dok.)				
POWIAT SKARŻYSKI.....	77876	49885	7316	14,7
Gminy miejskie:				
Skarżysko–Kamienna	47525	30676	4031	13,1
Gminy miejsko – wiejskie:				
Suchedniów	10513	6720	947	14,1
Gminy wiejskie:				
Bliżyn	8457	5335	1149	21,5
Łączna	5254	3311	485	14,6
Skarżysko Kościelne.....	6127	3843	704	18,3
POWIAT STARACHOWICKI	92982	58151	6741	11,6
Gminy miejskie:				
Starachowice	51605	32693	3689	11,3
Gminy miejsko – wiejskie:				
Wąchock	6942	4329	576	13,3
Gminy wiejskie:				
Brody.....	10954	6816	934	13,7
Mirzec	8412	5181	583	11,3
Pawłów.....	15069	9132	959	10,5
MIASTO NA PRAWACH POWIATU				
Kielce	203804	133678	11438	8,6
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	491895	307183	27607	9,0
POWIAT BUSKI	72917	45114	3305	7,3
Gminy miejsko – wiejskie:				
Busko-Zdrój.....	32274	20570	1698	8,3
Gminy wiejskie:				
Gnojno	4601	2745	174	6,3
Nowy Korczyn	6216	3758	216	5,7
Pacanów	7707	4557	273	6,0
Solec-Zdrój.....	4949	3010	214	7,1
Stopnica.....	7697	4726	327	6,9
Tuczępy	3842	2311	163	7,1
Wiślica.....	5631	3437	240	7,0

TABL. 23 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2010 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (cd.)				
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	88357	55454	4871	8,8
Gminy miejsko – wiejskie:				
Jędrzejów	28943	18499	1714	9,3
Małogoszcz.....	11728	7492	713	9,5
Sędziszów	12791	8305	740	8,9
Gminy wiejskie:				
Imielno	4524	2704	241	8,9
Nagłowice	5237	3123	289	9,3
Oksa	4861	2934	234	8,0
Slupia (Jędrzejowska)	4461	2677	166	6,2
Sobków	8406	5313	400	7,5
Wodzisław	7406	4407	374	8,5
POWIAT KAZIMIERSKI.....	34828	21716	1911	8,8
Gminy miejsko – wiejskie:				
Kazimierza Wielka	16395	10479	1062	10,1
Skalbmierz	6772	4102	328	8,0
Gminy wiejskie:				
Bejsce	4195	2576	186	7,2
Czarnocin	4008	2439	191	7,8
Opatowiec.....	3458	2120	144	6,8
POWIAT OPATOWSKI.....	55114	34578	4746	13,7
Gminy miejsko – wiejskie:				
Opatów	12305	7821	999	12,8
Ożarów	11127	7240	988	13,6
Gminy wiejskie:				
Baćkowice	5065	3145	348	11,1
Iwaniska.....	6931	4307	788	18,3
Lipnik	5582	3471	595	17,1
Sadowie	4187	2562	271	10,6
Tartów	5587	3373	431	12,8
Wojciechowice.....	4330	2659	326	12,3
POWIAT PIŃCZOWSKI	40945	25264	1657	6,6
Gminy miejsko – wiejskie:				
Działoszyce	5361	3079	236	7,7
Pińczów	21556	13756	928	6,7
Gminy wiejskie:				
Kije.....	4533	2744	176	6,4
Michałów.....	4765	2823	184	6,5
Złota.....	4730	2862	133	4,6

TABL. 23 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2010 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (dok.)				
POWIAT SANDOMIERSKI	80147	50079	4295	8,6
Gminy miejskie:				
Sandomierz.....	24375	15569	1193	7,7
Gminy miejsko – wiejskie:				
Koprzywnica.....	7020	4359	391	9,0
Zawichost.....	4634	2817	258	9,2
Gminy wiejskie:				
Dwikozy.....	8973	5628	529	9,4
Klimontów	8450	5149	644	12,5
Łoniów.....	7473	4664	369	7,9
Obrazów.....	6615	4032	290	7,2
Samborzec.....	8778	5454	421	7,7
Wilczyce.....	3829	2407	200	8,3
POWIAT STASZOWSKI	73125	46218	3773	8,2
Gminy miejsko – wiejskie:				
Osiek.....	7904	4807	436	9,1
Połaniec	11848	8250	624	7,6
Staszów	26077	16539	1315	8,0
Gminy wiejskie:				
Bogoria.....	7983	4811	431	9,0
Łubnice	4382	2599	180	6,9
Oleśnica.....	3891	2391	246	10,3
Rytwiany	6240	3824	351	9,2
Szydłów.....	4800	2997	190	6,3
POWIAT WŁOSZCZOWSKI	46462	28760	3049	10,6
Gminy miejsko – wiejskie:				
Włoszczowa.....	20167	12768	1179	9,2
Gminy wiejskie:				
Kluczewsko.....	5204	3155	397	12,6
Krasocin.....	10687	6614	771	11,7
Moskorzew.....	2854	1718	222	12,9
Radków.....	2579	1511	136	9,0
Secemin.....	4971	2994	344	11,5

TABL. 24 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem				Stopa bezrobocia w %	
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	mieszkający na wsi	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy		
		w liczbach bezwzględnych					
WOJEWÓDZTWO	2009	83819	41888	68436	45298	2195	15,1
	2010	82141	41199	68448	44948	1608	15,2
PODREGION KIELECKI.....	54534	27151	43529	25447	1117	17,0	
Powiaty:							
kielecki.....	13261	6584	10502	12335	106	18,8	
konecki	7070	3589	5234	5007	68	22,1	
ostrowiecki.....	8708	4594	6941	2752	333	20,6	
skarżyski.....	7316	3567	5729	2507	221	25,6	
starachowicki.....	6741	3227	5043	2846	177	17,3	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	11438	5590	10080	-	212	10,6	
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI.....	27607	14048	24919	19501	491	12,5	
Powiaty:							
buski.....	3305	1533	2891	2453	71	9,0	
jędrzejowski.....	4871	2772	4403	3067	201	13,5	
kazimierski.....	1911	925	1786	1411	41	11,5	
opatowski	4746	2220	4481	3710	74	19,5	
pińczowski	1657	885	1470	1030	1	9,4	
sandomierski	4295	2120	3994	2835	47	11,8	
staszowski.....	3773	1884	3149	2537	45	11,8	
włoszczowski.....	3049	1709	2745	2458	11	14,6	

TABL. 25 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I WIEKU
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej
WOJEWÓDZTWO.....						
2009	83819	18384	25615	15483	17345	6992
2010	82141	18280	25623	14888	15722	7628
PODREGION KIELECKI.....	54534	10596	16553	10468	11477	5440
Powiaty:						
kielecki.....	13261	3393	4275	2380	2287	926
konecki	7070	1339	2013	1501	1531	686
ostrowiecki.....	8708	1654	2694	1673	1878	809
skarżyski.....	7316	1191	2079	1484	1718	844
starachowicki.....	6741	1306	1906	1265	1536	728
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	11438	1713	3586	2165	2527	1447
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	27607	7684	9070	4420	4245	2188
Powiaty:						
buski	3305	992	1157	473	452	231
jędrzejowski	4871	1292	1566	810	790	413
kazimierski.....	1911	663	636	239	237	136
opatowski.....	4746	1288	1492	783	781	402
pińczowski	1657	532	507	220	248	150
sandomierski	4295	1134	1552	687	632	290
staszowski	3773	1047	1233	674	560	259
włoszczowski.....	3049	736	927	534	545	307

TABL. 26 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	średnim zawodowym ^a	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
WOJEWÓDZTWO	2009	83819	9795	20730	9448	24708
	2010	82141	10906	20434	9235	23662
PODREGION KIELECKI.....	54534	7452	13461	5912	15723	11986
Powiaty:						
kielecki.....	13261	1596	3373	1414	3876	3002
konecki	7070	696	1651	682	2305	1736
ostrowiecki.....	8708	1051	2059	1000	2579	2019
skarżyski.....	7316	812	1974	755	2290	1485
starachowicki.....	6741	717	1657	702	2158	1507
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	11438	2580	2747	1359	2515	2237
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI.....	27607	3454	6973	3323	7939	5918
Powiaty:						
buski	3305	481	924	332	952	616
jędrzejowski.....	4871	678	1364	539	1190	1100
kazimierski.....	1911	160	637	230	497	387
opatowski	4746	346	881	686	1655	1178
pińczowski	1657	261	493	237	395	271
sandomierski	4295	672	1057	420	1241	905
staszowski.....	3773	499	901	484	1189	700
włoszczowski.....	3049	357	716	395	820	761

a Łącznie ze szkołami policealnymi.

TABL. 27 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I STAŻU PRACY
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według stażu pracy w latach ^a							
		bez stażu pracy	1 rok i mniej	1 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	powyżej 30 lat	
WOJEWÓDZTWO.....	2009	83819	21080	11850	18070	10826	11796	8137	2060
	2010	82141	20450	12435	17965	10565	11137	7526	2063
PODREGION KIELECKI.....	54534	11262	8164	11890	7722	8209	5736	1551	
Powiaty:									
kielecki.....	13261	3542	2065	2929	1764	1693	1022	246	
konecki	7070	1177	926	1699	1221	1205	688	154	
ostrowiecki.....	8708	1761	1276	1997	1085	1333	980	276	
skarżyski.....	7316	1254	1082	1563	998	1247	872	300	
starachowicki	6741	929	825	1509	1233	1199	850	196	
Miasto na prawach powiatu									
Kielce.....	11438	2599	1990	2193	1421	1532	1324	379	
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	27607	9188	4271	6075	2843	2928	1790	512	
Powiaty:									
buski	3305	1142	449	748	330	355	207	74	
jędrzejowski	4871	1343	855	1157	509	578	340	89	
kazimierski.....	1911	952	223	331	162	136	73	34	
opatowski.....	4746	1861	591	1028	421	475	308	62	
pińczowski	1657	535	295	351	131	182	123	40	
sandomierski	4295	1662	743	847	367	402	222	52	
staszowski	3773	855	602	963	546	453	276	78	
włoszczowski.....	3049	838	513	650	377	347	241	83	

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

TABL. 28 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne		Kwartały				
	2009	2010	IV 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010
Ludność w tys.	1169	1247	1201	1262	1262	1226	1236
Mężczyźni	561	612	583	616	620	603	608
Kobiety	607	635	618	647	642	623	628
Aktywni zawodowo	654	711	686	726	715	692	710
mężczyźni	359	395	381	405	396	383	397
kobiety	295	315	305	321	320	308	312
Pracujący	583	625	613	630	627	616	627
mężczyźni	318	348	336	353	349	339	350
kobiety	265	278	277	277	279	277	277
Bezrobotni	71	85	73	96	88	75	83
mężczyźni	41	48	44	52	47	44	48
kobiety	30	38	29	43	41	31	35
Bierni zawodowo	515	536	515	537	547	534	527
Mężczyźni	202	216	203	211	224	220	211
Kobiety	312	320	313	326	323	315	316
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI							
ZAWODOWEJ w %	55,9	57,0	57,1	57,5	56,7	56,4	57,4
mężczyźni	64,0	64,5	65,4	65,7	63,9	63,5	65,3
kobiety	48,6	49,6	49,4	49,6	49,8	49,4	49,7
Miasta	53,8	55,8	55,3	57,2	55,8	54,7	55,0
Wieś	57,8	58,1	58,6	57,6	57,4	57,8	59,1
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %							
49,9	50,1	51,0	49,9	49,7	50,2	50,7	
mężczyźni	56,7	56,9	57,6	57,3	56,3	56,2	57,6
kobiety	43,7	43,8	44,8	42,8	43,5	44,5	44,1
Miasta	46,6	47,8	48,4	48,6	47,7	47,7	47,0
Wieś	52,7	52,1	53,2	51,0	51,3	52,4	53,5
STOPA BEZROBOCIA w %							
10,9	12,0	10,6	13,2	12,3	10,8	11,7	
mężczyźni	11,4	12,2	11,5	12,8	11,9	11,5	12,1
kobiety	10,2	12,1	9,5	13,4	12,8	10,1	11,2
Miasta	13,4	14,4	12,5	15,1	14,5	12,8	14,6
Wieś	8,8	10,3	9,1	11,5	10,6	9,3	9,6

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej.

TABL. 29 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		w tys.				w %		
Ogółem.....	1236	710	627	83	527	57,4	50,7	11,7
Według wieku:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b	927	689	606	83	239	74,3	65,4	12,0
15—24 lata	202	64	44	19	138	31,7	21,8	29,7
25—34	235	204	178	26	32	86,8	75,7	12,7
35—44	180	158	143	14	22	87,8	79,4	8,9
45—54	218	184	169	15	34	84,4	77,5	8,2
55 lat i więcej	401	100	92	8	301	24,9	22,9	8,0
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe	219	181	166	14	38	82,6	75,8	7,7
Policealne i średnie zawodowe	281	193	171	21	89	68,7	60,9	10,9
Średnie ogólnokształcące.....	123	51	41	10	71	41,5	33,3	19,6
Zasadnicze (zawodowe)	303	215	191	24	88	71,0	63,0	11,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	310	69	57	12	240	22,3	18,4	17,4

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej. b Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety – 18–59 lat.

TABL. 30 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	2681,61	2793,23
sektor publiczny.....	3212,75	3358,19
sektor prywatny	2359,45	2458,46
 Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3271,19	3773,86
Przemysł.....	2754,89	2813,80
w tym przetwórstwo przemysłowe	2529,83	2673,16
Budownictwo	2258,00	2348,52
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2034,25	2117,95
Transport i gospodarka magazynowa	2017,67	2067,72
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1635,33	1742,11
Informacja i komunikacja.....	3276,19	3432,46
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3931,94	3954,09
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2853,15	2958,27
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2477,62	2564,24
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1966,13	1937,77
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3626,37	3715,39
Edukacja.....	3048,83	3344,16
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	3018,02	3117,80
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją	2582,50	2733,94
Pozostała działalność usługowa.....	2007,84	2072,23

a Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 31 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	2868,09	2971,58
sektor publiczny	3212,74	3358,19
sektor prywatny.....	2585,47	2670,91
W relacji do średniej krajowej (Polska = 100)	86,5	86,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3820,43	4348,29
Przemysł.....	2857,45	2902,35
w tym przetwórstwo przemysłowe	2625,61	2758,75
Budownictwo.....	2578,38	2635,88
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2264,50	2330,82
Transport i gospodarka magazynowa	2209,10	2278,33
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1755,67	1825,04
Informacja i komunikacja	3658,85	3812,15
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	4201,12	4333,15
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2895,55	3021,34
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2735,59	2841,34
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1973,44	1943,55
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3626,52	3715,56
Edukacja	3056,42	3353,36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3047,06	3155,52
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją	2533,56	2711,72
Pozostała działalność usługowa.....	1834,21	2179,09

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 32 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor:	
		publiczny	prywatny
Ogółem	2009	2868,09	3212,74
	2010	2971,58	3358,19
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4348,29	5476,97	2022,36
Przemysł.....	2902,35	3220,45	2850,00
w tym przetwórstwo przemysłowe	2758,75	2935,98	2745,08
Budownictwo	2635,88	2874,87	2633,68
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2330,82	2336,29	2330,79
Transport i gospodarka magazynowa	2278,33	2316,72	2263,64
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1825,04	2475,58	1748,37
Informacja i komunikacja	3812,15	4310,16	3742,43
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4333,15	4870,31	4247,75
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3021,34	2653,20	3168,18
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2841,34	2758,45	2883,86
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1943,55	3420,23	1764,89
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3715,56	3715,56	-
Edukacja.....	3353,36	3361,73	3156,19
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	3155,52	3220,27	2611,04
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2711,72	2702,19	3260,46
Pozostała działalność usługowa.....	2179,09	3236,36	2036,10

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 33 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG POWIATÓW I SEKTORÓW W 2010 R.

	Ogółem	Sektor		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^A , informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^A	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S)
		publiczny	prywatny					
WYSZCZEGÓLNIENIE								
WOJEWÓDZTWO.....	2971,58	3358,19	2670,91	4348,29	2852,33	2323,75	3691,33	3283,98
PODREGION KIELECKI.....	2966,95	3452,98	2601,00	4671,67	2728,52	2390,02	3756,81	3368,49
Powiaty:								
kielecki.....	2709,04	3211,32	2294,22	4266,23	2437,44	1864,01	4179,01	3146,71
konecki	2743,51	3146,77	2403,69	5206,78	2486,20	2058,41	3213,78	3117,44
ostrowiecki.....	2827,82	3285,67	2545,87	4995,07	2633,51	2337,23	3103,78	3261,46
skarżyski.....	2783,02	3267,87	2023,57	4405,08	2574,84	1781,65	3562,37	3242,38
starachowicki	2671,49	3159,97	2373,61	4509,94	2469,47	1874,25	4335,35	3157,38
Miasto na prawach powiatu								
Kielce.....	3200,80	3721,80	2834,52	5504,74	3088,40	2592,45	3946,12	3538,63
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	2982,23	3152,83	2839,33	3768,75	3146,82	2154,10	3503,19	3105,16
Powiaty:								
buski	2700,95	3113,16	2241,35	1565,93	2387,21	2133,06	3222,21	3066,70
jędrzejowski	3040,91	3148,68	2965,60	4226,41	3238,57	2049,97	3342,57	3179,36
kazimierski.....	2638,63	3228,58	1692,19	1529,17	1771,60	1651,72	2708,33	3207,86
opatowski.....	2749,31	3047,76	2248,36	2638,27	2301,22	1862,76	3562,09	3071,32
pińczowski	2895,48	3265,54	2467,09	4284,18	2667,20	2141,11	3013,07	3249,27
sandomierski	3221,56	3266,63	3192,33	-	3668,34	2553,69	3713,93	3149,41
staszowski	3138,70	3102,77	3165,36	4504,17	3479,85	1900,27	3482,78	2977,18
włoszczowski	2913,74	3091,65	2815,76	5255,50	2819,35	1901,16	4193,83	3065,22

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 34 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG POWIATÓW I SEKCJI

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego:						
			rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybaci- two	przemysł przetwór- stwo przemy- słowe	budownic- two	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa	zakwa- terowa- nie i gastro- nomia ^Δ	
1	WOJEWÓDZTWO.... 2009	2868,09	3820,43	2857,45	2625,61	2578,38	2264,50	2209,10	1755,67
2	2010	2971,58	4348,29	2902,35	2758,75	2635,88	2330,82	2278,33	1825,04
3	PODREGION KIELECKI....	2966,95	4671,67	2723,51	2639,68	2748,26	2389,15	2373,33	1794,88
	Powiaty:								
4	kielecki	2709,04	4266,23	2473,75	2396,82	2274,62	1808,89	1946,14	2083,28
5	konecki.....	2743,51	5206,78	2475,89	2450,35	2585,67	2116,13	1897,65	1957,71
6	ostrowiecki	2827,82	4995,07	2659,07	2567,20	2474,93	2249,07	2616,29	1907,72
7	skarżyski	2783,02	4405,08	2595,25	2536,27	2403,80	1730,56	2252,81	1488,70
8	starachowicki	2671,49	4509,94	2439,11	2384,39	2633,59	1730,06	2115,82	1799,78
	Miasto na prawach powiatu								
9	Kielce	3200,80	5504,74	3143,41	3050,53	2966,18	2578,3	2636,16	1777,67
	PODREGION SANDOMIERSKO-								
10	JĘDRZEJOWSKI	2982,23	3768,75	3302,39	3046,71	2280,96	2151,75	2166,96	1914,46
	Powiaty:								
11	buski	2700,95	1565,93	2403,96	2337,25	2348,22	2361,78	1702,64	2194,52
12	jędrzejowski	3040,91	4226,41	3370,60	3413,18	2371,54	2182,76	1898,83	1820,24
13	kazimierski	2638,63	1529,17	1755,60	1683,25	1842,44	1645,60	-	1849,62
14	opatowski	2749,31	2638,27	2287,29	2250,21	2382,17	1830,61	1925,83	-
15	pińczowski	2895,48	4284,18	2774,55	2709,09	2058,38	1611,14	2378,45	1362,41
16	sandomierski.....	3221,56	-	3871,13	3695,04	2375,20	2444,07	3113,60	1906,74
17	staszowski	3138,70	4504,17	3798,89	2919,38	2242,04	1742,03	2069,17	1719,86
18	włoszczowski	2913,74	5255,50	2840,83	2854,50	1501,82	1911,63	1955,10	1682,46

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	obsługa rynku nieruchomości ^Δ	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	administrowanie i działalność wspierająca ^δ	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	pozostała działalność usługowa	Lp.
3658,85	4201,12	2895,55	2735,59	1973,44	3626,52	3056,42	3047,06	2533,56	1834,21	1
3812,15	4333,15	3021,34	2841,34	1943,55	3715,56	3353,36	3155,52	2711,72	2179,09	2
3765,12	4612,71	3024,11	2711,97	1934,64	3852,14	3413,29	3289,45	2845,81	2185,84	3
-	4839,54	2857,96	2463,67	1783,33	2964,58	3242,95	3240,34	2732,61	1434,38	4
-	4263,58	2835,37	2523,40	1839,47	3221,92	3274,66	3070,31	2675,84	-	5
3023,86	4826,00	2602,34	3745,19	1538,05	3602,56	3357,43	3174,76	2651,02	2843,03	6
3737,50	4723,50	2779,48	2456,98	-	3461,18	3234,57	3181,58	2571,83	-	7
2110,98	4354,27	4372,97	2230,13	1650,79	3599,71	3323,72	2944,17	2511,87	-	8
3886,42	4597,56	3192,22	2709,02	2002,41	4145,59	3581,34	3456,83	2982,11	2022,86	9
4787,79	3763,97	3002,56	3123,99	1977,17	3390,99	3241,39	2882,07	2364,31	2117,09	10
-	3233,89	3176,19	2573,30	1554,92	3704,93	3328,55	2755,44	2660,21	-	11
-	4278,73	2546,83	2888,70	2006,41	3240,50	3343,23	2889,81	2419,12	1212,50	12
-	#	#	2652,73	-	3754,35	3360,61	2603,73	2440,92	-	13
-	3772,79	3173,19	2562,00	-	3337,73	3250,51	2722,86	2463,52	-	14
-	#	#	2209,96	-	3627,69	3192,39	3162,97	2173,43	-	15
-	3699,52	3735,73	2583,98	1752,21	3538,24	3221,18	3121,59	2424,18	2145,37	16
4787,79	3493,41	3402,74	3866,59	2107,00	2951,80	3129,46	2893,97	2146,14	2376,47	17
-	4361,23	2923,11	3150,84	2384,77	3310,70	3117,98	2909,62	1984,68	-	18

niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek

TABL. 35 EMERYCI I RENCIŚCI^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
ŚWIADCZENIOBIORCY (w osobach)		
Emeryci i renciści ogółem	317028	310885
Przeciętna liczba emerytów i rencistów objętych pozarolniczym systemem ubezpieczeń	238934	235763
emeryci.....	157830	156557
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy	38085	36213
uprawnieni do rent rodzinnych	43019	42993
Przeciętna liczba emerytów i rencistów objętych rolniczym systemem ubezpieczeń	78094	75122
emeryci.....	64575	62245
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy	11255	10621
uprawnieni do rent rodzinnych	2262	2255
ŚWIADCZENIA (w zł)		
Przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1328,03	1416,62
Przeciętna miesięczna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1425,88	1522,47
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1048,42	1108,14
Przeciętna miesięczna renta rodzinna z pozarolniczego systemu ubezpieczeń.....	1216,59	1291,03
Przeciętna miesięczna emerytura i renta z rolniczego systemu ubezpieczeń	887,94	930,42
Przeciętna miesięczna emerytura z rolniczego systemu ubezpieczeń.....	917,37	961,59
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z rolniczego systemu ubezpieczeń	707,48	733,70
Przeciętna miesięczna renta rodzinna z rolniczego systemu ubezpieczeń.....	945,43	996,60

a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez MON, MSWiA oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

TABL. 36 ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane						
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi		
	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	
w osobach									
Ogółem	2009	14308	11514	9443	7209	3382	3136	1483	1169
	2010	15077	11899	10104	7592	3120	2907	1853	1400
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		102	86	99	83	3	3	-	-
Przemysł.....	11278	8562	8673	6428	957	887	1648	1247	
w tym									
górnictwo i wydobywanie	247	210	189	167	50	43	8	-	-
przetwórstwo przemysłowe.....	9909	7307	7978	5812	846	789	1085	706	
Budownictwo.....	1678	1487	904	749	648	626	126	112	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	273	184	155	108	88	65	30	11	
Transport i gospodarka magazynowa	1467	1342	117	99	1324	1226	26	17	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	
Informacja i komunikacja	20	20	20	20	-	-	-	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-	-	-	-	-	-	-	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	-	-	-	-	-	-	-	-	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	44	24	34	14	-	-	10	10	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	-	-	-	-	-	-	-	-	
Edukacja	6	6	4	4	-	-	2	2	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	201	188	90	87	100	100	11	1	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pozostała działalność usługowa	8	-	8	-	-	-	-	-	

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

TABL. 37 STANOWISKA PRACY DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	Prze- prowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowe- go	Wy- elimi- nowa- nie lub ogra- nicze- nie ryzyka zawo- dowe- go	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego			Prze- prowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowe- go	Wy- elimi- nowa- nie lub ogra- nicze- nie ryzyka zawo- dowe- go	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego			
			tech- niczne	orga- niza- cyjne	ochro- ny indy- widu- alnej			tech- niczne	orga- niza- cyjne	ochro- ny indywi- dualnej	
			liczba stanowisk pracy						liczba osób zatrudnionych		
Ogółem	2009	26250	13008	2876	4039	8111	52286	25650	6047	7687	15210
	2010	29549	12423	4051	3981	8704	53664	23926	7463	7900	16336
sektor publiczny.....		6479	2581	1271	1388	2014	11648	5377	2535	2844	4111
sektor prywatny		23070	9842	2780	2593	6690	42016	18549	4928	5056	12225
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		187	219	48	14	163	232	333	70	27	232
Przemysł.....		15049	6531	2070	1505	4703	28072	12909	4017	2934	9382
w tym											
górnictwo i wydo- bywanie		278	93	9	15	49	818	330	35	41	134
przetwórstwo prze- mysłowe.....		12108	5800	1686	1231	4205	22909	10973	3065	2162	7873
Budownictwo		3126	1727	393	491	1497	4786	2532	708	906	2116
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		5314	1419	423	524	568	9815	3245	674	1424	1005
Transport i gospodar- ka magazynowa.....		2220	707	149	276	402	3510	1319	330	464	959
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informacja i komuni- kacja		338	23	-	8	2	423	52	-	9	20
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna.....		10	4	-	-	4	31	11	-	-	11
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		147	46	2	7	39	218	86	16	26	73
Administracja publicz- na i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Edukacja.....		466	220	80	109	31	582	234	80	121	33
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		2665	1500	874	1027	1282	5946	3156	1549	1958	2487
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa		27	27	12	20	13	49	49	19	31	18

TABL. 38 ŚWIADCZENIA I ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba świadczeń		Koszt świadczeń		Średni koszt świadczeń		
	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	
			w tys. złotych		w złotych na 1 świadczenie		
Ogółem	2009	689	656	2129,0	1935,2	3090	2950
	2010	632	607	2055,5	1961,9	3252	3232
sektor publiczny		179	168	706,3	644,9	3946	3839
sektor prywatny.....		453	439	1349,2	1317,0	2978	3000
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		7	6	199,1	196,2	28443	32700
Przemysł.....		363	344	1036,3	971,8	2855	2825
w tym							
górnictwo i wydobywanie		21	21	76,4	76,4	3638	3638
przetwórstwo przemysłowe.....		323	304	905,0	840,5	2802	2765
Budownictwo.....		52	52	254,3	254,3	4890	4890
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		58	58	143,7	143,7	2478	2478
Transport i gospodarka magazynowa		37	36	145,1	141,0	3922	3917
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-	-	-
Informacja i komunikacja		1	1	1,8	1,8	1800	1800
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-	-	-	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	-	-	-	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	-	-	-	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3	3	8,6	8,6	2867	2867
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	-	-	-	-	-	-	-
Edukacja.....		10	10	38,3	38,3	3830	3830
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		101	97	228,3	206,2	2260	2126
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	-	-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....	-	-	-	-	-	-	-

TABL. 39 ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	razem	Zagrożenia związane									z czynnikami mechanicznymi	
		ze środowiskiem pracy						z uciążliwością pracy				
		w tym										
		substancje chemiczne	pyły przemysłowe	hałas	wibracja	mikroklimat gorący	mikroklimat zimny	razem	w tym z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy			
osobozagrożenia												
WOJEWÓDZTWO	2009	11061	219	1865	7285	604	515	149	3698	472	1679	
	2010	12741	279	2078	7603	681	678	364	3625	476	2363	
PODREGION KIELECKI.....	10210	223	1625	6050	635	617	316	3146	468	1863		
	Powiaty:											
kielecki.....	1078	32	337	545	28	61	8	101	-	54		
konecki	853	31	135	562	41	6	34	181	3	146		
ostrowiecki.....	2310	20	614	1193	127	332	-	560	408	144		
skarżyski.....	485	9	95	285	49	18	6	980	53	704		
starachowicki.....	1842	55	281	1093	114	114	100	233	-	265		
Miasto na prawach powiatu												
Kielce.....	3642	76	163	2372	276	86	168	1091	4	550		
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI.....	2531	56	453	1553	46	61	48	479	8	500		
	Powiaty:											
buski	175	-	51	35	1	-	-	47	-	3		
jędrzejowski.....	629	-	106	403	11	26	44	10	-	61		
kazimierski.....	28	-	13	4	-	-	4	21	-	-		
opatowski	52	24	7	15	-	-	-	-	-	-		
pińczowski.....	219	-	1	119	-	-	-	63	8	17		
sandomierski	298	8	27	220	6	35	-	78	-	67		
staszowski.....	803	23	210	469	28	-	-	260	-	66		
włoszczowski.....	327	1	38	288	-	-	-	-	-	286		

a Liczeni tyle razy na ile czynników są narażeni.

TABL. 40 ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG POWIATÓW ORAZ GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane						
	ogółem	w tym przez jedną grupę czynników	ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi		
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	
WOJEWÓDZTWO.....	2009	14308	11514	9443	7209	3382	3136	1483	1169
	2010	15077	11899	10104	7592	3120	2907	1853	1400
PODREGION									
KIELECKI.....	11888	9511	7805	5835	2673	2529	1410	1147	
Powiaty:									
kielecki.....	848	490	757	429	50	32	41	29	
konecki	1097	807	780	602	175	127	142	78	
ostrowiecki.....	2236	1587	1634	1071	459	459	143	57	
skarżyski.....	1965	1812	391	326	888	844	686	642	
starachowicki.....	1662	1143	1330	852	70	64	262	227	
Miasto na prawach powiatu									
Kielce.....	4080	3672	2913	2555	1031	1003	136	114	
PODREGION									
SANDOMIERSKO-									
JĘDRZEJOWSKI	3189	2388	2299	1757	447	378	443	253	
Powiaty:									
buski	138	113	88	63	47	47	3	3	
jędrzejowski	669	545	601	497	9	4	59	44	
kazimierski.....	21	4	10	-	11	4	-	-	
opatowski.....	47	27	47	27	-	-	-	-	
pińczowski	280	157	219	96	44	44	17	17	
sandomierski	416	393	281	263	78	78	57	52	
staszowski	1051	860	748	629	258	201	45	30	
włoszczowski.....	567	289	305	182	-	-	262	107	

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

TABL. 41 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY (BEZ ROLNICTWA INDYWIDUALNEGO)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010
Ogółem	1857	2231
sektor publiczny.....	613	663
sektor prywatny	1244	1568
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	10
Przemysł.....	785	1021
w tym		
górnictwo i wydobywanie.....	24	36
przetwórstwo przemysłowe	701	919
Budownictwo	179	201
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	240	286
Transport i gospodarka magazynowa	112	97
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9	11
Informacja i komunikacja	6	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	17
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	19	23
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	22	14
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	34	39
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	87	123
Edukacja.....	101	114
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	223	249
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją.....	15	10
Pozostała działalność usługowa.....	4	12

TABL. 42 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Status zatrudnienia					
		pracownik zatrudniony na czas		osoba współpracująca	praktykant/uczeń		innego statusu
		nie- określony	określony				
Ogółem	2009	1857	1157	669	1	4	26
	2010	2231	1333	859	4	11	24
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo							
i rybactwo	10	8	1	1	-	-	-
Przemysł.....	1021	533	480	1	1		6
w tym							
górnictwo i wydobywanie.....	36	30	6	-	-	-	-
przetwórstwo przemysłowe	919	451	460	1	1		6
Budownictwo	201	91	109	1	-	-	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286	144	133	1	5		3
Transport i gospodarka magazynowa	97	61	33	-	1		2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	8	3	-	-	-	-
Informacja i komunikacja.....	4	2	2	-	-	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	11	5	-	-	-	1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	21	2	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	14	13	1	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39	15	23	-	-	-	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	123	99	17	-	3		4
Edukacja.....	114	92	18	-	-	-	4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	249	223	23	-	1		2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	9	1	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....	12	3	8	-	-	-	1

TABL. 43 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I PŁCI ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANA TYMI WYPADKAMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	W wypadkach			Liczba dni niezdolności do pracy		
			śmiertelnych	ciężkich	lekkich	w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^a	
Ogółem	2009	1857	557	9	40	1808	74003	40,0
	2010	2231	667	15	11	2205	95632	43,1
sektor publiczny	663	372	2	-	661	26828	40,6	
sektor prywatny	1568	295	13	11	1544	68804	44,2	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10	-	1	1	8	766	85,1	
Przemysł.....	1021	153	2	7	1012	46731	45,9	
w tym								
górnictwo i wydobywanie.....	36	3	-	-	36	1892	52,6	
przetwórstwo przemysłowe	919	145	1	7	911	41463	45,2	
Budownictwo	201	4	6	3	192	9740	49,9	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286	103	3	-	283	10296	36,2	
Transport i gospodarka magazynowa	97	12	3	-	94	5301	56,4	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	6	-	-	11	412	37,5	
Informacja i komunikacja.....	4	1	-	-	4	307	76,8	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	13	-	-	17	360	21,2	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	5	-	-	23	1189	51,7	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	4	-	-	14	815	58,2	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39	6	-	-	39	1417	36,3	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	123	75	-	-	123	4866	39,6	
Edukacja.....	114	83	-	-	114	4249	37,3	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	249	189	-	-	249	8154	32,7	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	10	6	-	-	10	577	57,7	
Pozostała działalność usługowa	12	7	-	-	12	452	37,7	

a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 44 WYPADKI PRZY PRACY I TRAKTOWANE NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY ORAZ POSZKODOWANI WEDŁUG WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W WYBRANYCH SEKCJACH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wypadków	Poszkodowani						
		ogółem	w zakładach (jedn. lok.) o liczbie pracujących					
			1-9	10-49	50-249	250-499	500 i więcej	niedzienna
Ogółem	2009	1848	1857	81	318	673	267	514
	2010	2225	2231	91	361	804	280	695
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		10	10	2	5	3	-	-
Przemysł.....	1019	1021	20	107	369	169	356	-
w tym								
górnictwo i wydobywanie	36	36	-	5	15	14	2	-
przetwórstwo przemysłowe.....	918	919	19	86	321	150	343	-
Budownictwo.....	197	201	18	58	108	16	1	-
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	286	286	24	76	65	31	90	-
Transport i gospodarka magazynowa	97	97	10	14	35	7	31	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	11	3	6	1	1	-	-
Informacja i komunikacja	4	4	-	-	1	-	3	-
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	17	17	2	2	1	3	9	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	23	1	8	9	5	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	14	14	1	4	6	-	3	-
Administrowanie i działalność wsparciąca ^Δ	39	39	1	8	19	-	11	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	123	123	-	11	62	12	38	-
Edukacja	114	114	1	37	57	-	19	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	249	249	6	21	52	36	134	-
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją.....	10	10	1	3	6	-	-	-
Pozostała działalność usługowa	12	12	1	1	10	-	-	-

TABL. 45 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA ROWNI Z WYPADKAMI PRZY STAŻU PRACY ORAZ WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW W 2010 R.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						
			rolnic- two, leśnic- two, łowiec- two i rybac- two	prze- myst	w tym		budow- nictwo	handel; napra- wa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa
1	Poszkodowani ogółem.....	2231	10	1021	36	919	201	286	97
	z tego według wieku								
2	18-24	177	1	87	1	82	14	46	7
3	25-34	639	-	322	5	308	60	116	20
4	35-44	539	3	258	8	234	53	61	24
5	45-54	617	6	258	15	220	57	38	28
6	55-64	246	-	92	7	71	16	20	18
7	65 lat i więcej.....	11	-	4	-	4	1	3	-
	Staż pracy na zajmowanym stanowisku w zakładzie pracy								
8	1 rok i mniej.....	587	1	264	3	245	89	100	22
9	2-3.....	500	2	258	8	241	48	77	22
10	4-5.....	274	1	156	2	149	23	43	8
11	6-10.....	287	1	141	4	135	21	22	6
12	11-15.....	186	3	72	4	61	8	13	11
13	16-20.....	143	1	50	6	32	5	7	7
14	powyżej 21 lat	254	1	80	9	56	7	24	21
	Grupy zawodowe								
	1 – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy								
15	1 – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	71	-	12	1	9	8	26	-
16	2 – specjalści	225	2	22	2	17	6	5	1
17	3 – technicy i inny średni personel	172	5	24	-	22	4	11	2
18	4 – pracownicy biurowi	122	-	31	-	26	1	40	11
19	5 – pracownicy usług i sprzedawcy	175	-	13	-	13	-	102	3
20	6 – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	1	-	-	-	-	-	-
21	7 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	830	-	596	14	560	126	42	18
22	8 – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	408	1	261	19	220	30	33	59
23	9 – pracownicy przy pracach prostych	225	1	62	-	52	26	27	3

PRACY W JEDNOSTKACH ZALICZONYCH DO POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PKD WEDŁUG WIEKU,

zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	obsługa rynku nieruchomości ^Δ	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	administrowanie i działalność wspierająca ^δ	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Lp.
11	4	17	23	14	39	123	114	249	1
1	-	-	1	-	4	10	-	4	2
4	-	6	2	2	7	34	15	47	3
4	4	-	2	2	5	23	22	71	4
2	-	7	11	6	10	36	58	93	5
-	-	4	7	4	12	20	18	33	6
-	-	-	-	-	1	-	1	1	7
4	1	4	4	3	14	27	16	29	8
4	1	2	2	5	12	21	18	24	9
1	-	2	2	3	3	5	7	20	10
2	1	2	3	-	4	19	25	36	11
-	-	1	4	1	1	22	9	39	12
-	1	2	2	2	1	17	9	38	13
-	-	4	6	-	4	12	30	63	14
-	-	1	1	-	1	8	3	10	15
-	-	6	3	3	1	15	46	108	16
1	3	5	-	4	4	52	8	46	17
3	-	4	1	2	1	16	5	6	18
2	-	-	-	-	13	10	11	21	19
-	-	-	-	-	1	-	-	-	20
-	-	-	14	2	4	8	9	10	21
2	1	-	-	1	5	5	-	9	22
3	-	1	4	2	9	9	32	39	23

TABL. 46 PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem	Grupy				
			niewłaściwy stan czynnika materialnego				
			razem	wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne czynnika materialnego	niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego	wady materiałowe czynnika materialnego	niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego
1	Ogółem 2009	3696	303	164	27	53	59
2	2010	4334	411	199	11	99	102
3	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	22	3	1	1	-	1
4	Przemysł.....	2128	236	108	5	67	56
	w tym						
5	górnictwo i wydobywanie	122	14	5	-	4	5
6	przetwórstwo przemysłowe.....	1867	206	93	4	61	48
7	Budownictwo.....	413	37	25	1	7	4
8	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	563	50	25	-	10	15
9	Transport i gospodarka magazynowa	181	13	3	2	3	5
10	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	23	1	1	-	-	-
11	Informacja i komunikacja	7	2	-	-	-	2
12	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	24	2	-	-	-	2
13	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	39	3	1	-	2	-
14	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	24	4	3	-	-	1
15	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	81	4	3	-	1	-
16	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	188	10	6	-	1	3
17	Edukacja.....	183	9	5	1	3	-
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	419	34	17	1	4	12
19	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	21	2	1	-	1	-
20	Pozostała działalność usługowa	18	1	-	-	-	1

WEDŁUG SEKCJI PKD

przyczyn

niewłaściwa ogólna organizacja		brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika	nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika	niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika	stan psychofizyczny pracownika, nie zabezpieczający bezpiecznego wykonywania pracy	nieprawidłowe zachowanie się pracownika	inna przyczyna	Lp.
pracy	stanowiska pracy							
209	215	307	59	261	104	2017	221	1
270	239	369	55	322	89	2294	285	2
1	1	-	-	1	3	12	1	3
172	140	221	38	195	29	1008	89	4
14	15	11	1	14	3	39	11	5
155	117	204	34	164	22	895	70	6
35	18	35	3	31	6	224	24	7
29	34	40	6	40	19	312	33	8
7	14	11	1	7	4	104	20	9
3	-	3	-	2	-	13	1	10
-	-	1	-	1	2	1	-	11
-	-	4	-	1	-	15	2	12
-	-	1	-	7	-	27	1	13
-	1	2	-	-	-	15	2	14
-	2	4	-	3	-	62	6	15
6	5	11	-	9	8	109	30	16
4	12	7	4	8	3	124	12	17
12	12	27	3	16	14	238	63	18
1	-	2	-	-	1	14	1	19
-	-	-	-	1	-	16	-	20

**TABL. 47 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI
PRZY PRACY WEDŁUG UMIEJSCOWIENIA URAZU, W WYBRANYCH SEKCJACH PKD**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Umiejscowienie urazu								
		głowa	sztyja z kręgo-ślupem szyjnym	grzbiet łącznie z kręgo-ślupem	tułów i organy we-wnętrzne	kończyny		całe ciało i jego różne części	inne części ciała	
						górnne	dolne			
Ogółem	2009	1857	200	17	51	70	758	684	44	26
	2010	2231	229	19	57	83	963	804	56	18
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		10	1	-	-	1	2	5	1	-
Przemysł.....	1021	124	4	28	32	515	294	14	9	
w tym										
górnictwo i wydobywanie.....	36	2	-	1	3	15	14	1	-	
przetwórstwo przemysłowe	919	110	3	27	28	477	253	11	9	
Budownictwo	201	20	-	-	8	73	87	12	-	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286	28	6	16	11	112	101	7	5	
Transport i gospodarka magazynowa	97	6	3	2	10	28	43	5	-	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	2	-	-	-	4	5	-	-	
Informacja i komunikacja.....	4	1	-	-	1	1	1	-	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	1	-	-	2	8	5	1	-	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	-	-	-	1	12	9	1	-	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	14	1	-	-	1	7	4	1	-	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39	5	-	-	3	8	20	3	-	
Administracja publiczna										
i obrona narodowa; obowiązkowe za-bezpieczenia społeczne ^Δ	123	8	3	-	5	44	59	4	-	
Edukacja.....	114	10	1	3	4	30	64	2	-	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	249	17	2	8	4	111	100	4	3	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	2	-	-	-	3	4	-	1	
Pozostała działalność usługowa.....	12	3	-	-	-	5	3	1	-	

TABL. 48 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wydarzenia powodujące uraz									
		kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi	tonięcie, zakoapanie, zamknięcie	zderzenie z/ uderzenie w nieruchomy obiekt	uderzenie przez obiekt w ruchu	kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	uwieńczenie, zmiażdżenie	obciążenie fizyczne lub psychiczne	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	inne wydarzenia	
Ogółem	2009	1857	89	2	462	394	307	121	202	33	226
	2010	2231	75	3	630	461	421	152	243	25	215
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	10	-	-	2	3	1	1	1	1	1	1
Przemysł.....	1021	41	1	200	262	261	86	92	3	73	
w tym											
górnictwo i wydobycie.....	36	1	-	13	11	2	1	4	-	4	
przetwórstwo przemysłowe.....	919	34	1	170	237	249	79	87	2	59	
Budownictwo.....	201	8	2	55	56	36	19	15	-	9	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286	10	-	95	48	54	18	34	2	24	
Transport i gospodarka magazynowa.....	97	-	-	34	20	5	8	7	6	17	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	-	-	5	-	3	2	-	-	1	
Informacja i komunikacja ..	4	-	-	-	3	-	-	1	-	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	-	-	2	3	3	2	5	-	2	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	2	-	9	4	2	1	2	1	2	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	14	1	-	6	3	-	1	1	-	2	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39	3	-	12	5	1	2	13	-	3	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	123	3	-	56	13	6	2	12	5	25	
Edukacja.....	114	3	-	61	11	6	1	19	1	12	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	249	4	-	86	26	39	7	40	4	43	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	-	-	3	-	2	1	1	1	1	
Pozostała działalność usługowa.....	12	-	-	4	4	2	1	-	1	-	

TABL. 49 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ BĘDĄCYCH ODCHYLENIEM OD STANU NORMALNEGO, POWODUJĄCYCH WYPADKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym							
		wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego							
		odchy- lenie zwią- zane z elek- trycz- nością	wy- buch, pożar, zapłon	ześlizgnięcie się, upadek, załamanie czynnika materialnego			poślizgnięcie, podkniecie się, upadek osoby		
				ude- rzenie poszko- dowa- nego z góry	wcią- gnięcie poszko- dowa- nego do dołu	na tym samym pozi- mie	z wy- sokości	na tym samym pozi- mie	
Ogółem	2009	1857	5	8	136	33	74	141	378
	2010	2231	11	15	138	29	97	129	483
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		10	-	-	-	-	-	-	5
Przemysł.....	1021	6	10	76	8	52	44	139	
w tym									
górnictwo i wydobywanie.....	36	-	1	-	1	2	2	11	
przetwórstwo przemysłowe	919	4	6	71	7	46	35	115	
Budownictwo	201	2	2	20	9	11	17	43	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286	-	2	10	3	19	22	60	
Transport i gospodarka magazynowa...	97	-	-	5	4	6	3	25	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11	-	-	1	-	1	1	3	
Informacja i komunikacja.....	4	-	-	-	-	-	-	1	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	-	-	-	1	-	3	4	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	1	-	1	-	-	-	11	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	-	-	2	1	1	-	6	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39	-	-	1	-	1	2	14	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	123	1	-	7	-	3	16	44	
Edukacja.....	114	-	1	5	-	1	5	43	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..	249	1	-	8	2	2	15	78	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	-	-	1	-	-	1	4	
Pozostała działalność usługowa	12	-	-	1	1	-	-	3	

TABL. 50 POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Ogółem	W wypadkach			Liczba dni niezdolności do pracy		
		śmiertelnych	ciężkich	lżejszych	w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^b	
WOJEWÓDZTWO.....	2009	1857	10	39	1808	90207	48,8
	2010	2231	15	11	2205	95632	43,1
PODREGION							
KIELECKI.....	1695	13	9	1673	70056	41,6	
Powiaty:							
kielecki.....	177	6	1	170	7416	43,1	
konecki	98	1	1	96	5355	55,2	
ostrowiecki.....	169	2	-	167	7465	44,7	
skarżyski.....	136	1	2	133	5891	43,6	
starachowicki	198	1	2	195	8897	45,2	
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	917	2	3	912	35032	38,3	
PODREGION							
SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	536	2	2	532	25576	47,9	
Powiaty:							
buski	64	1	-	63	2557	40,6	
jędrzejowski	95	-	-	95	4027	42,4	
kazimierski.....	9	-	-	9	480	53,3	
opatowski.....	33	-	1	32	1269	38,5	
pińczowski	79	1	-	78	3737	47,9	
sandomierski	89	-	-	89	4076	45,8	
staszowski	136	-	-	136	7168	52,7	
włoszczowski	31	-	1	30	2262	73,0	

*a Bez rolników indywidualnych.**b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.*